



Crna Gora

DECENIJA  
OBNOVE  
NEZAVISNOSTI  
HILJADU GODINA  
DRŽAVNOSTI  
2016



Da je vječna Crna Gora

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA  
STRATEGIJE REGIONALNOG RAZVOJA  
CRNE GORE 2014-2020,  
U 2015. GODINI**

**- PREDLOG -**

**Jun 2016. godine**

## SADRŽAJ

SKRAĆENICE .....	3
<b>UVOD</b> .....	4
Strateški okvir politike regionalnog razvoja .....	4
Metodologija izrade Izvještaja .....	5
<b>Realizacija Akcionog plana za 2015. godinu</b> .....	7
Stepen realizacije ukupnih ulaganja .....	7
Stepen realizacije broja projekata, programa i aktivnosti .....	7
Analiza strukture izvora finansiranja .....	8
<b>Efekti realizacije Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, 2014-2020</b> .....	9
<b>Analiza ulaganja u 2015. godini</b> .....	11
Analiza ulaganja u Sjevernom regionu .....	13
Analiza ulaganja u Središnjem regionu .....	15
Analiza ulaganja u Primorskom regionu .....	17
<b>TABELA REALIZOVANIH AKTIVNOSTI U 2015. GODINI</b> .....	19
<b>REKAPITULACIJA ULAGANJA: Struktura i izvori ulaganja u 2015. godini</b> .....	111
PRILOG 1: Pokazatelji uspješnosti realizacije SRR Crne Gore, 2014-2020 .....	112
PRILOG 2: Uporedni prikaz indeksa konkurentnosti JLS (IK 2009-2014 i IK 2012-2014) .....	115
PRILOG 3: Stepem razvijenosti JLS Crne Gore, prosjek za period 2010-2012 .....	116
PRILOG 4: Prihodi lokalnih samouprava, Egalizacioni fond i Uslovne dotacije .....	117
PRILOG 5: Nezaposlenost .....	121
PRILOG 6: Preduzetnici, mikro, mala, srednja preduzeća i broj zaposlenih .....	123
PRILOG 7: Oporezivi dohodak jedinica lokalne samouprave .....	125

## SKRAĆENICE

AZZŽS	Agencija za zaštitu životne sredine	MORT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
APZ	Aktivna politika zapošljavanja	MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
CANU	Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	MP	Ministarstvo prosvjete
CGES	Crnogorski elektroprenosni sistem	MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
DJR	Direkcija javnih radova	MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
DPO	Društveno politička organizacija	MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
DZS	Direkcija za saobraćaj	MZ	Ministarstvo zdravlja
DZŽ	Direkcija za željeznice	NTO	Nacionalna turistička organizacija
DUP	Detaljni urbanistički plan	NP	Nacionalni park
EBRD	Evropska banka za razvoj	PPOV	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda
EE	Energetska efikasnost	PROCON	Impl. jedinica u projek. Regionalni stambeni program u Crnoj Gori
EIB	Evropska investiciona banka	RUP	Rudnik uglja Pljevlja
EPCG	Elektroprivreda Crne Gore	TO	Turistička organizacija
IPA	Instrument za predpristupnu pomoć EU	UNDP	Program Ujedinjenih nacija za razvoj
IPA OPRR	IPA Operativni program regionalni razvoj	UP	Urbanistička parcela
IPARD	IPA-ruralni razvoj	UZK	Uprava za kadrove
IPF MV	Podrška infrastrukturnim projekt. na opštinskom nivou	VODACOM	Društvo za vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda za Crnogorsko primorje
IRF	Investiciono-razvojni fond Crne Gore	WBIF	Investicioni fond za Zapadni Balkan
JLS	Jedinica lokalne samouprave	ŽICG	Željeznička infrastruktura Crne Gore
KfV	Njemačka banka za obnovu	ZZZ	Zavod za zapošljavanje Crne Gore
MIPA	Agencija Crne Gore za promociju stranih investicija	UP	Urbanistička parcela
MIDAS	Program grant podrške za institucionalni razvoja i jačanje poljoprivrede	UZK	Uprava za kadrove
MEK	Ministarstvo ekonomije	VODACOM	Društvo za vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda za Crnogorsko primorje
MF	Ministarstvo finansija	WBIF	Investicioni fond za Zapadni Balkan
MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije	ŽICG	Željeznička infrastruktura Crne Gore
MK	Ministarstvo kulture	ZZZ	Zavod za zapošljavanje Crne Gore
MN	Ministarstvo nauke		

## UVOD

Zakonski osnov za izradu godišnjeg Izvještaja o realizaciji Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2010-2014. godina sadržan je u članu 11 stav 3 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list Crne Gore“, broj 20/11, 26/11 i 20/15). Istim stavom je utvrđeno da Ministarstvo ekonomije Izvještaj priprema na osnovu inputa svih jedinica lokalne samouprave i svih organa i organizacija državne uprave, definisanim članom 9 stav 1 istog Zakona, koji u okviru svojih nadležnosti obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj, pa samim tim učestvuju u pripremi i sprovođenju politike regionalnog razvoja. Stoga, član 11 Zakona o regionalnom razvoju definiše obavezu svih jedinica lokalne samouprave da Ministarstvu ekonomije dostave Izvještaj o realizaciji Strateškog plana razvoja na lokalnom nivou, do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu, a ista obaveza važi za sve pomenute organe i organizacije državne uprave u smislu dostavljanja podataka o realizovanim projektima koji su u funkciji sprovođenja Strategije regionalnog razvoja Crne Gore i Strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave. Na bazi dobijenih podataka Ministarstvo ekonomije pristupa izradi predmetnog Izvještaja uz klasifikaciju dobijenih inputa prema pravcima razvoja, prioritarnim oblastima, mjerama definisanim Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore, posebno za sva tri regiona: Sjeverni, Središnji i Primorski.

## Strateški okvir politike regionalnog razvoja

Strateški okvir za vođenje politike regionalnog razvoja predstavlja Strategija regionalnog razvoja Crne Gore za period 2014-2020. godina, koju je Vlada Crne Gore donijela u junu 2014. godine.

Strategija regionalnog razvoja Crne Gore za period 2014-2020. godina vezuje se za dokument „Pravci razvoja Crne Gore 2013-2016“, koji se operacionalizuje kroz tri ključna pravca: pametan, održivi i inkluzivni rast, koji treba da doprinesu dostizanju veće zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije u zemlji. Pored ovog težilo se postizanju potpune usaglašenosti sa ostalim strateškim razvojnim dokumentima Crne Gore, poput Prostornog plana Crne Gore do 2020. godine, Strategije održivog razvoja Crne Gore, sektorskih razvojnih strategija (naročito u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, turizma, prerađivačke industrije, energetike, malih i srednjih preduzeća, razvoja ljudskih resursa i zapošljavanja, obrazovanja, kulture itd.), kao i strateških razvojnih planova i prostorno-planskih dokumenata jedinica lokalne samouprave. Paralelno sa tim, Strategija regionalnog razvoja za period 2014-2020. godina je usaglašena sa strateškim dokumentima na višem nivou poput Evropa 2020, Strategija Jugoistočne Evrope 2020, Strateški planski dokument za Crnu Goru 2014-2020 (SPD) itd.

Polazeći od toga da su ključni pravci razvoja crnogorske ekonomije pametan, održiv i inkluzivni rast, u funkciji njihovog dostizanja, definisan je strateški cilj Strategije regionalnog razvoja za period 2014-2020. godina, a to je **postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju.** Dostizanje zacrtanog strateškog cilja ostvarivaće se kroz sektorski pristup, odnosno kroz dalje

unapređenje prioritetnih oblasti razvoja Crne Gore, koje su najrelevantnije za ravnomjerniji regionalni razvoj: **saobraćaj i ostala javna infrastruktura; poljoprivreda i ruralni razvoj; energetika; zaštita životne sredine; konkurentnost i inovacije; industrija turizam i kultura obrazovanje, zapošljavanje i socijalne politike.**

Strategijom su takođe definisani ciljevi i prioritetne oblasti razvoja na nivou svakog od tri geografska regiona Crne Gore.

Strateški ciljevi razvoja na nivou tri geografska regiona u Crnoj Gori su sljedeći:

**Sjeverni region: "Povećanje konkurentnosti, ubrzan i održiv razvoj Sjevernog regiona".**

**Središnji region: "Ostvarenje održivog ekonomskog rasta i razvoja i ubrzano povećanje konkurentnosti".**

**Primorski region: "Održiv ekonomski rast i povećanje konkurentnosti regiona zasnovano na razvoju turizma i komplementarnih sektora".**

Polazeći od navedenog, implementacija Strategije regionalnog razvoja u narednom periodu je fokusirana na realizaciju prioriteta i mjera u ključnim oblastima razvoja na nivou regiona. Ovo je naročito važno za Sjeverni region, kojeg karakteriše najveći broj komparativnih prednosti i neiskorišćanih resursa, a čijom valorizacijom može da se doprinese povećanju stepena razvijenosti ovog regiona i približavanju prosjeka razvijenosti Crne Gore, prosjeku razvijenosti u EU.

## **Metodologija izrade Izvještaja**

Predmetni Izvještaj izrađen je na bazi Akcionog plana za implementaciju Startegije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020, za 2015. godinu. U skladu sa tim, metodologija izrade Izvještaja bazira se na prikazu realizacije pomenutog Akcionog plana.

Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore za period 2014-2020. godina takođe je definisano da se u cilju njene uspješne implementacije, donose godišnji Akcioni planovi. Akcioni plan za 2015. godinu pripremljen je u saradnji sa svim organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima i organizacijama, koja na osnovu člana 9 Zakona o regionalnom razvoju, obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj. U pripremi Akcionog plana vodilo se računa da isti bude usaglašen i sa Programom ekonomskih reformi Crne Gore 2015-2017 (PER), odnosno sa najprioritetnijim mjerama PER-a za 2015. godinu i identifikovanim projektima za njihovo ostvarenje, koji je Vlada donijela u januaru 2015. godine.

Akcioni plan je organizovan oko tri ključna prioriteta razvoja na nacionalnom nivou, postizanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta, koji su dalje organizovani kroz sektorski pristup, odnosno kroz dalje unapređenje prioritetnih oblasti razvoja Crne Gore. Za svaku prioritetnu oblast, na nivou sva tri regiona, definisane su mjere koje sadrže konkretne aktivnosti, programe ili projekte potrebne za ostvarivanje Strategije regionalnog razvoja u datoj oblasti. Uz aktivnosti i projekte u

Akcionom planu, navedena su planirana finansijska sredstva i njihovi izvori kao i vremenski okvir i institucije koje će biti zadužene za njihovu realizaciju.

Ovako koncipiran Akcioni plan koji je usvojen na sjednici Vlade od 26. marta 2015. godine poslužio je kao osnov za pripremu Izvještaja o realizaciji Strategije regionalnog razvoja za 2015. godinu. Izvještaj je usmjeren na realizaciju mjera, odnosno projekata i aktivnosti za njihovo ostvarenje, tako da njegova struktura daje uvid u aktivnosti i projekte koji su realizovane u 2015. godini, po ključnim prioritetima, prioritetnim oblastima i mjerama definisanim Strategijom.

Istovjetnom metodologijom pripremljen je i Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2015. godinu. Ministarstvo je zatražilo informaciju od svih koji su, Akcionim planom bili evidentirani, kao nosioci aktivnosti i projekata o obimu i stepenu njihove realizacije u izvještajnom periodu. Svi dobijeni inputi integrisani su u tabelarnu formu koja je sastavni dio Izvještaja i na osnovu njih izvršena je adekvatna analiza učinaka.

U procesu pripremanja Izvještaja pojavila su se određena ograničenja koja se odnose na nemogućnost obezbjeđivanja inputa o realizaciji za određeni broj projekata planiranih Akcionim planom za 2015. godinu, odnosno inputa od jednog broja jedinica lokalne samouprave. U slučaju takvih projekata, naznačen je komentar da se ne raspolaže podacima o realizaciji. Takođe, ograničenje se pojavilo i u slučaju određenih projekata finansiranih od strane privatnih investitora. Tačnije, Akcionim planom su obuhvaćeni i višegodišnji projekti koji se finansiraju iz privatnih izvora sredstava, pa je za jedan broj tih projekata bilo teško procijeniti nivo njihove realizacije odnosno ulaganja na godišnjem nivou, jer privatni investitori nijesu obavezni dostavljati podatke o nivou i stepenu njihove realizacije.

Na drugoj strani, Izvještaj uključuje određeni broj projekata čija implementacija nije bila predviđena početkom 2015. godine, tj. u pitanju su projekti koji nijesu bili planirani Akcionim planom za 2015. godinu, a uspješno su realizovani.

## Realizacija Akcionog plana za 2015. godinu

Za implementaciju Akcionog plana Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020, na nivou Crne Gore u 2015. godini uloženo je ukupno **659.176.745 EUR** za realizaciju razvojnih projekata, programa i aktivnosti, što je 3,4 puta više od ulaganja u 2014. godini (193.910.496 EUR). Za Sjeverni region je opredijeljeno 299.979.521 EUR ili 46% ukupnih ulaganja, za Središnji region 125.464.117 EUR ili 19%, a za Primorski region 233.733.107 EUR ili 35% ukupnih ulaganja.

<b>Ukupna planirana ulaganja</b> 777.552.970 EUR	<b>Ukupno realizovana ulaganja</b> 659.176.745 EUR
<b>Procenat realizacije 85%</b>	

<b>Planirani broj prijekata, programa i aktivnosti</b> oko 530	<b>Realizovani broj projekata, programa i aktivnosti</b> oko 420
<b>Procenat realizacije 79%</b>	

### - **Stepen realizacije ukupnih ulaganja**

Akcionim planom za realizaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020. godina, za 2015. godinu, na državnom nivou planirana je realizacija projekata, programa i aktivnosti ukupne vrijednosti od 777.552.970 EUR.

Prema raspoloživim podacima ukupno realizovana ulaganja na nivou Crne Gore u 2015. godini, u funkciji spovođenja Akcionog plana, iznose 659.176.745 EUR. **U skladu sa tim, procenat realizacije Akcionog plana iz ugla ukupnih ulaganja na nivou Crne Gore je 85%.**

### - **Stepen realizacije broja projekata, programa i aktivnosti**

Akcionom planom za 2015. godinu planirana je realizacija oko 530 projekata, programa i aktivnosti. Prema raspoloživim podacima, broj projekata koji su realizovani djelimično, u potpunosti ili čija je realizacija premašila plan, je oko 400. **Dakle iz ugla broja realizovanih projekata u odnosu na planirani broj, stepen realizacije je 78%.**

Pored toga, treba pomenuti da je ukupan broj realizovanih projekata povećan za 24 nova projekta, koja Akcionim planom nijesu bila predviđena, ali su uspješno realizovana tokom 2015. godine, tako da su integrisana u Izvještaj. Znači da je ukupan broj projekata realizovanih u toku 2015. godine oko 420.

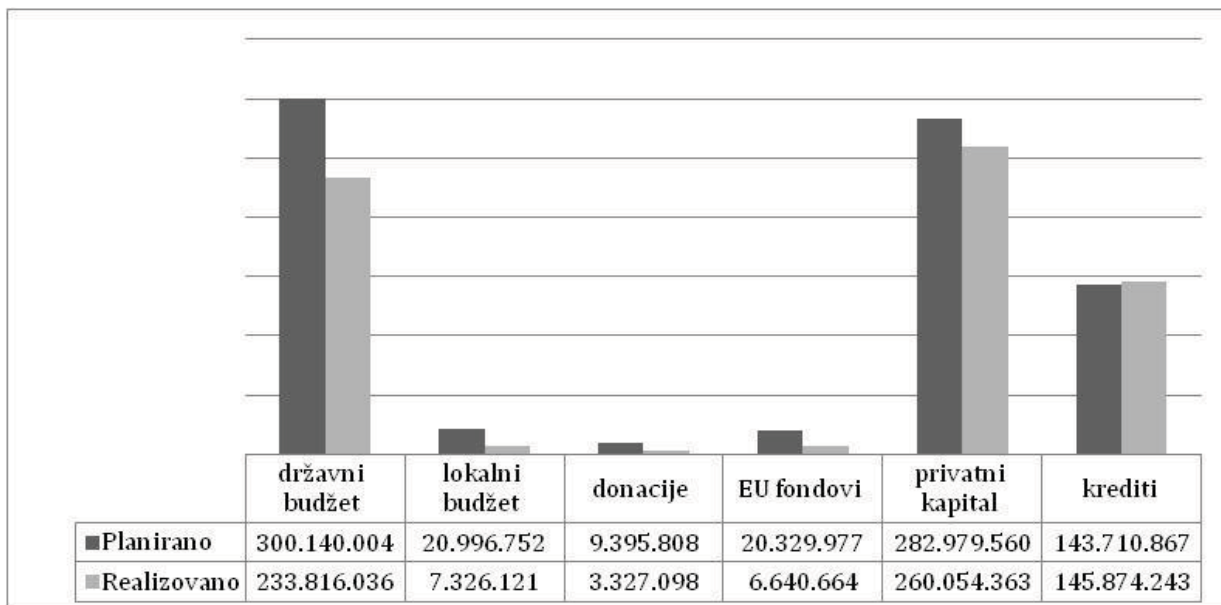
→ Razlozi nerealizacije projekata:

Važno je istaći da su nosioci projekata kao najčešće razloge za nerealizacije istih naveli ograničenja u sprovođenju tenderskih procedura, zbog čega se vremenski okvir projekta značajno produžava, zatim nepripremljenost za realizaciju projekata finansiranih iz EU sredstava, neregulisana imovinska pitanja, a takođe u slučaju projekata čija je realizacija planirana sredstvima jedinica lokalnih samouprave, prisutan je problem nedostatka finansijskih sredstava. Ovo su dakle najčešće barijere na koje posebnu pažnju treba obratiti prilikom budućeg planiranja aktivnosti i projekata, odnosno na svim nivoima kandidovati projekte u potpunosti pripremljene za realizaciju.

#### - Analiza strukture izvora finansiranja

Kao što je navedeno, ukupna ulaganja na nivou Crne Gore tokom 2015. godine, planirana Akcionim planom iznosila su 777.552.970 EUR. EUR, dok realizacija ulaganja iznosi 659.176.745 EUR. U strukturi izvora finansiranja prisutni su: državni budžet, budžet jedinica lokalne samouprave, donacije, EU sredstva, privatni kapital i krediti. U nastavku je dat prikaz planiranih iznosa prema izvorima finansiranja u poređenju sa realizovanim sredstvima iz istih izvora.

Grafik 1: Odnos planiranih i realizovanih sredstava prema izvorima finansiranja





*Tabela 1: Stepen realizacije sredstava prema izvorima finansiranja*

Izvor finansiranja	Stepen realizacije
Državni budžet	78%
Lokalni budžet	35%
Donacije	35%
EU fondovi	33%
Privatni kapital	92%
Kredit	102%

Kao što je predstavljeno, a u skladu sa odnosom planiranih i realizovanih ulaganja, iznos realizovanih sredstava u odnosu na plan manji je u slučaju sredstava državnog budžeta, budžeta jedinica lokalne samouprave, donacija, EU fondova i privatnog kapitala, dok su na drugoj strani realizovana kreditna sredstva nešto veća u odnosu na planirani iznos.

## **Efekti realizacije Strategije regionalnog razvoja Crne Gore, 2014-2020.**

U posljednje dvije godine, od kada je usvojena nova Strategija regionalnog razvoja Crne Gore, ostvaren je pozitivan realni ekonomski rast i to 1,8% u 2014. i 3,2% u 2015. godini. Ipak, Crnoj Gori u cjelini, a posebno njenom Sjevernom regionu, su potrebne više stope rasta da bi se smanjile regionalne razlike u zemlji i da bi se postepeno približavali evropskom prosjeku razvijenosti.

Generalno, neravnomjeran regionalni razvoj, odnosno zaostajanje u razvoju prije svega Sjevernog regiona u odnosu na prosjek države datira duže od četiri decenije. Slična problematika je karakteristična za većinu zemalja Evrope. Nema dileme da su značajan uticaj na neravnomjerni regionalni razvoj Crne Gore imale 90-te godine kao godine hiperinflacije i sankcija, ali i tranzicija iz planskog u tržišni privredni sistem. Industrijski kapaciteti koji su nekada stvoreni na nerealnim osnovama doživjeli su kolaps, pogotovo na područjima koja su danas najmanje razvijena, a to je za posljedicu imalo da značajan broj zaposlenih u velikim industrijskim preduzećima ostane bez zaposlenja ili su zaposlenje pronašli u drugim djelatnostima poput poljoprivrede i turizma.

Sve to je produbilo već formirane razvojne probleme sa kojima se suočavao veliki broj crnogorskih jedinica lokalne samouprave koje zaostaju u socio-ekonomskom smislu za prosjekom u zemlji. Negativna obilježja takvog stanja, ojačana su u posljednjih osam godina efektima razorne globalne ekonomske krize, odnose se na: stope nezaposlenosti koje se uvećavaju, nedovoljno razvijenu infrastrukturu, nedovoljan nivo dohotka, nedovoljan nivo prihoda jedinica lokalne samouprave, starenje stanovništva i negativan demografski trend, nisku gustinu naseljenosti, te nedostatak kapaciteta jedinica lokalne samouprave za strateško planiranje. Pored ovih indikatora, Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020. godine kao ključni pokazatelji uspješnosti njene realizacije do kraja 2020. godine definisani su za Crnu Goru: BDP per capita, stopa rasta BDP, stepen razvijenosti Crne Gore u odnosu na EU mjereno BDP PPS, stepen konkurentnosti Crne Gore u odnosu na ostatak svijeta, priliv SDI, rast poljoprivredne proizvodnje, rast proizvodnje električne energije, stopa rasta industrijske proizvodnje, povećanje broja noćenja turista, stopa rasta uvoza,

stopa rasta izvoza, stopa nezaposlenosti, stopa rasta broja MSP i preduzetnika, dohodak per capita, zarade, broj zaposlenih. Ključni pokazatelji uspješnosti realizacije Strategije na nivou regiona su: stepen razvijenosti i stepen konkurentosti jedinica lokalne samouprave i regiona, dohodak per capita na nivou JLS i regiona, stopa nezaposlenosti po opštinama, broj zaposlenih po opštinama, broj zaposlenih u MSP, zarade po opštinama, budžetski prihodi JLS per capita, kretanje stanovništva, broj turističkih noćenja, povećanje broja malih i srednjih preduzeća i preduzetnika.

Bez obzira, što se na osnovu većeg broja, navedenih indikatora o efektima može govoriti tek nakon protoka dužeg vremenskog perioda, u Aneksu ovog dokumenta prikazani su svi dostupni pokazatelji na početku realizacije nove Strategije i na kraju 2015. godine.

Na ovom mjestu izdvojeni su samo neki od njih. Realizacija Strategije regionalnog razvoja u 2014. i 2015. je doprinijela ostavrenju njenog strateškog cilja. To potvrđuje podatak (prema Anketi o radnoj snazi) da je povećana stopa aktivnosti stanovništva i povećan je broj zaposlenih u Crnoj Gori u 2015. za oko 20.000 lica u odnosu na 2014. godinu kao godinu prije početka primjene nove Strategije regionalnog razvoja. Stopa zaposlenosti je povećana sa 40,3% u 2014. godinu na 44,3% u 2015. godini. Stopa zaposlenosti je povećana u sva tri regiona: Sjevernom na 30%, Središnjem na 49,8% i Primorskom na 50,3%. Pozitivan efekat na rast zaposlenosti ima povećanje broja zaposlenih u poljoprivredi i uslugama.

Navedenom je doprinijela realizacija razvojnih projekata u sva tri regiona i rast u poljoprivredi, industriji i turizmu, koji su generisali ukupni ekonomski rast. Drugim riječima, unapređenje poslovnog ambijenta u sva tri regiona, doprinijelo je povećanju direktnih investicija (stranih i domaćih) i otvaranju novih preduzeća (naročito u turizmu i poljoprivredi). Tako je broj malih i srednjih preduzeća na kraju 2015. godine u Crnoj Gori povećan na 24.097, a povećan je i broj preduzetnika, što je sve uticalo na otvaranje novih radnih mjesta u sva tri regiona.

Konkurentost 6 od 11 ocjenjivanih opština Sjevernog regiona je poboljšana u periodu 2012-2014. godina, što je rezultat kontinuiranog rada na unapređenju poslovnog ambijenta i realizacije projekata u oblasti osnovne infrastrukture u skladu sa prioritetima Strategije regionalnog razvoja i strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave.

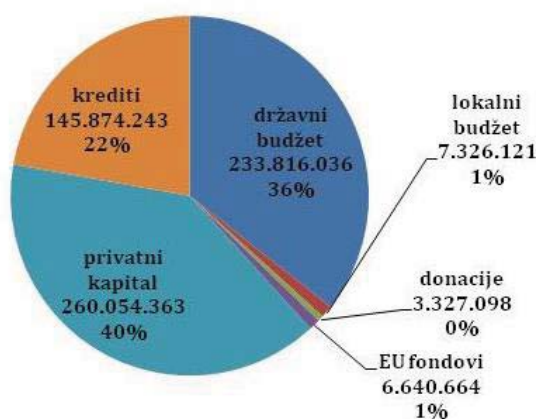
Ipak, iako ima određenih poboljšanja kada su u pitanju ekonomski pokazatelji u sva tri regiona Crne Gore, oni još uvijek nijesu približni postavljenom cilju, koji se odnosi na postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju. Iako povećana u sva tri regiona, stopa zaposlenosti u Crnoj Gori je još uvijek daleko od prosjeka na nivou EU-28, kao i nivo njene razvijenosti, budući da je prema posljednjim zvaničnim podacima za 2014. godinu, Crna Gora na nivou od 41% prosjeka razvijenosti EU-28. Takođe, samo je u nekoliko manje razvijenih opština u 2015. godini ostvaren rast prosječne neto zarade i dohotka po glavi stanovnika, kao jednog od najvažnijih pokazatelja poboljšanja životnog standarda.

U tom smislu je u narednom periodu neophodno intenzivirati mjere na sprovođenju prioriteta Strategije regionalnog razvoja do kraja 2020. godine, koje bi, zajedno sa paketom strukturnih reformi koje će sprovesti Vlada Crne Gore, trebalo da doprinesu ubrzanijem razvoju manje razvijenih jedinica lokalne samouprave i Sjevernog regiona i daljem smanjenju nezaposlenosti kao jednom od najvećih izazova ukupne razvojne politike države.

## Analiza ulaganja u 2015. godini

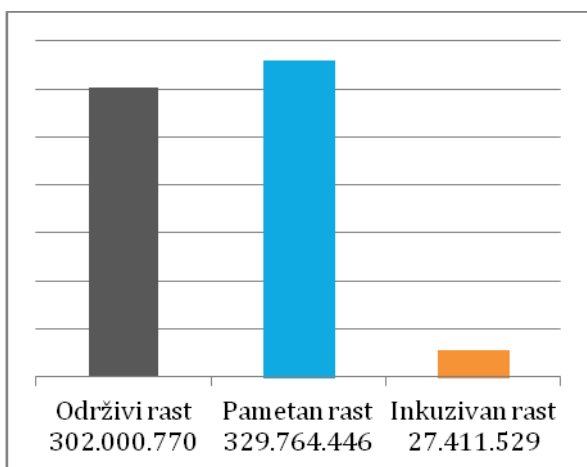
Kao što je prethodno navedeno, u toku 2015. godine u cilju implementacije politike regionalnog razvoja, u Crnoj Gori realizovano je oko 420 projekata, ukupne vrijednosti 659.176.745 EUR. Kada je u pitanju struktura izvora finansiranja, dominantno mjesto zauzimaju sredstva privatnih investitora, sa učešćem od 40% ukupnih ulaganja i sredstva državnog budžeta, 36% ukupnih ulaganja. Zatim, ulaganja su 22% realizovana sredstvima obezbijeđenim putem kredita, a sa značajno manjim učešćem u ukupnim ulaganjima prisutna su sredstva budžeta jedinica lokalne samouprave, EU fondova i donacija, čije je procentualno učešće u ukupnim ulaganjima 1%, odnosno ispod 1% u slučaju donacija. Struktura realizovanih ulaganja prema izvorima finansiranja grafički je predstavljena u nastavku.

Grafik 2: Struktura izvora finansiranja realizovanih ulaganja u 2015. godini



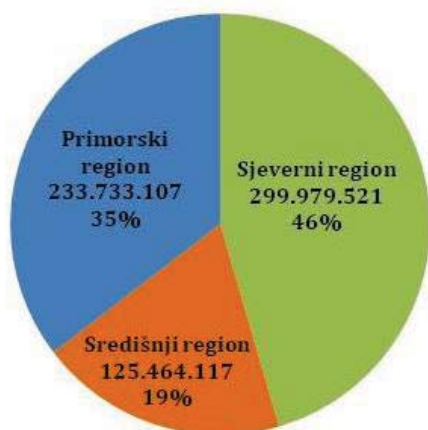
Posmatrajući strukturu izvora finansiranja, važno je pomenuti da se utrošena sredstva privatnih investitora najvećim dijelom odnose na realizaciju projekata izgradnje visokokvalitetnih turističkih kapaciteta u Primorskom regionu, a zatim i na realizaciju koncesionih ugovora za izgradnju malih hidroelektrana i vjetroelektrane, što se uglavnom odnosi na Sjeverni region. Kada su u pitanju sredstva državnog budžeta, najveći iznos se odnosi na sredstva obezbijeđena za izgradnju auto-puta Bar-Boljare, dionica Smokovac-Mataševo, vrijednosti 174.568.452 EUR, što je 75% ukupnih ulaganja iz ovog izvora. Kreditne aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore u iznosu od 117,1 mil. EUR, čine je 80% ukupnih sredstava obezbijeđenih putem kredita za realizaciju u 2015. godini.

Grafik 3: Struktura ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. godini na nivou Crne Gore



Posmatrajući strukturu ulaganja prema pravcima razvoja, najviše sredstava na nivou Crne Gore uloženo je za realizaciju aktivnosti u okviru pametnog rasta 50%, zatim za aktivnosti održivog rasta 46%, a najmanje za inkluzivni rast 4%. Ovako veliko odsupanje ulaganja u pametan i održivi rast u odnosu na inkluzivni rast, uglavnom je posljedica investicija za realizaciju projekata izgradnje visokokvalitetnih turističkih kapaciteta, u okviru pametnog rasta, odnosno ulaganja za izgradnju dionice Smokovac-Mataševo auto-puta Bar-Boljare, u okviru održivog rasta. Pomenuti projekti uglavnom imaju najveće vrijednosti, što procentualno umanjuje učešće ulaganja u inkluzivni rast, koja su takođe značajna.

Grafik 4: Struktura realizovanih ulaganja u 2015. godini prema regionima



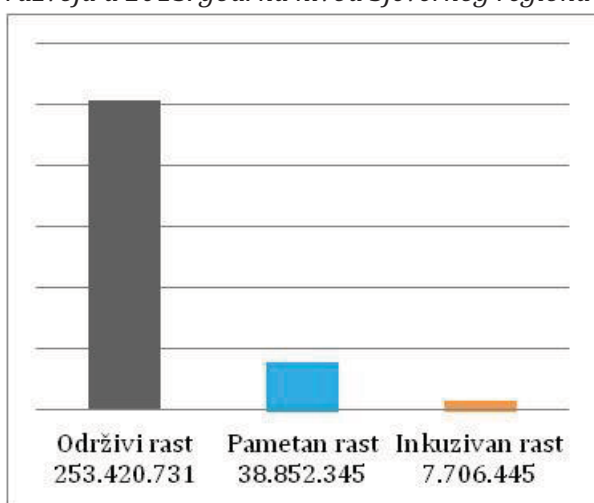
Iz ugla alokacije sredstava po regionima Crne Gore, u prednosti je Sjeverni region sa najvećim iznosom realizovanih ulaganja, 46% ukupnih ulaganja realizovanih u 2015. godini, što se najvećim dijelom pripisuje projektima u oblasti energetike i energetske efikasnosti i izgradnji dionice Smokovac-Mataševo auto-puta Bar-Boljare. Zatim su na drugom mjestu ulaganja u Primorski region, 35% ukupnih ulaganja, uglavnom vezana za izgradnju visokokvalitetnih turističkih kapaciteta. Najmanje sredstava realizovano je u Središnjem regionu, 19%.

Ukoliko se iz ukupno realizovanih ulaganja na nivou Crne Gore izuzme investicija za izgradnju auto-puta Bar-Boljare, dionica Smokovac-Mataševo, vrijednosti **174.568.451,92 EUR**, ulaganja iznose 484.608.293 EUR. To ujedno znači smanjenje iznosa ulaganja u Sjeverni region, odnosno time su ulaganja u Sjeverni i Središnji region gotovo ista, 26%, dok bi ulaganja u Primorski region u ovom slučaju bila značajno veća, 48% ukupnih ulaganja.

## Analiza ulaganja u Sjevernom regionu

Za realizaciju aktivnosti u okviru sva tri pravca razvoja i njima pripadajućih prioritetnih oblasti i mjera u Sjevernom regionu u toku 2015. godine uloženo je ukupno 299.979.521 EUR. Dominantni izvori finansiranja navedenih ulaganja su državni budžet i privatni kapital. Već je prethodno pomenuto da se najveći iznos u okviru ulaganja iz državnog budžeta odnosi na izgradnju dionice puta Smokovac-Mataševo auto-puta Bar-Boljare, dok su se sredstvima privatnog kapitala realizovali projekti u cilju unapređenja energetike. Shodno tome, najviše sredstava predviđeno je za **održivi rast 84%, zatim za pametan rast 13% i 3% za inkuzivni rast.**

Grafik 5: Struktura ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Sjevernog regiona

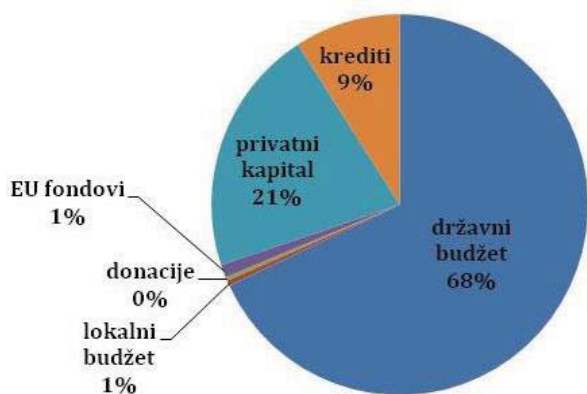


**Održivi rast** - U skladu sa prethodno navedenim u okviru održivog rasta u Sjevernom regionu najviše sredstava uloženo je u prioritetnu oblast saobraćajna infrastruktura - 75%, gdje su pored dionice Smokovac-Mataševo, važni i sljedeći projekti: rekonstrukcija puta Berane-Lubnica, izgradnja treće trake na lokaciji Slijepač most, radovi na sanaciji mosta Trebeljevo, demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovnog postrojenja "Trebješica" na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar i drugi. Zatim, 20% sredstava odnosi se na projekte energetike, posebno na izgradnju malih hidroelektrana, vjetroelektrane i projekte unapređenja energetske efikasnosti u javnim ustanovama. Za unapređenje poljoprivrede i ruralnog razvoja uloženo je 3% sredstava u okviru održivog razvoja, a u ovoj oblasti najviše sredstava je uloženo za unapređenje stočne proizvodnje i razvoj proizvodnje mlijeka. Ulaganja u oblasti zaštite životne sredine bila su najmanja, tj. iznose 2% ulaganja u ovaj region, a značajno je izdvojiti projekte poput izgradnje sortirnice otpada na Žabljaku i izgradnje PPOV i kanalizacione mreže u Pljevljima, kao najvrjednije projekte u ovoj oblasti u Sjevernom regionu.

**Pametan rast** – Pozitivan podatak je da se u okviru ulaganja za postizanje pametnog rasta, najviše sredstava uložilo za realizaciju aktivnosti i programa u cilju podsticanja konkurentnosti i inovacija, 84% ulaganja u ovaj pravac razvoja, što se prvenstveno odnosi na realizaciju kreditnih aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore i ulaganja privatnih investitora za unapređenje proizvodnih kapaciteta, kao što su izgradnja fabrike mlijeka i fabrike suhomesnatih proizvoda u Bijelom Polju. Za razvoj turizma i valorizaciju kulturne baštine i unapređenje drvoprerađivačke industrije uloženo je po 7% sredstava u okviru ovog pravca razvoja. U okviru ovih oblasti najznačajniji projekti su izgradnja ski centara u Kolašinu i Bijelom Polju, odnosno investiranje u pokretanje proizvodnje u Gornjem Ibru u Rožajama i podrška investicijama za pokretanje i očuvanje proizvodnje u pilani na Žabljaku.

**Inkluzivni rast** – U okviru inkluzivnog rasta 47% sredstava realizovano je za razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje, gdje su značajna sredstva opredijeljena za Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem i ostale programe aktivne politike zapošljavanja, dok je 53% sredstava uloženo za unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture, a najznačajniji realizovani projekti su: izgradnja polikliničkog sa urgentnim centrom u Beranama, izgradnja dnevnog centra za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajama, izgradnja administrativnog objekta u Mojkovcu, kao i u oblasti sportske infrastrukture izgradnja sportske dvorane u Beranama.

Grafik 6: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Sjevernom regionu



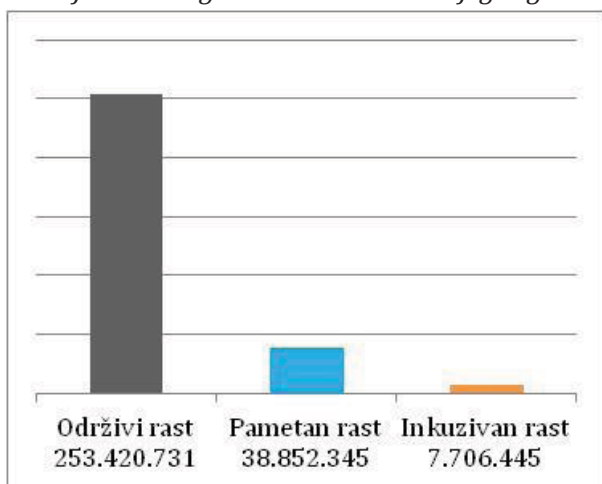
U strukturi finansiranja aktivnosti u Sjevernom regionu dominantno učeše imaju sredstva državnog budžeta, 68%. Ako bi se iz obračuna isključio iznos planiran za izgradnju dionice puta Smokovac-Mataševo – 174.568.451,92 EUR, učešće sredstava državnog budžeta bilo bi značajno manje 7%, jer bi u tom slučaju dominantan izvor finansiranja bio privatni kapital, čije je procentulano učešće u ukupnim ulaganjima 21%. Sredstva obezbijedena putem kredita iznose 10% ulaganja u ovom regionu, po 1% obezbijedeno je iz EU fondova i budžeta jedinica lokalne samouprave, a najmanje iz donacija sa procentualnim učešćem koje je ispod 1%.



## Analiza ulaganja u Središnjem regionu

Iznos ukupnih sredstava uložen za realizaciju aktivnosti u Središnjem regionu u cilju podsticanja pametnog, održivog i inkluzivnog rasta u 2015. godini je 125.464.117 EUR. Procentualno učešće ulaganja prema pravcima razvoja isto je kao u slučaju Sjevernog regiona, odnosno najviše ulaganja realizovano je u okviru **održivog rasta 84%**, zatim za **pametan rast utrošeno je 13% sredstava** i za **inkluzivan rast 3% sredstava realizovanih na nivou ovog regiona**.

Grafik 7: Struktura ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Središnjeg regiona



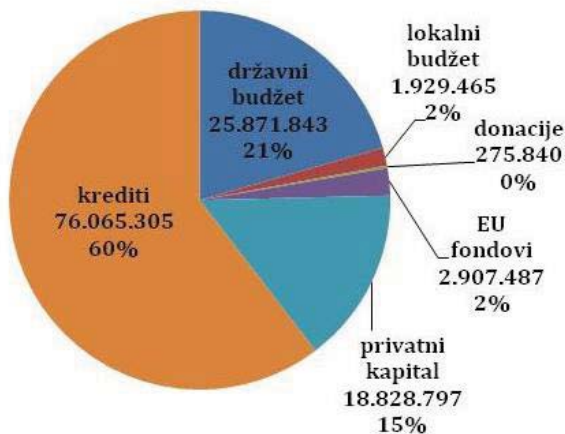
**Održivi rast** – Za razliku od karaktera ulaganja u Sjevernom regionu, ulaganja za održivi rast u Središnjem regionu najvećim dijelom se odnose na oblast zaštite životne sredine i iznose 31% ulaganja za održivi rast. Među najznačajnijim projektima u ovoj oblasti su izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Nikšiću i na Cetinju. Zatim, 27% ulaganja za održivi rast realizovano je u cilju unapređenja poljoprivrede i ruralnog razvoja, najvećim dijelom za podršku stočarskoj proizvodnji i razvoju proizvodnje mlijeka. Isto procentualno učešće od 21% u ukupnih ulaganjima realizovano je u oblastima saobraćaja i energetike. Kada je riječ o unapređenju saobraćaja, neki od najznačajnijih projekata realizovanih u Središnjem regionu u toku 2015. godine su: rekonstrukcija puta Cetinje-Njeguši, rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-S.3 Podgorica-Cetinje i puta M-2.3 Cetinje-Budva, dok u oblasti enegretike ulaganja se uglavnom odnose na unapređenje energetske efikasnosti u javnim ustanovama, posebno u Kliničkom centru Crne Gore, OŠ Brano Božović i OŠ Oktoih u Podgorici i OŠ Vuko Jovović u Danilovgradu.

**Pametnan rast** – Konkurentnost i inovacije je prioritetna oblast u okviru koje je realizovan najveći dio ulaganja pametnog rasta u Središnjem regionu. Procentualno učešće ovih ulaganja je 78%, pri čemu se skoro kompletan iznos odnosi na realizaciju kreditnih aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore. Za razvoj turizma i valorizaciju kulturne baštine uloženo je 14% sredstava opredijeljenih za pametan rast, od čega je najveće ulaganje privatnog investitora za izgradnju hotela Hilton u Podgorici, a značajni su i programi podrške razvoja kulture u ovom regionu. Najmanje

sredstava u okviru ovog pravca u Središnjem regionu uloženo je u prerađivačkoj industriji, ali su ista jako značajna, jer su efekti ulaganja privatnih investitora, posebno u opštini Danilograd, vidni i kroz otvaranje novih radnih mjesta i povećanje broja zaposlenih.

**Inkluzivni rast** – Ulaganja u okviru ovog pravca razvoja 69% odnose se na niz realizovanih projekata u funkciji unapređenja obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture, među kojima navrjedniji su: izgradnja Akademije umjetnosti na Cetinju, izgradnja Zavoda za transfuziju krvi u Podgorici i izgradnja sportske dvorane Univerziteta Crne Gore u Podgoricu. Preostali dio ulaganja u ovaj pravac razvoja, 31% realizovan je za razvoj ljudskih resursa, uglavnom za Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem i ostale programe aktivne politike zapošljavanja.

Grafik 8: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Središnjem regionu



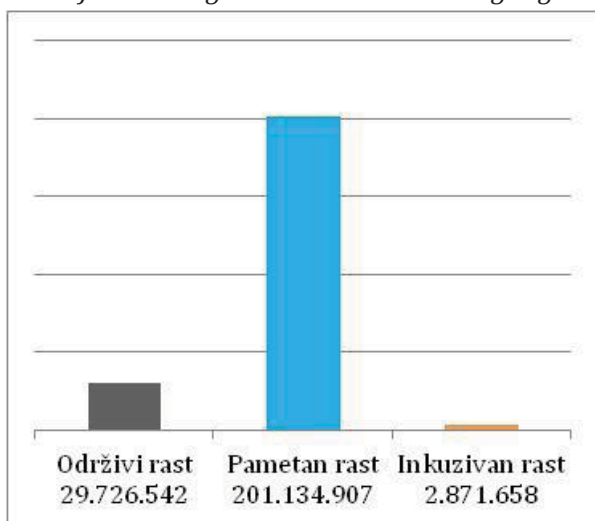
U slučaju Središnjeg regiona finansijska sredstava za realizaciju aktivnosti, najvećim dijelom obezbijedena su putem kredita, što se, kao što je navedeno, uglavnom odnosi na programe kreditiranja i faktoringa Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore i u ukupnim ulaganjama u ovoj region zauzimaju procentualno učešće od 60%. Na drugom mjestu sa 21% učešća je državni budžet, zatim nešto manje su zastupljen privatni kapital 18%, a značajno manje učešće imaju sredstva budžeta jedinica lokalne samouprave i EU fondovam, po 2%, dok je učešće donacija ispod 1% ukupnih ulaganja.



## Analiza ulaganja u Primorskom regionu

Realizovana ulaganja u Primorskom regionu za postizanje održivog, pametnog i inkluzivnog rasta, u toku 2015. godine, ukupne su vrijednosti 233.733.107 EUR. Za razliku od karaktera dominantnih ulaganja u Sjevernom i Središnjem regionu, kod kojih je najviše sredstava realizovano za održivi rast, prema raspoloživim podacima u slučaju Primorskog regiona **86% ulaganja realizovano je u cilju postizanja pametnog rasta, 13% za održivi rast i 1% za inkluzivan rast.**

Grafik 9: Struktura ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Primorskog regiona



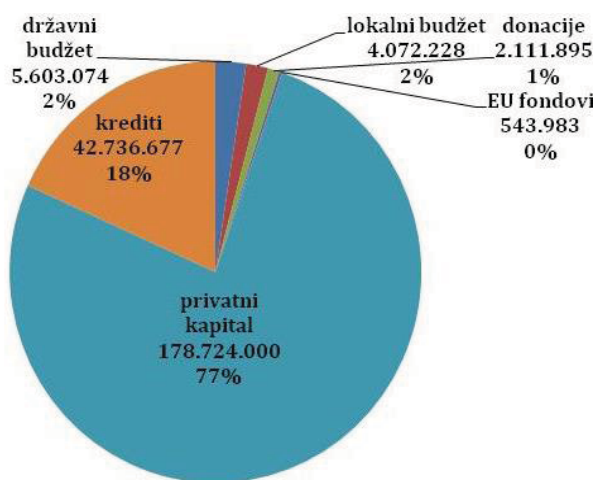
**Održivi rast** – U okviru održivog rasta, najviše ulaganja u Primorskom regionu, tj. 45% realizovano je za projekte prioritetne oblasti zaštita životne sredine, među kojima se najvrjedniji odnose na završetak izgradnje PPOV i kanalizacione mreže i opštinama: Herceg Novi, Kotor i Tivat. Zatim, 27% ulaganja u okviru ovog pravca razvoja uloženo je za unapređenje saobraćajne infrastrukture, gdje je izgradnja autobuske stanice u Tivtu najvrjedniji projekat, a značajni su takođe i projekti kao što su izgradnja trećih raka u Markovićima i rekonstrukcije raskrsnica u Sutomoru i na putu Bar-Ulcinj. Nešto manje sredstava, 24% ukupnih ulaganja u održivi rast, uloženo je u oblast energetike, što se prije svega odnosi na ulaganja u vjetroelektranu Možura, dok su iz ugla energetske efikasnosti realizovani projekti rekonstrukcije javne rasvjete u funkciji smanjenja potrošnje. Za unapređenje poljoprivrede i ruralnog razvoja u ovom regionu uloženo je 4% sredstava najmijenjenih održivom rastu, a ista su najvećim dijelom bila usmjerena na programe obavezne zdravstvene zaštite životinja, unapređenje proizvodnje mlijeka i jačanje ribarske flote za ulov demerzalnih resursa.

**Pametnan rast** – U okviru ovog pravca razvoja u Primorskom regionu, 85% realizovanih sredstava odnosi se na unapređenje turizma, uglavnom na projekte izgradnje visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta, poput izgradnje turističkih naselja Luštica (Tivat) i Kumbor (Herceg Novi) i nastavak izgradnje turističkog kompleksa Porto Montenegro (Tivat), koji predstavljaju značajne privatne investicije. Ostali iznos ulaganja, 15% ulaganja za pametan rast u Primorskom regionu, realizovan je

u funkciji podsticanja konkurentnosti i inovacija, a ista su uglavnom obezbijeđena putem kreditnih aktivnosti Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore.

**Inkluzivni rast** – Veći dio sredstava u okviru inkluzivnog rasta, 77% realizovano je za razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje, uglavnom kroz Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem i ostale programe aktivne politike zapošljavanja, dok je 23% ulaganja bilo opredijeljeno za realizaciju nekoliko projekata u cilju unapređenja obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture.

Grafik 10: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Primorskom regionu



Realizacija ulaganja u Primorskom regionu dominantno je izvršena sredstvima privatnog kapitala, uglavnom usmjerena na izradnju visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta, i ista čine 77% ukupnih ulaganja u ovaj region. Zatim, kreditna sredstva čine 18% ukupnih ulaganja, dok su ostali izvori finansiranja prisutni sa značajno manjim procentualnim učešćem u ukupnim ulaganjima. Sredstva državnog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave realizovana su sa učešćem od po 2% ukupnih ulaganja, donacije sa 1% i najmanje učešće ispod 1% odnosi se na sredstva obezbijeđena iz EU fondova.

TABELA REALIZOVANIH AKTIVNOSTI U 2015. GODINI

**SJEVERNI REGION**

**ODRŽIVI RAST**

**Prioritetna oblast 1 – Saobraćajna infrastruktura**

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unapređenje i razvoj putne infrastrukture	1.1 Izgradnja auto-puta Bar-Boljare	MSP	Izgradnja dionice Smokovac-Mateševa	206.000.000,00	174.568.451,92	174.568.451,92			Članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu je definisano sljedeće: Od ukupnog iznosa za projekat izgradnje autoputa, 85% sredstava, odnosno 943.991.500,00 US dolara, obezbijeđeno je zaključenjem kreditnog aranžmana sa Kineskom Exim bankom, dok će preostalih 15%, biti obezbijeđeno iz sopstvenih sredstava ili kroz emisiju obveznica na inostranom ili domaćem tržištu, emisijom državnih zapisa, ili zaključenjem kreditnih aranžmana sa domaćim ili inostranim finansijskim institucijama.
	1.2 Redovno i investiciono održavanje puteva	MSP	Nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizije na putevima	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00			
	1.3 Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva	DJR	Durmitorski prsten, završetak radova na asfaltiranju saobraćajnice Žabljak-Plužine u dužini od cca 3,8 km.	200.000,00	178.252,56	178.252,56			

		DZS	Rekonstrukcija dijela puta Slijepač most-Tomaševo- Pljevlja / dionica Kovren-Vrulja	300.000,00	476.655,20	476.655,20			projekat je rađen sa programa koji je obuhvatao više projekata
		DZS	Rekonstrukcija puta Berane-Petnjica	500.000,00	0,00	0,00			radovi na ovom projektu kasne zbog dugog trajanja tenderske procedure, biće početi u 2016. godini
		DZS	Rekonstrukcija puta Pljevlja-Metaljka	800.000,00	0,00	0,00			Nije završena izrada projektne dokumentacije,tako da će radovi početi u toku 2016.godine
		DZS	Rekonstrukcija puta Berane-Kolašin,dionica Lubnice-Jezerina	800.000,00	0,00	0,00			Izrada projekta završena u 2015.godini.U 2016.godini raspisan tender za izbor najpovoljnijeg izvođača radova.
		DZS	Rekonstrukcija puta Berane - Lubnica	1.500.000,00	2.683.154,85	2.683.154,85			U 2015.godini zaključen je Anex III za radove na izgradnji dva mosta i nepredviđene radove na osnovu Zaključka Vlade CG.
		DZS	Treće trake na lokaciji Slijepač most	3.100.000,00	3.085.020,32	492.566,27		2.592.454,05	Prjekat je završen
		DZS	Obilaznica Rožaje II faza	1.700.000,00	0,00	0,00			U 2015.godini počela je izrada projektne dokumentacije.Tenderska procedura za izvođenje radova, sproved će se kada se završi izrada Glavnog projekta, u prvoj polovini 2016.godine
		DZS	Raskrsnica na magistralnom putu M-2.1 u Bijelom Polju (ukrsni putni pravci: M-2.1 i zaobilaznica Bijelog Polja)	280.000,00	181.500,42	181.500,42			Projekat je završen u 2015.godini

		DZS	Rekonstrukcija raskrsnice magistralnog puta M-2 i ulice Serdara Janka Vukotića- ulaz u Mojkovac, stacionaža km 1067+500	250.000,00	214.810,92	214.810,92			Projekat je završen u 2015.godini
		DZS	Sanacija klizišta Bač	150.000,00	358.868,16	57.298,29		Kredit: 301569,87 UKUPNO: 301.569,87	Projekat je završen u 2015. godini
	1.4 Projekat unapređenja lokalne putne infrastrukture	DJR	Lokalna putna infrastruktura u Gusinju, 2km	103.000,00	87.178,71	87.178,71			
		DJR	Lokalna putna infrastruktura u Bearanama, 0,5km	26.500,00	30.857,30	30.857,30			
		DJR	Lokalna putna infrastruktura u Petnjici, 2km	103.000,00	106.174,31	106.174,31			
		DJR	Lokalna putna infrastruktura u Pljevljima, 2km	103.000,00	101.102,40	101.102,40			
		DJR	Lokalna putna infrastruktura u Žabljaku, 0,5km	26.500,00	27.323,83	27.323,83			
		DJR	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Rožajama	53.000,00	142.186,40	142.186,40			
		DJR	Gradska saobraćajnica u Plavu	262.000,00	602.499,55	602.499,55			
		DJR	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Mojkovcu	53.000,00	70.443,36	70.443,36			
		DJR	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Pljevljima	550.000,00	602.849,66	602.849,66			
		DJR	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Beranama	27.500,00	141.695,68	141.695,68			
		DJR	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Bijelom Polju	402.000,00	192.433,52	192.433,52			

	Opština Bijelo Polje	Izrada projekata gradskih ulica u Bijelom Polju	94.800,00	81.179,00		81.179,00		
	Opština Bijelo Polje	Izgradnja mosta na Grančarevskoj rijeci - Bijelo Polje	13.000,00	0,00		0,00		
	Opština Andrijevica	Program izgradnje putne infrastrukture - Andrijevica	50.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
	Opština Šavnik	Rekonstrukcija i modernizacija seoskih i katunskih puteva u dužini od 50km - Šavnik	50.000,00	54.716,38		54.716,38		
	Opština Plužine	Asfaltiranje lokalnog puta lokacija Kovači dužine 3,0 km - Plužine	210.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
	Opština Berane	Asfaltiranje lokalnih puteva - Berane	100.000,00	20.578,15		20.578,15		Dva raspisana tendera nijesu prošla, odnosno nije bilo zainteresovanih. Planirano je raspisivanje novog tendera.
	Opština Berane	Mostovi na lokalnim putevima Budimlja i Donja Ržanica - Berane	40.000,00	14.682,89		14.682,89		Radovi na pomenutim mostovima realizovani su sredstvima u iznosu od 14.682,89 €, uprkos planiranim sredstvima od 40.000 €.
	Opština Plav	Seoska infrastruktura - Plav	100.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
	Opština Plav	Popravka kolovoza na gradskim ulicama - Plav	50.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
	Opština Rožaje	Ulica Rifata Burdževića - Desni krak - Rožaje	80.000,00	0,00		0,00		Investicija realizovana u cjelosti. Započeta je u 2014. godini a završni radovi u 2015. godini. Ovu investiciju je finansirala Direkcija javnih radova
	Opština Rožaje	Izgradnja Ulice „ Jukov Potok " II-faza - Rožaje	145.000,00	0,00		0,00		Zbog nedostatka finansijskih sredstava u

								Budžetu investicija nije realizovana
	Opština Rožaje	Popravka kolovoza na gradskim ulicama - Rožaje	65.000,00	44.600,26		44.600,26		Izvršena popravka oštećenja kolovozne konstrukcije na ulicama planirano za 2015. godinu u cjelosti.
	Opština Rožaje	Izgradnja horizontalne i vertikalne signalizacije grada - Rožaje	80.000,00	6.807,01		6.807,01		U 2015.godini vršena zamjena oštećene i dotrajale signalizacije kao i dopuna nedostajuće. Ova invest. je djelimično realizovana, samo u užem gradskom jezgru, zbog nedostatka fin.sred.
	Opština Rožaje	Sanacija asfaltnog zastora na lokalnim putnim pravcima opštine Rožaje	150.000,00	64.708,43		64.708,43		Shodno visini budžetskih sredstava izvršena sanacija na više lokalnih puteva.
	Opština Rožaje	Sanacija I rekonstrukcija oštećenih lokalnih putnih pravaca na teritoriji opštine - Rožaje	150.000,00	114.859,96		114.859,96		Izvršena sanacija svih oštećenja na trupu makadamskih puteva.
	Opština Rožaje	Izrada projektne dokumentacije Magistrala - Balotice I - fazu radova - Rožaje	275.000,00	153.201,73		153.201,73		Urađena projektno-tehnička dokumentacija za izgradnju lokalnog puta Magistrala Balotiče I-faza. Započeta prva faza radova. Investicija je u toku.
	Opština Rožaje	Izrada projektne dokumentacije Radetina - Basnik I - fazu radova - Rožaje	110.000,00	8.760,00		8.760,00		Urađena projektno-tehnička dokumentacija za izgradnju lokalnog puta Radetina-Besnik I-faza. Radovi su započeti, investicija je u toku.
	DJR	Put Vragodo Vrioca-Žarski katun, Mojkovac	25.000,00	23.283,00	23.283,00			
	DJR	Rekonstrukcija lokalnog puta Rožaje-Stadin, 7km, Rožaje	210.000,00	37.867,60	37.867,60			

		Opština Petnjica	Unapređenje lokalne putne infrastrukture (krpljenje udarnih rupa)	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	50.000,00		50.000,00		U pitanju je projekat čija realizacija nije bila predviđena Akcionim planom
1.5 Unapređenje ostale saobraćajne infrastrukture		Opština Plužine	Završetak izgradnje šetne staze i rasvjete u naselju - Plužine	150.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
		Opština Plužine	Uređenje prostora (pristupna ulica i trotoar) oko zgrade solidarne izgradnje - Plužine	150.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
		Opština Bijelo Polje	Izrada projekta autobuske stanice - Bijelo Polje	20.000,00	0,00		0,00		
		DJR	Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Opštini Kolašin	20.000,00	30.000,00	30.000	0,00		U 2015. godini je izvršen transfer sredstava u iznosu od 30.000,00 € za izvedene radove u prethodnoj godini.
		DJR	Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Opštini Mojkovac	40.000,00	0,00		0,00		Obaveza Opštine Mojkovac je obezbjeđenje projektne dokumentacije, koju je Opština tokom maja 2015. godine dostavila Direkciji javnih radova, ali je ista vraćena na doradu jer je zajednički utvrđeno da sadržaj iste nije kompletan za planiranu realizaciju projekta. Dorađena projektna dokumentacija je dostavljena tokom novembra 2015. godine, kada je Direkcija javnih radova raspisala javno nadmetanje



2. Unaprjeđenje željezničke infrastrukture	2.1 Projekat modernizacije željezničke infrastrukture	MSP, DZŽ, ŽICG	Izvođenje radova za sanaciju mosta "Treballevo" i vršenje nadzora nad radovima (zaključenje ugovora II kvartal)	2.380.000,00	1.807.260,82			Kredit: 1.807.260,82 UKUPNO: 1.807.260,82	Dopuna projektne dokumentacije
		MSP, DZŽ, ŽICG	Demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja "Trebješica" na želj. pruzi Vrbnica-Bar	800.000,00	873.883,25			EU fondovi: 873.883,25 UKUPNO: 873.883,25	
		MSP, DZŽ, ŽICG	Remont pruge na dionici Kolašin - Kos na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	2.500.000,00	0,00				Produženje tenderskog postupka
		MSP, DZŽ, ŽICG	Izvođenja radova sanacije za 5 tunela na želj. pruzi Vrbnica-Bar	1.100.000,00	0,00				Produženje tenderskog postupka
		MSP, DZŽ, ŽICG	Remont pruge na dionici Kos - Trebješica na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	500.000,00	0,00				Produženje tenderskog postupka i uvođenje izvođača u posao na kraju građevinske sezone
		MSP, DZŽ, ŽICG	Izrada Glavnih projekata za sanaciju 12 kosina (dionica Kos- Bioče) na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	590.000,00	590.000,00	30.000,00		EU fondovi: 560.000 UKUPNO: 560.000	
		MSP, DZŽ, ŽICG	Specijalni pregled 91 betonskog mosta na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	670.000,00	670.000,00			Kredit: 670.000 UKUPNO: 670.000	
		<b>UKUPNO: Saobraćajna infrastruktura</b>				<b>229.207.300,00</b>	<b>189.497.847,55</b>	<b>182.078.585,75</b>	<b>614.093,81</b>

## Prioritetna oblast 2 – Poljoprivreda i ruralni razvoj

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Stvaranje uslova za održivo upravljanje kroz modernizaciju proizvodnje povećanje kvaliteta proizvoda higijene i bezbjednosti hrane	1.1 Mjere tržišno cjenovne politike	MPRR	Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	1.970.000,00	1.555.979,50	1.555.979,50			
		MPRR	Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	576.000,00	628.833,61	628.833,61			
		MPRR	Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka	90.000,00	89.410,08	89.410,08			
		MPRR	Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	296.000,00	295.986,80	295.986,80			
		MPRR	Program unapređenja pčelarstva	59.200,00	53.365,85	53.365,85			
	1.2 Poboljšanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	MPRR - FU	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	190.018,00	37.815,83	37.815,83			
	1.3 Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinja od naročito opasnih zaraznih bolesti i zoonoza	MPRR - VU	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	480.000,00	455.000,00	455.000,00			

2. Poboljšanje konkurentnosti kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1 Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	MPRR	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	24.000,00	27.946,95	27.946,95			
3. Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i ruralnom području	3.1 Izgradnja vodovoda u ruralnim područjima	MORT, MPRR	Izgradnja seoskih vodovoda	160.000,00	160.000,00	160.000,00			
		MPRR	Obnova i nasipanje seoskih puteva	200.000,00	244.752,00	244.752,00			
		DJR	Izgradnja seoskog vodovoda u Lovnici Rožaje	165.000,00	150.583,00	150.583,00			
4. Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje posebno proizvoda sa oznakom porijekla proizvoda sa geografskom oznakom proizvoda sa oznakom garantovano tradicionalnih specijaliteta organskim proizvodima kao i planinskim proizvodima	4.1 Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	Opština Berane	Izgradnja regionalne stočne pijace u Beranama	200.000,00	15.428,53		15.428,53		Urađena projektna dokumentacija. Tenderi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama nijesu prošli.
		Opština Rožaje	Izgradnja stočne pijace u Grahovu (III-faza) - Rožaje	80.000,00	0,00		0,00		U 2015. godini nije realizovana ova investicija zbog nedostatka finansijskih sredstava.
		DJR, Opština Bijelo Polje	Rekonstrukcija gradske tržnice u Bijelom Polju	1.067.500,00	1.455.802,09	1.455.802,09			
		MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD like	1.400.000,00	0,00				2.10.2015 godine su potpisani prvi ugovori i nije bilo isplata u ovoj godini
		MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva MIDAS/podrška	600.000,00	610.281,59	0,00		Kredit: 610.281,59 UKUPNO: 610.281,59	Zbog poteškoća u dobijanju sredstava većina projekata je imala produženje roka za realizaciju investicije tako da je 89 investicija realizovano u

								2015.godini.
		MPRR	Podrška podizanju i opremanju voćnih zasada	210.000,00	293.093,80	293.093,80		
		MPRR	Podrška povrtlarskoj proizvodnji	30.000,00	14.457,36	14.457,36		
		MPRR	Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	40.000,00	2.940,00	2.940,00		
		MPRR	Podrška investicijama za preradu na porodičnim gazdinstvima	160.000,00	47.930,81	47.930,81		
		MPRR	Unapređenje kvaliteta proizvoda	32.000,00	0,00	0,00		
		MPRR	Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	68.000,00	68.000,00	68.000,00		
		MPRR	Podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka	82.500,00	40.492,12	40.492,12		
4. Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje posebno proizvoda sa oznakom porijekla proizvoda sa geografskom oznakom proizvoda sa oznakom garantovano tradicionalnih	4.2 Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom	MPRR	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	8.000,00	6.672,00	6.672,00		
		MPRR	Organska proizvodnja	60.000,00	177.555,60	177.555,60		
		MPRR	Održivo korišćenje planinskih pašnjaka	170.000,00	144.234,90	144.234,90		
	4.3 Formiranje i razvoj agro kooperativa	MPRR	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	70.800,00	70.800,00	70.800,00		
		MPRR	Program unapređenja stočarstva	180.000,00	81.960,00	81.960,00		

specijaliteta organskim proizvodima kao i planinskim proizvodima		MPRR	Program stručnih i savjetodavnih poslova u stočarstvu	150.000,00	150.000,00	150.000,00			
		MPRR	Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	90.000,00	90.000,00	90.000,00			
		MPRR	Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	49.500,00	49.500,00	49.500,00			
	4.4 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	MPRR	Unapređenje slatkovodnog ribarstva i akvakulture	16.200,00	20.481,24	20.481,24			
	4.5 Podrška razvoju sektora selektivnog ribarstva i akvakulture	MPRR	Podrska aktivnostima kooperativa i nacionalnih udruženja	20.000,00	20.000,00	20.000,00			
<b>UKUPNO: Poljoprivreda i ruralni razvoj</b>				<b>8.994.718,00</b>	<b>7.059.303,66</b>	<b>6.433.593,54</b>	<b>15.428,53</b>	<b>Kredit: 610.281,59</b>	<b>UKUPNO: 610.281,59</b>

### Prioritetna oblast 3 – *Zaštita životne sredine*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Razvoj komunalne infrastrukture i upravljanja čvrstim otpadom i otpadnim vodama	1.1 Uspostavljanje sistema upravljanja čvrstim otpadom i izgradnja sanitarnih deponija	DJR, opština Žabljak, MORT, CMSR Slovenija	Izgradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku	1.540.000,00	803.215,01	803.215,01			
		DJR	Sanacija neuređenog odlagališta deponije na Žabljaku	100.000,00	50.100,00	50.100,00			
		Opština Žabljak, MORT	Sortirnica otpada u Opštini Žabljak	1.200.000,00	1.625.565,98	803.215,01		Donacija: 803.215,01 UKUPNO: 803.215,01	Pored Vlade Slovenije učešće Crne Gore je takođe 50%

		Opština Berane, DJR	Sanacija postojećeg odlagališta čvrstog otpada na lokaciji Vasove vode u Beranama	250.000,00	0,00	0,00			U 2015. godini, nakon ponovljenog javnog nadmetanja, ugovorena je izrada Glavnog projekta.
		MORT, opština Mojkovac	Reciklažno dvorište u Opštini Mojkovac	43.000,00	17.000,00		17.000,00		U 2015. godini realizovano je 17.000 eura OD STRANE Opštine za izradu projektne dokumentacije za Transfer stanicu sa reciklažnim dvorištem u Mojkovcu. Ostale aktivnosti biće realizovane u 2016. godini
		MORT, opština Pljevlja	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Pljevljima	4.482.000,00	1.517.131,69			EU fondovi: 1.397.071,69 Kredit: 120.060 UKUPNO: 1.517.131,69	Iz sredstava kredita plaćen je nadzor; Niža realizacija sredstava iz fondova EU nastala je usljed nepovoljnih vremenskih uslova zbog kojih su radovi bili prekinuti i nastaljeni u martu 2016. godine
		Opština Žabljak	Izgradnja fekalne kanalizacije u ulici Durmitorskoj - zaobilaznica - Zabljak	130.000,00	130.000,00		130.000,00		
		Opština Rožaje	Izgradnja fekalne kanalizacije u ulicama „Barmahala, Carine i Sandžačka - Rožaje	190.000,00	27.565,44		27.565,44		U 2015. godini završena fekalna kanalizacija u ulicama: Carine i Sandžačka, a fekalna kanalizacija u ulici Barmahala nije realizovana u 2015. godini zbog nedostatka finansijskih sredstava
		DJR, MORT, opština Šavnik	Kanalizaciona mreža i PPOV Šavnik	150.000,00	47.655,00	47.655,00			

		DJR, MORT, opština Šavnik	Izgradnja transfer stanice i sanacija postojećeg odlagališta otpada u Šavniku	102.000,00	0,00	0,00			Planska dokumentacija u Opštini Šavnik je usvojena krajem juna 2015. godine i nakon provjereusklađenosti projektnih zadataka sa planskom dokumentacijom i pribavljanja urbanističkotehničkihuslova od strane Opštine Šavnik, raspisano je javno nadmetanje za izradu projektne dokumentacije,
		DJR, MORT	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže Plav	90.000,00	69.496,00	69.496,00			Izrada Glavnog projekta Kanalizacione mreže.
		MORT, opština Bijelo Polje	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Bijelom Polju	2.211.000,00	0,00		0,00		Za segment izgradnje kanalizacione mreže koji se finansira iz IPA 2011 bespovratnih sredstava, nije bilo isplata tokom 2015. godine jer je izrada glavnog projekta bila u toku. Tek predstoji izvođenje radova. Što se tiče implementacije kreditnih sredstava EIB-a, opština Bijelo Polje je odlučila da odloži objavu tendera za izbor projektanta i izvođača radova na izgradnji PPOV, tako da tender još uvijek nije raspisan.
		MORT, opština Berane	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Beranama	2.530.360,00	0,00		0,00		Ugovor sa izvođačem radova potpisan je tek u aprilu 2016. godine
		MORT, opština Rožaje	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Rožajama	85.000,00	77.000,00	77.000,00			Ugovorena vrijednost izrade projektne dokumentacije niža je od planirane, projekta dokumentacija je završena

		DJR	Izgradnja vodovoda Krkori, Andrijevica	625.000,00	659.156,34	659.156,34			
	1.2 Unapređenje vodovodnog sistema	MORT, opština Rožaje	Unapređenje vodosnabdijevanja u opštini Rožaje	180.800,00	189.695,49		28.800,00	Kredit: 160.895,49 UKUPNO: 160.895,49	Obaveze JLS odnose se na PDV; U skladu sa Aneksom osnovnog ugovora, odobrem je veći iznos kreditnih sredstava
		JP Vodovod, Berane	Nabavka i ugradnja opreme za automatsko hlorisanje vode u gradskom vodovodnom sistemu - Berane	50.000,00	0,00		0,00		Sve poslove oko ovog projekta vodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma tako da naše preduzeće nema podatke o utrošenim sredstvima
		JP Vodovod, Berane	Nabavka nove opreme i sanacija građevinskog objekta pumpne stanice - Berane	20.000,00	0,00		0,00		Sve poslove oko ovog projekta vodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma tako da naše preduzeće nema podatke o utrošenim sredstvima
		Opština Berane	Rekonstrukcija vodovoda u mjesnoj zajednici Donja Ržanica i Donji Zaostro -Berane	40.890,00	5.620,00		5.620,00		
		Opština Bijelo Polje	Nastavak radova na vodovodima Zaton, Kanje, Metanjac, Dubrakovo - Bijelo Polje	150.000,00	212.602,00		212.602,00		Pored navedenih radova, završena je izgradnja i vodovoda Džafića Brdo - 90.000 eura, što je uračunato u zbirnu vrijednost ulaganja
		Opština Bijelo Polje	Početak rada na vodovodu Babića Brijeg - Bijelo Polje	15.000,00	15.000,00		15.000,00		
		Opština Bijelo Polje	Izgradnja atmosfere kanalizacije - Bijelo Polje	80.000,00	0,00		0,00		



		Opština Rožaje	Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda na lokacijama MZ Kalače, Besnik, - II faza, naselja Šušteri, selo Crnču, Malidubrovu i Pripeč, dio sela Bać, u MZ Biševo Vrelo - D.brdo, MZ Biševo Toplik, MZ Biševo Čokrlje, Kalače vodovod Beljač - Rožaje	135.000,00	12.247,05		12.247,05		Djelimična sanacija postojećeg vodovoda MZ.Biševo-Toplik. Finansirano iz Budžeta Opštine Rožaje. Za sve ostale vodozahvate u toku su pripreme izrade projektne dokumentacije i iznalaženja izvora finansiranja.
2. Sanacija i rekonstrukcija lokaliteta kontaminiranih opasnim industrijskim otpadom	2.1 Sanacija i remedijacija 2 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, a to su TE Pljevlja i Rudnik Šuplja stijena	MORT, AZŽS	Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka, 50.000.000 (ukupna vrijednost projekta)		0,00	0,00			Aktivnosti su realizovane samo u Brodogradilištu Bijela
<b>UKUPNO: Zaštita životne sredine</b>				<b>14.400.050,00</b>	<b>5.459.050,00</b>	<b>2.509.837,36</b>	<b>448.834,49</b>	<b>Donacija: 803.215,01 EU fondovi: 1.397.071,69 Kredit: 280.955,49 UKUPNO: 2.481.242,19</b>	

**Prioritetna oblast 4 – Energetika i njen razvoj korišćenjem obnovljivih energetskih potencijala i boljom valorizacijom raspoloživih rudnih bogatstava**

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori - realizovano	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Podsticanje razvoja i primjene obnovljivih izvora energije	1.1 Izgradnja malih hidroelektrana	MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Šekularska - Berane	1.700.000,00	1.700.000,00			Investitor: 1.700.000 UKUPNO: 1.700.000	
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Kaludarske - Bearane	190.000,00	6.000,00			Investitor: 6.000 UKUPNO: 6.000	Koncesionar je radio samo na izradi Lokalne studije lokacije zbog čega nije uloženi iznos.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Ljeviške - Kolašin	1.100.000,00	99.500,00			Investitor: 99.500 UKUPNO: 99.500	Rješavanje problema oko priključenja male hidroelektrane na energetski sistem.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Babinopoljska - Plav	746.927,00	1.364.927,00			Investitor: 1.364.927 UKUPNO: 1.364.927	Koncesionar je završio izgradnju dvije planirane male hidroelektrane na vodotoku Babinopoljska, koje će u narednom periodu biti puštene u rad.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Murinska - Plav	780.850,00	260.000,00			Investitor: 260.000 UKUPNO: 260.000	Rješavanje problema oko priključenja planiranih malih hidroelektrana na energetski sistem.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Komarača - Plav	3.500.000,00	0,00				Izvršen je prenos ugovora na novog koncesionara.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Bisatrica, pritoka Ljuboviđe - Bijelo Polje	750.000,00	2.976.815,58			Investitor: 2.976.815,58 UKUPNO: 2.976.815,58	Investitor je samu izgradnju male hidroelektrane priveo kraju, i početak rada iste planira do kraja ove

									godine.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Vrbica - Plužine	1.123.000,00	220.000,00			Investitor: 220.000 UKUPNO: 220.000	Investitor je radio na izradi novog idejnog rješenja
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Mojanske - Andrijevica	250.000,00	100.000,00			Investitor: 100.000 UKUPNO: 100.000	Koncesionar je radio samo na izradi Lokalne studije lokacije zbog čega nije uloženi iznos.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Kutske - Andrijevica	250.000,00	80.000,00			Investitor: 80.000 UKUPNO: 80.000	Koncesionar je radio samo na izradi Lokalne studije lokacije zbog čega nije uloženi iznos.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Raštak	200.000,00	162.000,00			Investitor: 162.000 UKUPNO: 162.000	Priprema dokumentacije i pribavljanje dozvola potrebnih za izgradnju dalekovoda.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Raštak2	150.000,00	0,00				Priprema dokumentacije i pribavljanje dozvola potrebnih za izgradnju dalekovoda.
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Pijevska	100.000,00	80.000,00			Investitor: 80.000 UKUPNO: 80.000	
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Bradavec	800.000,00	800.000,00			Investitor: 800.000 UKUPNO: 800.000	
		MEK, Ineinvestitor	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju mHE na Umskoj i Štitskoj rijeci - Andrijevica	15.000,00	15.000,00			Investitor: 15.000 UKUPNO: 15.000	
		MEK, Ineinvestitor	Izgradnja mHE na vodotoku Crnja	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	104.600,00			Investitor: 104.600 UKUPNO: 104.600	

		MEK, Inevestitor	Izgradnja mhe na vodotoku Trepačka	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	101.200,00			Investitor: 101.200 UKUPNO: 101.200	
	1.2 Izgradnja vjetroelektrana	MEK, Inevestitor	Izgradnja vjetroelektrane Krnovo - Šavnik i Nikšić	25.000.000,00	38.344.722,00			Investitor: 38.344.722 UKUPNO: 38.344.722	
2. Razvoj ušteda u snabdijevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	2.1 Obezbjedenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori poboljšanje energetskih karakteristika objekata: Dom zdravlja Kolašin, Dom zdravlja Berane, Dom zdravlja Andrijevića Energetska efikasnost u Crnoj Gori poboljšanje energetskih karakteristika objekata: Dom zdravlja Kolašin, Dom zdravlja Berane, Dom zdravlja Andrijevića	663.000,00	0,00				Budžet Projekta biće iskorišćen za unaprijeđenje energetskih karakteristika objekata: DZ Nikšić, DZ Kolašin, DZ Andrijevića, ZS Petnjica i ZS Murino. Početak radova planiran je za treći kvartal 2016. godine. Napomena: Kredit je obezbijeđen od strane IBRD banke
		MEK, MF, MP	Program energetske efikasnosti u javnim zgradama - poboljšanje energetskih karakteristika objekata: SS škola - Pljevlja, OŠ Ristan Pavlović - Pljevlja, OŠ Mustafa Pećanin - Rožaje, Gimnazija Miloje Dobrašinović - Bijelo Polje, SMŠ Bećo Bašić - Plav	2.789.743,00	3.364.650,51			Kredit: 3.364.650,51 UKUPNO: 3.364.650,51	Odstupanja su posledica razlike između procjenjenih vrijednosti u projektnoj dokumentaciji u odnosu na vrijednost najpovoljnije ponude (15%,) i nepredviđenih radova (5%)

		MEK, UNEP, IMELS	MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	47.600,00	0,00				Projekat nije realizovan. Predstavnici UNEP-a su 21. 04. 2015. godine, obavijestili Ministarstvo ekonomije da UNEP više nije u mogućnosti da ispunji obaveze preuzete Sporazumom o saradnji. Italijansko Ministarstvo za zaštitu životne sredine, kopna i mora je, kao donator projekta, zvanično obavijestilo UNEP da više nije u mogućnosti da implementira donatorske sporazume putem kojih je ovaj projekat finansiran, te je stoga tražilo od UNEP-a da obustavi aktivnosti u Crnoj Gori.
		MEK	ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamatnih kredita za sisteme grijanja na moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva	12.000,00	56.148,00			Donacija: 56.148 UKUPNO: 56.148	Projekat se uspješno realizuje. Dinamika Projekta zavisi od dinamike puštanja sredstava od Donatora. U 2015. godini, plasirano je 100.000 €. Ukupna vrijednost projekta 240.000 € Napomena: Aplicirano je za 300.000 €, a odobreno 240.000 €
		MEK, MPRR	SOLARNI KATUNI - Projekat za instalaciju fotonaponskih solarnih sistema na katunima	24.500,00	0,00				Program nije realizovan iz razloga jer se solarni sistemi moraju nabavljati po Zakonu o javnim nabavkama. Naime, ME je objavilo dva Javna poziva u 2015. godini, za nabavku fotonaponskih sistema i zbog žalbenih procedura

									realizacija Projekta je prolongirana za 2016. godinu.
2.2 Racionalno korišćenje energije u saobraćaju i promocija mjera energetske efikasnosti	Opština Bijelo Polje	Izrada projekta rasvjete od Ribarevina do Ravne Rijeke - Bijelo Polje	8.000,00	4.165,00			4.165,00		
	Opština Bijelo Polje	Izgradnja javne rasvjete na obilaznici - Bijelo Polje	350.000,00	0,00					
	Opština Rožaje	Elektroenergetski objekti - Rožaje	320.000,00	0,00			0,00		Za ovaj projekat nijesu dobijeni podaci od nadležnih službi.
2.3 Unapređenje prenosnog i distributivnog sistema	Opština Bijelo Polje	Izgradnja dalekovoda i rekonstrukcija trafostanica u Bijelom Bolju		1.564.802,00				Investitor: 1.564.802 UKUPNO: 1.564.802	Privatni kapital - EPCG Izgradnja dalekovoda Strojtanica-podzemno; Izgradnja 10 KV dalekovoda Peštan-Kisjela Voda; Izgradnja NDTS 10/04 KV 2x 630 KVA Nikoljac-Kapela; Izgradnja STS 10/04 KV 250 KVA "Vergaševići"; Izgradnja STS 10/04 KV 250 KVA "Bistrica"; Izgradnja STS 10/04 KV250 KVA Medanovići; Izgradnja NDTS 10/04 2x630 KVA Solidarnost; Rekonstrukcija trafostanica Dalekovoda i NN mreže; Ugradnja daljinskog mjerenja i rekonstrukcija NN mreže

<b>UKUPNO: Energetika</b>	40.870.620,00	51.404.530,09	0,00	4.165,00	Donacija: 56.148 Investitor: 47.979.566,58 Kredit: 3.364.650,51 UKUPNO: 51.400.365,09
<b>UKUPNO ODRŽIVI RAST</b>	293.472.688,00	253.420.731,30	191.022.016,65	1.082.521,83	Donacija: 859.363,01 EU fondovi: 2.830.954,94 Investitor: 47.979.566,58 Kredit: 7.034.718,28 UKUPNO: 58.704.602,81

## PAMETAN RAST

### Prioritetna oblast 1 – Konkurentnost i inovacije

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Uspostavljanje uslova koji će omogućiti podizanje konkurentnosti biznisa u regionu	1.1 Razvoj sistema podsticaja u Sjevernom regionu za zapošljavanje u MSP (naročito u oblastima turizma, poljoprivrede, energetike i drvoprerade).	MF, MEK, MORT, MPRR, JLS, IRF	Subvencija turističkoj privredi na sjeveru Crne Gore	500.000,00	0,00	0,00			Nadležna ministarstva su realizovala druge projekte koji su uvršteni u Izvještaj, a čiji cilj se može vezati za podstivanje turističke privrede u Sjevernom regionu

		MEK	Program podrške povećanju stepena finalizacije proizvodnje u MSP i klasterima MSP (1/3 ukupnih sredstava 55.000 EUR)	18.300,00	0,00	0,00			Nakon što su razmotrene mogućnosti i modaliteti za implementaciju Programa povećanja stepena finalizacije proizvodnje u privrednim društvima za period 2015-2020. godine, zaključeno je da se program implementira u 2016. godini pod nazivom Program podrške za modernizaciju industrije.
	1.2 Uvođenje dodatnih podsticaja za preduzeća koja povećavaju dodatnu vrijednost u proizvodnji	MEK	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva (1/3 ukupnih sredstava 30.000 EUR)	10.000,00	0,00	0,00			Ministarstvo ekonomije je, u cilju podrške unaprjeđenju inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji raspisalo dva Javna poziva za realizaciju Pilot Programa državne pomoći malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji za 2015. godinu, sa ciljem dodjeljivanja bespovratne finansijske pomoći u vidu grantova za unaprjeđenje inovativnosti.
		MEK	Podsticanje direktnih investicija (1/3 ukupnih sredstava 1.000.000 EUR)	333.000,00	0,00	0,00			U toku 2015. godine završena je procedura vrjednovanja dostavljenih investicionih projekata, ali su Ugovori potpisani početkom 2016. godine, te će se finansiranje realizovati u 2016.



									godini, iz sredstava Budžeta za 2016. godinu
	1.3 Program za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja	MEK, JLS	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS (1/3 ukupnih sredstava 100.000 EUR)	33.000,00	14.130,00	14.130,00			U okviru Programa za 2015. godinu podržano je ukupno 12 privrednih subjekata, a tokom 2015. godine izvršena je i refundacija troškova za 8 korisnika Programa iz 2014. godine. Iznos ukupne podrške je 75.264 EUR. Ukupno 3 korisnika su iz Sjevernog regiona.
	1.4 Finansijska podrška IRF-a	IRF	Programi kreditiranja i faktoringa (1/3 ukupnih sredstava 80.000.000 EUR)	26.670.000,00	20.005.542,00			Kredit: 20.005.542 UKUPNO: 20.005.542	Ukupan iznos realizovanih dugoročnih i kratkoročnih kredita na nivou Crne Gore je 117,1 mil. EUR
	1.5 Razvoj i modernizacija postojećih kapaciteta	MEK, Rudnik uglja Pljevlja	Investicije u Rudnik uglja u Pljevljima	2.500.000,00	3.000.000,00			Investitor: 3.000.000 UKUPNO: 3.000.000	
Opština Bijelo Polje		Izgradnja farme i mljekare "Milk Kraft" doo, Bijelo Polje	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu		7.000.000,00			Investitor: 7.000.000 UKUPNO: 7.000.000	Privatni investitor - Milk Kraft doo
Opština Bijelo Polje		Izgradnja fabrike za proizvodnju suhomesnatih proizvoda bezdimno - Bijelo Polje	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu		1.679.000,00			Investitor: 1.679.000 UKUPNO: 1.679.000	Privatni investitor - Mesopromet doo
Opština Bijelo Polje		Izgradnja fabrike za proizvodnju paleta - Bijelo Polje	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu		400.000,00			Investitor: 400.000 UKUPNO: 400.000	Privatni investitor - Pelengić Trejd doo

		Opština Bijelo Polje	Rekonstrukcija fabrike obuće "Mirko Grupa Montenegro" - Bijelo Polje	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	110.000,00			Investitor: 110.000 UKUPNO: 110.000	Privatni investitor - Mirko Grupa Montenegro
		Opština Bijelo Polje	Rekonstrukcija pekare - Bijelo Polje	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	583.000,00			Investitor: 583.000 UKUPNO: 583.000	Privatni investitor - Ekolina doo
2. Obezbjedivanje uslova za unaprijeđenje potrebne poslovne infrastrukture i jačanje kapaciteta JLS	2.1 Uspostavljanje jedinstvenog sistema nefinansijske podrške biznisu	Opština Berane, u saradnji sa: Reg. Razvojnog Agencijom za Bjelasicu, Komove i Prokletije; opštine Andrijevića, Plav, Bijelo Polje i Rožaje	Uspostavljanje Regionalnog biznis centra sa inkubatorom za sjeverno-istočni region	540.597,00	289.698,00	4.952,00	31.287,00	EU fondovi: 253459 UKUPNO: 253459	Projekat završen 17. marta 2016. godine. Planirana sredstva realizovana. Čeka se isplata poslednje tranše od EU. Struktura finansiranja bazirana je na procjeni.
	2.2 Program jačanja kapaciteta JLS u planiranju i upravljanju strateškim projektima razvoja JLS i regiona	MEK, JLS	Priprema projektnih aplikacija, monitoring, izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih razvojnih planova (1/3 ukupnih sredstava 26.000 EUR)	12.000,00	0,00	0,00			
	2.3 Izrada prostorno-planske, strateške i druge dokumentacije	MEK, JLS	Izrada strateških planova razvoja JLS	20.000,00	0,00	0,00			Sredstva nijesu realizovana. Strateški planovi razvoja JLS nijesu usvojeni od strane 5 JLS (uključujući i novoformirane jls Petnjicu i Gusinje), a tokom 2015. godine nije postojalo interesovanje za izradom ovih dokumenata
		Opština Žabljak	LSL Borje I i III - Žabljak	32.474,00	13.500,00		13.500,00		Borje III se finansira sredstvima privatnih

									korisnika.
		Opština Rožaje	Izrada plansko-razvojne dokumentacije - Rožaje	65.000,00	9.317,70		9.317,70		U 2015. godini donijeta su dva detaljna urbanistička plana 1.Detaljno urbanistički plan "Ibarac"2. Detaljni urbanistički plan "Suho polje" Objavljeni u (SL.list CG.-opštinski propisi br.26/15). A započeti su detaljno urbanistički palanovi "B.Brdo"i "Industrijska zona zeleni".Navedeni iznos se odnose na ove započete planove.
		Opština Rožaje	Izrada tehničke dokumentacije - Rožaje	240.000,00	18.802,00		18.802,00		Završena izrada projektne dokumentacije MZ. Balotiće
3. Stvoriti uslove za povezavanje privrede sa naučnim centrima u cilju podsticanja saradnje naučnoistraživačke zajednice s privredom posebno u prioritetnim sektorima drvoprerade poljoprivredne i prehrambene proizvodnje i turizma	3.1 Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoju inovativnosti preduzeća i NVO, EUREKA projekata, patenata i realizaciju predpristupnih IPA programa za područje nauke kroz učešće MSP u istraživanjima	MN	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore" -INVO	25.000,00	22.000,00			Kredit: 22.000 UKUPNO: 22.000	

4. Podsticanje poslovnog povezivanja i organizovanja MSP u klustere	4.1 Programi podsticanja razvoja klastera kroz savjetodavnu podršku i podršku u realizaciji investicija	MEK, UNDP, UNIDO	Jačanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška); (1/3 ukupnih sredstava 194.341 EUR)	64.780,00	64.780,00			EU fondovi: 64.780 UKUPNO: 64.780	
		MEK	Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta (1/3 ukupnih sredstava 50.000 EUR)	16.666,00	9.800,00	9.800,00			U okviru ovog Programa za 2015. godinu, samo je jedan aplikant ispunio uslove Programa. Podržani klaster se nalazi nateritoriji opštine Pljevlja.
<b>UKUPNO: Konkurentnost i inovacije</b>				<b>31.080.817,00</b>	<b>33.219.569,70</b>	<b>28.882,00</b>	<b>72.906,70</b>	<b>EU fondovi: 318.239 Investitor: 12.772.000 Kredit: 20.027.542 UKUPNO: 33.117.781</b>	

## Prioritetna oblast 2: *Razvoj turizma i valorizacija kulturne baštine*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1.Stvaranje uslova za ubrzaniji razvoj svih vrsta turizma vezanih za planinska	1.1 Privlačenje investicija u izgradnju visokokvalitetnih ugostiteljskih novih objekata	DJR, MORT	Izgradnja apartmana i restorana u NP Biogradska gora, Kolašin	285.000,00	207.994,78	207.994,78			

područja	1.2 Razvoj skijaškog turizma na području Durmitora, Sinjajevine, Bjelasice, Komova, Prokletija, Tare i Čehotine uz razvoj Wellness programa, planinarenja, pješaćenja i dr.	DJR	Razvoj Ski cenatra „Kolašin 1600“, Kolašin, aktivnosti: - primarna i sekundarnaelektroenergetska infrastruktura - saobraćajnica - bazna stanica - telekomunikaciona infrastruktura - parking - žičara - ski staza - vodozahvat - zaštitna i druga oprema i mehanizacija - akumulacija - uređaj za vještački snijeg	4.050.000,00	1.236.478,70	1.236.478,70			
			Razvoj Ski centar na lokalitetu Cmiljača, Bijelo Polje, Aktivnosti:- primarna i sekundarnaelektroenergetska infrastruktura-saobraćajnice- bazna stanica- telekomunikaciona infrastruktura- parking- žičara- ski staza- vodozahvat- zaštitna i druga oprema i mehanizacija- akumulacija- uređaj za vještački snijeg	1.850.000,00	426.653,13	426.653,13			
		DJR	Unapređenje turističke ponude u Rožajama	300.000,00	300.000,00	300.000,00			
	1.3 Uređenje i održavanje planinarskih i biciklističkih staza iz	MORT	Planinarenje i Biciklizam "Hiking&Biking" (za sva tri regiona)	50.000,00	30.000,00	30.000,00			

	Nacionalne mreže staza								
1.4 Diversifikacija turističke ponude	Opština Plav	Uređenje turističkih lokacija: Hridsko i Visitorsko jezero, Oko skakavice, Grebaje - Plav	100.000,00	Podaci nijesu dostavljani					
	MORT	Projekat razvoj sportskog turizma i Projekat uređenja tematskih staza u Nacionalnim Parkovima	35.000,00	20.000,00	20.000,00				Studija razvoja sportskog turizma napisana od strane konsultantske firme, dostavljena na mišljenja Ministarstvu finansija i Zajednici opština. Planirano je da bude prosljeđena Vladi CG na upoznavanje. Projekat tematske staze u Nacionalnim parkovima završen- procjena 20.000 EUR
	MORT, DJR, TO, JLS	Valorizacija Đalovića pećine, Bijelo Polje	282.900,00	26.590,00	26.590,00				
	Opština Mojkovac, u saradnji sa opštinama: Žabljak, Danilovgrad, Kolašin i Šavnik, MUP	Osnivanje Regionalnog parka Sinjajevina u Sjevernom regionu	269.959,00	66.336,29	5.336,29	21.000,00	EU fondovi: 40.000 UKUPNO: 40.000	Delegacija Evropske Unije u Crnoj Gori odobrila je produženje vremenskog trajanja Ugovora za realizaciju ovog projekta do septembra 2016 godine. U kolonama Planirano 2015 EU sredstav I Planirana investicija ulaganje za 2015 godinu stoje cifre koje su se promijenile nakon addenduma projekta za produženje trajanja realizacije.	

2. Promocija i prezentacija kulturnog nasljeđa i kulturnih potencijala	2.1 Sanacija i adaptacija postojećih objekata kulture	MK	Program podrške razvoju kulture na sjeveru	283.600,00	283.600,00	283.600,00			
		MK	Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara (1/3 ukupnih sredstava 1.125.780 EUR)	375.260,00	174.425,00	174.425,00			Navedeni iznos se odnosi na realizaciju sredstava iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godine, preko kojeg su projekti realizovani na teritoriji cijele države, ukupne vrijednosti 523.277 EUR. Procjena 1/3 sredstava za Sjeverni region
		DJR, opština Pljevlja	Izgradnja Doma kulture - Pljevlja	1.110.000,00	0,00	0,00	0,00		Tokom 2014. i 2015. godine Opština je raspisala više javnih nadmetanja koja je poništila Državna komisija za kontrolu postupka javnih nabavki, zbog neusaglašenosti tenderske dokumentacije sa Zakonom, a na posljednja raspisana dva javna nadmetanja nije bilo pristiglih ispravnih ponuda, pa planirana sredstva nisu realizovana.
		Opština Rožaje	Sanacija krova Centra za Kulturu - Rožaje	20.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana zbog nedostatka finansijskih sredstava.
		DJR	Sanacija spomenika na Stražici, Pljevlja	100.000,00	99.997,61	99.997,61			
		DJR	Državni institut u Kolašinu	20.000,00	0,00	0,00			Ministarstvo kulture nije dostavilo projektni zadatak i urbanističko tehničke uslove da bi se raspisalo javno nadmetanje za izradu projektne dokumentacije.

3. Razvoj turizma u Durmitorskom području u skladu sa Prostornim planom Crne Gore	3.1 Dalje unapređenje turističke ponude u okviru "Nacionalnog parka Durmitor"	MORT, TO, JLS	Izgradnja infrastrukture za kamp odmorište u NP "Durmitor"	38.000,00	38.000,00	38.000,00			
<b>UKUPNO: Razvoj turizma i valorizacija kulturne baštine</b>				<b>9.169.719,00</b>	<b>2.910.075,51</b>	<b>2.849.075,51</b>	<b>21.000,00</b>	<b>EU fondovi: 40.000</b>	<b>UKUPNO: 40.000</b>

### Prioritetna oblast 3: *Drvoprerađivačka industrija*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Stvarnije uslova za smanjenje negativnog uticaja klimatskih promjena na postojeći šumski potencijal i njegovu kvalitetniju iskorišćenost	1.1 Izgradnja mreže šumskih puteva	MORT, Uprava za šume, Koncesionari	Izgradnja 50 km sumskih saobraćajnica (makadamskih puteva) - Nacionalna sumarska strategija predviđa izgradnju 500 km sumskih saobraćajnica za 10 godina.	520.000,00	0,00				
	1.2 Unapređenje održivosti gazdovanja šumama	MPRR, Uprava za šume	Izrada planova razvoja šuma - 6	20.000,00	0,00	0,00			
		MPRR, Uprava za šume	Izrada programa gazdovanja sumama - 7	470.000,00	365.500,00	365.500,00			
		MPRR	Pošumljavanje	164.000,00	607.200,00	607.200,00			



2. Razvoj drvoprerađivačke industrije i stvaranje proizvoda sa višim stepenom obrade	2.1 Investicije u drvenu industriju	MPRR, Investitor	Investiranje u pokretanje proizvodnje u Gornjem Ibru u Rožajama	1.000.000,00	1.000.000,00			Investitor: 1.000.000 UKUPNO: 1.000.000	
		MPRR, Investitor	Podrška investicijama za očuvljavanje i pokretanje proizvodnje u Žabljaku i Nikšiću	750.000,00	750.000,00			Investitor: 750.000 UKUPNO: 750.000	
<b>UKUPNO: Drvoprerađivačka industrija</b>				<b>2.924.000,00</b>	<b>2.722.700,00</b>	<b>972.700,00</b>	<b>0,00</b>	<b>Investitor: 1.750.000 UKUPNO: 1.750.000</b>	
<b>UKUPNO PAMETAN RAST</b>				<b>43.174.536,00</b>	<b>38.852.345,21</b>	<b>3.850.657,51</b>	<b>93.906,70</b>	<b>EU fondovi: 358.239 Investitor: 14.522.000 Kredit: 20.027.542 UKUPNO: 34.907.781</b>	

## INKLUZIVAN RAST

### Prioritetna oblast 1: *Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. U saradnji sa univerzitetskim centrima središnjeg regiona, obezbijediti razvoj potrebnih obrazovnih institucija i ljudskih kapaciteta koji će biti u funkciji razvoja prioritetnih sektora	1.1 Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	MPR	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	50.000,00	52.374,00	42.374,00		Kredit: 10.000 UKUPNO: 10.000	U okviru INVO projekta koji se finansira iz kredita Svjetske banke za nabavku hardvera, softvera i kreiranje upitnika za Studiju praćenja ili Tracer study u 2015. godini utrošeno je 30.000 eura. Ovaj iznos je utrošen na stvaranje preduslova za realizaciju tracer study na nivou svih ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori, pa stoga nije moguće izvršiti raspodjelu sredstava na regionalnom nivou. Procjena 1/3 sredstava po regionu.
2. Podsticanje nezapošljenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede	2.1 Programa osposobljavanja i obrazovanja nezapošljenih lica	MPR, ZZZ	Programi obrazovanja i osposobljavanja shodno potrebama na tržištu rada -programi osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu	90.000,00	203.765,48	203.765,48			
		MPR, MRSS, ZZZ, MIDT, UZK, ustanove visokog obrazovanja	Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	1.955.000,00	1.824.372,00	1.824.372,00			

	2.2 Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposljenih lica	MRSS, ZZZ	Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	90.000,00	80.000,00	80.000,00			
	2.3 Ostali programi aktivne politike zapošljavanja	MRSS, ZZZ	Programi javnih radova, stimulanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	1.900.000,00	1.492.776,65	1.492.776,65			
<b>UKUPNO: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje</b>				<b>4.085.000,00</b>	<b>3.653.288,13</b>	<b>3.643.288,13</b>	<b>0,00</b>	<b>Kredit: 10.000 UKUPNO: 10.000</b>	

### Prioritetna oblast 2: *Unapređenje obrazovne, zdravstvena, socijalne i sportske infrastrukture*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (u €)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unapređenje obrazovne zdravstvene socijalne i sportske infrastrukture	1.1 Mjere poboljšanja zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga	MRSS, opština Pljevlja	Izgradnja Doma za stare - Pljevlja	2.200.000,00	0,00		0,00		Projekat nije realizovan zbog procedura postupka javnih nabavki. Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Direkcija javnih radova, „LD Gradnje“ i „RZUP“-a (Republički zavod za urbanizam i projektovanje Podgorica) potpisali su 20.04.2016. godine, ugovor o izgradnji i vršenju usluga nadzora nad izvođenjem radova za potrebe Doma za stara lica u Pljevljima. Ukupna vrijednost projekta je 2.697.469.19 eura.

		MRSS	Izgradnja stambene zgrade za penzionere U Bilom Polju	130.000,00	30.000,00	30.000,00			Objekat završen. Izvršena raspodjela stanova za penzionere.
		Crveni krst Bijelo Polje	Izgradnja zgrade Crvenog Krsta u Bijlom Polju	197.000,00	128.000,00		48.000,00	Donacija: 80.000 UKUPNO: 80.000	
		Opština Rožaje	Prilagodjavanje javnih površina licima sa posebnim potrebama - Rožaje	25.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana zbog nedostatka finansijskih sredstava.
		DJR	Poliklinički sa urgentnim centrom u Beranama	39.000,00	301.540,55	301.540,55			
		DJR	Rekonstrukcija Internog odjeljenja OB Bijelo Polje	20.000,00	84.999,81	84.999,81			
		DJR	Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajama	392.000,00	337.771,50	337.771,50			
		DJR	Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Beranama	470.000,00	52.969,73	52.969,73			
		DJR	Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Pljevljima	130.000,00	109.955,45	109.955,45			
	1.2 Unapređenje obrazovne infrastrukture	Opština Bijelo Polje	Završetak izgradnje zgrade OŠ „Kanje“ Dobrakovo – Bijelo Polje	100.000,00	100.000,00		100.000,00		
		MP, Opština Bijelo Polje	Završetak izgradnje zgrade OŠ „Mioče“ – Bijelo Polje	15.000,00	0,00		0,00		
		Opština Rožaje	Izrada ograde OŠ „25.maj” – I –faza -	35.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana zbog

			Rožaje						nedostatka finansijskih sredstava.
		DJR	Vrtić u Pljevljima	100.000,00	0,00	0,00			Poništeno prvo javno nadmetanje.
		DJR	Vrtić na Žabljaku	110.000,00	130.455,13	130.455,13			
		DJR	Osnovna škola u Gukama, Pljevlja	400.000,00	714,00	714,00			Nakon završenog javnog nadmetanja potpisan je ugovor sa izvođačem radova. Za narednu godinu je planiran početak radova, kada Opština Pljevlja pribavi građevinsku dozvolu.
	1.3 Unapređenje sportske infrastrukture	DJR	Sportska dvorana u Beranama	1.250.000,00	1.238.397,32	1.238.397,32			
		DJR	Pomoćni fudbalski tereni sa vještačkom podlogom u Mojkovcu	150.000,00	168.990,29	168.990,29			
		DJR	Pomoćni fudbalski tereni sa vještačkom podlogom na Žabljaku	150.000,00	179.513,94	179.513,94			
		Opština Rožaje	Izgradnja planinarskog doma na Štedimu - Rožaje	10.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana zbog nedostatka finansijskih sredstava.
2. Unapređenje društvene poslovne i ostale infrastrukture	2.1 Izgradnja i rekonstrukcija administrativnih objekata	Opština Bijelo Polje	Rekonstrukcija skupštinske sale u zgradi i sale za sastanke u Bijelom Polju	264.000,00	0,00		0,00		
		DJR	Izgradnja Administrativnog objekat u Gusinju	150.000,00	149.998,39	149.998,39			
		DJR	Izgradnja Administrativnog objekat u Mojkovcu	1.010.000,00	943.993,53	943.993,53			
		DJR	Izgradnja Administrativnog objekat u Andrijevići	55.000,00	81.874,08	81.874,08			

		DJR	Izgradnja Administrativnog objekat u Petnjici	500.000,00	13.982,50	13.982,50			Završena je izrada i revizija Glavnog projekta, raspisano je javno nadmetanje i izvršen odabir izvođača radova. Planiran je početak radova 2016. godine.
<b>UKUPNO: Unapređenje obrazovne zdravstvene socijalne sportske i ostale društvene ifrastrukture</b>				7.902.000,00	4.053.156,22	3.825.156,22	148.000,00	Donacija: 80.000 UKUPNO: 80.000	
<b>UKUPNO INKLUZIVNI RAST</b>				11.987.000,00	7.706.444,35	7.468.444,35	148.000,00	Donacija: 80.000 Kredit: 10.000 UKUPNO: 90.000	
<b>UKUPNO SJEVERNI REGION</b>				348.634.224,00	299.979.520,86	202.341.118,5	1.324.428,5	Donacija: 939.363,01  EU fondovi: 3.189.193,94  Investitor: 62.501.566,5  Kredit: 27.072.260,2  UKUPNO: 93.702.383,8	

## SREDIŠNJI REGION

### PAMETAN RAST

#### Prioritetna oblast 1: *Konkurentnost i inovacije*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unaprijediti povezavanje privrede sa naučnim istraživačkim ustanovama	1.1 Uspostavljanje prvog Centra uspješnosti u Podgorici	MN	Uspostavljanje prvog Centra uspješnosti BIO-ICT – Projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ –INVO - Podgorica	1.280.000,00	500.000,00			Kredit: 500.000 UKUPNO: 500.000	
	1.2 Uspostavljanje Inovaciono-preduzetničkog centra „TehnoPolis“ u Nikšiću	MN, DJR, IRF, MPR, MORT	Uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici – Negov sastavni dio Inovaciono preduzetnički centar „TehnoPolis“ u Nikšiću	1.429.000,00	971.000,00	971.000,00			Radi se o donaciji IRF-a od 500.000 a ne o kreditu ali ova sredstva nijesu utrošena u 2015. 908.000 za izgradnju objekta 63.000 tekuci troškovi rada TehnoPolisa
	1.3 Uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici	MN, Opština Podgorica							

	1.4. Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoja inovativnosti kroz finansiranje krupnih istraživačkih grantova, EUREKA projekata, patenata i realizaciju predpristupnih IPA programa za područje nauke	MN	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ –INVO	850.000,00	430.000,00			Kredit: 430.000 UKUPNO: 430.000	
		MN	Učešće u tržišno orijentisanim EUREKA projektima	50.000,00	15.000,00	15.000,00			
2. Uspostavljanje uslova koji će omogućiti podizanje konkurentnosti biznisa u regionu	2.1 Uvođenje dodatnih podsticaja za preduzeća koja povećavaju dodatnu vrijednost u proizvodnji	MEK	Program podrške povećanju stepena finalizacije proizvodnje (1/3 ukupnih sredstava 55.000 EUR)	18.333,00	0,00	0,00			Nakon što su razmotrene mogućnosti i modaliteti za implementaciju Programa povećanja stepena finalizacije proizvodnje u privrednim društvima za period 2015-2020. godine, zaključeno je da se program implementira u 2016. godini pod nazivom Program podrške za modernizaciju industrije.
	2.2 Podsticanje konkurentnosti MSP	MEK	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva (1/3 ukupnih sredstava 30.000 EUR)	10.000,00	0,00	0,00			Ministarstvo ekonomije je, u cilju podrške unaprjeđenju inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji raspisalo dva Javna poziva za realizaciju Pilot Programa državne pomoći malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji za 2015. godinu, sa ciljem



									dodjeljivanja bespovratne finansijske pomoći u vidu grantova za unaprjeđenje inovativnosti.
		MEK	Podsticanje direktnih investicija (1/3 ukupnih sredstava 1.000.000 EUR)	333.333,00	0,00	0,00			U toku 2015. godine završena je procedura vrjednovanja dostavljenih investicionih projekata, ali su Ugovori potpisani početkom 2016. godine, te će se finansiranje realizovati u 2016. godini, iz sredstava Budžeta za 2016. godinu
	2.3 Programi za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja	MEK, JLS	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS (1/3 ukupnih sredstava 100.000 EUR)	33.333,00	57.843,00	57.843,00			U okviru Programa za 2015. godinu podržano je ukupno 12 privrednih subjekata, a tokom 2015. godine izvršena je i refundacija troškova za 8 korisnika Programa iz 2014. godine. Iznos ukupne podrške je 75.264 EUR. Ukupno 16 korisnika je iz Središnjeg regiona.
	2.4 Finansijska podrška IRF-a	IRF	Programi kreditiranja i faktoringa (1/3 ukupnih sredstava 80.000.000 EUR)	26.670.000,00	67.304.142,00			Kredit: 67.304.142 UKUPNO: 67.304.142	Ukupan iznos realizovanih dugoročnih i kratkoročnih kredita na nivou Crne Gore je 117,1 mil. EUR

3. Obezbeđivanje uslova za jaćanje kapaciteta manje razvijenih jedinica lokalne samouprave	3.1 Program jaćanja kapaciteta JLS u planiranju i upravljanju strateških projekata razvoja JLS i regiona	MEK, JLS	Priprema projektnih aplikacija, monitoring, izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih razvojnih planova (1/3 ukupnih sredstava 26.000 EUR)	12.000,00	0,00	0,00		
	3.2 Izrada prostorno-planske, strateške i druge dokumentacije	Opština Danilovgrad	Izrada projektne dokumentacije - Danilovgrad	30.000,00	1.750,00		1.750,00	Izrada Lokalne studije lokacije za KO Glavica, za potrebe izgradnje vjerskog objekta Hram Svete Petke
		MORT, opština Danilovgrad	Detaljni urbanistički planovi „Gradsko jezgro“, „Spuž“, „Ostrog – Glava Zete“ - Danilovgrad	170.000,00	120.000,00			Donacija: 120.000 UKUPNO: 120.000
4. Podsticati poslovno povezivanje i organizovanje MSP u biznis klastere	4.1 Program podrške razvoju klastera	MEK, UNPD, UNIDO	Jaćanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška) (1/3 ukupnih sredstava 194.341 EUR)	64.780,00	64.780,00			EU fondovi: 64.780 UKUPNO: 647.80
		MEK	Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta (1/3 ukupnih sredstava 50.000 EUR)	16.666,00	0,00	0,00		U okviru ovog Programa za 2015. godinu, samo je jedan aplikant ispunio uslove Programa. Podržani klaster se nalazi nateritoriji opštine Pljevlja.
<b>UKUPNO: Konkurentnost i inovacije</b>				<b>30.967.445,00</b>	<b>69.464.515,00</b>	<b>1.043.843,00</b>	<b>1.750,00</b>	<b>Donacija: 120.000 EU fondovi: 64.780 Kredit: 68.234.142 UKUPNO:</b>

68.418.922

## Prioritetna oblast 2: Prerađivačka industrija

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unaprjeđenje i restrukturiranje industrije u cilju jačanje sveukupne ekonomije	1.1 Završetak procesa restrukturiranja najznačajnijih industrijskih sistema	MEK, Investitor Tosčelik-Nikšić	Insvecije u osavremenjavanje i razvoj shodno investicionom planu "Tosčelika" - Nikšić	10.000.000,00	1.000.000,00			Investitor: 1.000.000 UKUPNO: 1.000.000	
		Opština Danilovgrda, Agromont doo	Rekonstrukcija farme kokošaka Martinići - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	2.800.000,00			Investitor: 2.800.000 UKUPNO: 2800000	
		Opština Danilovgrad, Nikšićki mlin AD	Rekonstrukcija fabrike stočne hrane - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	2.000.000,00			Investitor: 2.000.000 UKUPNO: 2.000.000	
		Opština Danilovgrad, Nikšićki mlin AD	Rekonstrukcija Mlina Spuž - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	300.000,00			Investitor: 300.000 UKUPNO: 300.000	
		Opština Danilovgrda, Mont business sistem	Izgradnja fabrike za predadu voća - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	550.000,00			Investitor: 550.000 UKUPNO: 550.000	
		Opština Danilovgrad, Ravil doo	Nastavak izgradnje vinograda u Zagaraču - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	365.000,00			Investitor: 365.000 UKUPNO: 365.000	
		Opština Danilovgrad, MG group doo	Pogon za prerađu kamena Kosić - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	500.000,00			Investitor: 500.000 UKUPNO: 500.000	

2. Stvaranje uslova za revitalizaciju industrijske infrastrukture	2.1 Povećanje efikasnosti instrumenata za podsticanje razvoja konkurentne prerađivačke industrije	MEK	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva (1/3 ukupnih sredstava 30.000 EUR)	10.000,00	0,00	0,00			Ministarstvo ekonomije je, u cilju podrške unaprjeđenju inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji raspisalo dva Javna poziva za realizaciju Pilot Programa državne pomoći malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji za 2015. godinu, sa ciljem dodjeljivanja bespovratne finansijske pomoći u vidu grantova za unaprjeđenje inovativnosti.
<b>UKUPNO: Prerađivačka industrija</b>				<b>10.010.000,00</b>	<b>7.515.000,00</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>	<b>Investitor: 7.515.000 UKUPNO: 7.515.000</b>	
<b>Prioritetna oblast 3: Turizam i valorizacija kulturnog bogatstva</b>									
Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Stvaranje uslova za ubrzaniji razvoj turizma	1.1 Unaprjeđenje razvoja raspoloživih turističkih kapaciteta i potencijala	DJR, Opština Danilovgrad	Revitalizacija jezera Ponikvica, nastavak realizacije - Danilovgrad	128.000,00	173.807,47	173.807,47	0,00		
		MORT, DJR, NTO	Izgradnja akumulacionog jezera za ski centar Vučje	255.000,00	0,00	0,00			Opština Nikšić nije obezbijedila predušlove za početak realizacije, odnosno uvođenje izvođača u posao.
	1.2 Privlačenje domaćih i stranih investitora u izgradnju visokokvalitetnih turističkih	MORT, Investitor	Izgranja hotela Hilton u Podgorici	20.600.000,00	10.952.262,00			Investitor: 10.952.262 UKUPNO: 10.952.262	Iznosi su obračunati bez PDV

	kapaciteta								
	1.3 Diverzifikacija turističke ponude i podsticanje specijalizovanih turističkih projekata	Vlada, Prijestonica Cetinje, Investitor	Izgradnja žičare Kotor – Lovćen - Cetinje	4.700.000,00	Podaci nijesu dostavljani.				
	1.4 Održivo korišćenje potencijala Skadarskog jezera	MORT, DJR, NP	Izgradnja kamp odmarališta za NP Skadarsko jezero,	43.000,00	0,00	0,00			Odustalo se od projekta. Novac preusmjeren za realizaciju kamp odmorišta u NP Lovćen u 2016. godini.
	1.5 Uređenje i održavanje planinarskih i biciklističkih staza iz Nacionalne mreže staza; postavljanje signalizacije i skloništa na odabranim panoramskim rutama	MORT, JLS, NTO, TO	Uređenje i održavanje planinarskih i biciklističkih staza iz Nacionalne mreže staza; Postavljanje signalizacije i skloništa na odabranim panoramskim rutama (za sva tri regiona)	50.000,00	20.000,00	20.000,00			
2. Valorizacija kulturno istorijskih potencijala na održiv način	2.1 Realizacija projekata sa ciljem obnavljanja, revitalizacije, zaštite i promocije kulturno-istorijskog nasljeđa	MK	Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara (1/3 ukupnih sredstava 1.125.780 EUR)	375.260,00	174.425,00	174.425,00			Navedeni iznos se odnosi na realizaciju sredstava iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godine, preko kojeg su projekti realizovani na teritoriji cijele države, ukupne vrijednosti 523.277 EUR. Procjena 1/3 sredstava za Sjeverni region
		MK	Podsticaj razvoja kulture i podrška realizaciji projekata i programa kulturno-umjetničkog stvaralaštva (Podgorica, Nikšić,	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	600.295,00	600.295,00			Od ukupno navedenog iznosa 190.000 eura se odnosi na Program podrške razvoju kulture u Nikšiću, dok su sa 410.295 eura, putem godišnjeg konkursa,

			Cetinje i Danilovgrad)						sufinansirani projekti u opštinama: Podgorica, Danilovgrad, Cetinje.
		Opština Danilovgrad, Centar za kulturu Danilovgrad	Rekonstrukcija sprata JU Centar za kulturu Danilovgrad	100.000,00	141.959,00		72.932,00	Donacija: 15.000 EU fondovi: 69012 UKUPNO: 84.012	Donacija - GIZ
		Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Izgradnja gradskog pozorista - Podgorica	1.300.000,00	0,00		0,00		2015.godine urađen je glavni projekat koji je donirao projektant. Takođe, dva puta je objavljen javni poziv za izbor izvođača radova na izgradnji pozorišta. Na prvi poziv nije dostavljena nijedna ponuda. Otvaranje ponuda po drugom javnom pozivu bilo je u 2016. i u toku je vrednovanje istih.
		DJR	Muzički centar Crne Gore u Podgorici	818.456,00	538.038,18	538.038,18			
		DJR, Prijestonica Cetinje	Zgrada bivšeg Ruskog poslanstva za potrebe MVP- Cetinje	1.415.000,00	9.098,55	9.098,55			Zbog nedostatka sredstava u budžetu, krajem godine, ova odluka nije realizovana, Realizacija slijedi u 2016. godini
		DJR	Nacionalna biblioteka „Đurađe Crnojević“	110.000,00	75.797,81	75.797,81			
		DJR	Adaptacija zgrade bivšeg Belgijskog poslanstva na Cetinju	232.500,00	0,00	0,00			Ministarstvo kulture nije dostavilo Direkciji javnih radova potrebnu dokumentaciju za raspisivanje javnog nadmetanja i projekat nije realizovan.

		DJR	Biblioteka za slijepe u Podgorici	295.000,00	0,00	0,00			Savez slijepih je preuzeo obavezu izrade projektne dokumentacije za izgradnju novog objekta. Do kraja 2015. godine Savez slijepih nije završio planirane aktivnosti, projekat nije realizovan.
		MK,MORT	Audio vodič za muzej Marka Miljanova	20.000,00	20.000,00	20.000,00			
	2.2 Projekti valorizacije kulturnog i istorijskog nasleđa na Cetinju	MK, Prijestonica Cetinje	Cetinje grad kulture 2010-2015	1.757.500,00	84.896,00	84.896,00			Sredstva su utrošena na realizaciju projekata Turskog poslanstva i Crnogorske narodne biblioteke
DJR, Prijestonica Cetinje		Izmještanje Ikone Bogorodice Filermose – Cetinje	500.000,00	7.100,00	7.100,00			Realizaciju projekta sprovodi Prijestonica Cetinje.	
Prijestonica Cetinje, Investitor		Valorizacija Lipske pećine u turističke svrhe - Cetinje	750.000,00	Podaci nijesu dostavljeni					
	2.3 Pretvaranje starih fortifikacija u objekte mješovitog karakter sa odživim načinom funkcionisanja	MK, MORT	Revitalizacija utvrđenja Besac	830.000,00	0,00				Sredstva opredijeljena za restauraciju Utvrđenja Besac donirana su kroz IPA Adriatic Program, a njihova realizacija se očekuje u toku 2016. godine.
<b>UKUPNO: Turizam i valorizacija kulturnog bogatstva</b>				<b>34.279.716,00</b>	<b>12.797.679,01</b>	<b>1.703.458,01</b>	<b>72.932,00</b>		<b>Donacija: 15.000 EU fondovi: 69.012 Investitor: 10.952.262 UKUPNO: 11.036.274</b>
<b>UKUPNO PAMETAN RAST</b>				<b>75.257.161,00</b>	<b>89.777.194,01</b>	<b>2.747.301,01</b>	<b>74.682,00</b>		<b>Donacija: 135.000 EU fondovi: 133.792 Investitor: 18.467.262</b>

Kredit:  
68.234.142  
UKUPNO:  
86.970.196

## ODRŽIVI RAST

### Prioritetna oblast 1: Energetika

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Razvoj ušteda u snabdevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	1.1 Obezbeđenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje (MEEP AF) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: Opšta bolnica Cetinje	391.300,00	355.385,71			Kredit: 355.385,71 UKUPNO: 355.385,71	Radovi na objektu su izvedeni. Razlika između planirane i ugovorene vrijednosti radova, jeste u nižim cijenama za izvođenje predmetnih radova, a koje su dobijene tokom tenderskog postupka.
		MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje (MEEP AF) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: Dom zdravlja Cetinje	134.900,00	119.403,41			Kredit: 119.403,41 UKUPNO: 119.403,41	Radovi na objektu su izvedeni. Razlika između planirane i ugovorene vrijednosti radova, jeste u nižim cijenama za izvođenje predmetnih radova, a koje su dobijene tokom tenderskog postupka.
		MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje (MEEP AF) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: Dom zdravlja Nikšić	234.400,00	0,00				Radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti počće tokom ljetnjih mjeseci 2016. godine.



		MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje (MEEP AF) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: Klinički centar CG	1.500.000,00	1.058.920,18			Kredit: 1.058.920,18 UKUPNO: 1.058.920,18	Radovi na izvođenju termo-tehničkih instalacija u objektu Instituta za bolesti djece KCCG su završeni. Radovi na unaprijeđenju termo-tehničkih instalacija u kompleksu KCCG, a koji su planirani za 2015. godinu, nisu završeni, zbog složenosti posla i dodatne organizacije posla, kako bi sve cjeline KCCG mogle nesmetano funkcionisati. Rok za završetak radova na termo-tehničkih instalacijama je 31.03.2016. godine.
		MEK, MF, MPR	Program energetske efikasnosti u javnim zgradama (EPPB) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: OŠ Branko Božović - Podgorica,	669.926,00	745.594,67			Kredit: 745.594,67 UKUPNO: 745.594,67	Odstupanja su posledica razlike u između procijenjene vrijednosti radova i vrijednosti najpovoljnije ponude, kao i nepredviđenih radova
		MEK, MF, MPR	Program energetske efikasnosti u javnim zgradama (EPPB) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: OŠ Oktoih - Podgorica,	634.301,00	628.361,18			Kredit: 628.361,18 UKUPNO: 628.361,18	Odstupanja su posledica razlike u između procijenjene vrijednosti radova i vrijednosti najpovoljnije ponude, kao i nepredviđenih radova
		MEK, MF, MPR	Program energetske efikasnosti u javnim zgradama (EPPB) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: OŠ Vuko	753.197,00	668.244,82			Kredit: 668.244,82 UKUPNO: 668.244,82	Odstupanja su posledica razlike u između procijenjene vrijednosti radova i vrijednosti najpovoljnije ponude, kao i nepredviđenih radova

			Jovović - Danilovgrad						
		MEK, UNEP, IMLES	MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	142.956,00	0,00				Projekat nije realizovan. Predstavnici UNEP-a su 21. 04. 2015. godine, obavijestili Ministarstvo ekonomije da UNEP više nije u mogućnosti da ispunji obaveze preuzete Sporazumom o saradnji. Italijansko Ministarstvo za zaštitu životne sredine, kopna i mora je, kao donator projekta, zvanično obavijestilo UNEP da više nije u mogućnosti da implementira donatorske sporazume putem kojih je ovaj projekat finansiran, te je stoga tražilo od UNEP-a da obustavi aktivnosti u Crnoj Gori..
		MEK	ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamatnih kredita za sisteme grijanja na moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva	150.000,00	26.812,00			Donacija: 26.812 UKUPNO: 26.812	Projekat se uspješno realizuje. Dinamika Projekta zavisi od dinamike puštanja sredstava od Donatora. U 2015. godini, plasirano je 100.000 €. Ukupna vrijednost projekta 240.000 Napomena: Aplicirano je za 300.000 €, a odobreno 240.000 €

		MEK, MPRR	SOLARNI KATUNI - Projekat za instalaciju fotonaponskih solarnih sistema na katunima	10.500,00	0,00	0,00			Program nije realizovan iz razloga jer se solarni sistemi moraju nabavljati po Zakonu o javnim nabavkama. Naime, ME je objavilo dva Javna poziva u 2015. gidini, za nabavku fotonaponskih sistema i zbog žalbenih procedura realizacija Projekta je prolongirana za 2016. godinu.
	1.2 Unapređenje novih elektro- energetskih rješenja javne rasvjete	Opština Danilovgrad	Projekat rasvjete mosta, Umjetničke kolonije, Centra za kulturu i Trga 9. Decembar - Danilovgrad	70.000,00	16.395,00		16.395,00		
	1.3 Unapređenje prenosnog i distributivnog sistema	Opština Danilovgrad Elektrodistri- bucija Podgorica	Godišnji program izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije i održavanja trafostanica, niskonaponske i visokonaponskemre- že - Danilovgrad	342.734,00	361.535,00			Investitor: 361.535 UKUPNO: 361.535	
<b>UKUPNO: Energetika</b>				<b>5.034.214,00</b>	<b>3.980.651,97</b>	<b>0,00</b>	<b>16.395,00</b>	<b>Donacija: 26.812 Investitor: 361.535 Kredit: 3.575.909,97 UKUPNO: 3.964.256,97</b>	

## Prioritetna oblast 2: Saobraćaj

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Dalje unapređenje putne infrastrukture	1.1 Redovno i investiciono održavanje	DZS, MSP	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 PG-CT od km 7+300 do km 11+500	600.000,00	129.680,17	129.680,17			Projekat je rađen sa programa koji je obuhvatao više projekata. Radovi se nastavljaju u 2016. godini kada je predviđen rok za završetak radova
		DZS, MSP	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 PG-CT od km 12+500 do km 25+000	600.000,00	643.183,81	643.183,81			Projekat je rađen sa programa koji je obuhvatao više projekata. Radovi se nastavljaju u 2016. godini kada je predviđen rok za završetak radova
		DZS, MSP	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 CT-BD od km 40+100 do km 44+100	600.000,00	795.881,02	795.881,02			Projekat je rađen sa programa koji je obuhvatao više projekata. Radovi se nastavljaju u 2016. godini kada je predviđen rok za završetak radova
		DZS, MSP	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.3 Podgorica - Cetinje, lokalitet tunel Mekavac	500.000,00	0,00	0,00			Radovi će početi u 2016. godini, kada je i završena tenderska procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova.
		DZS, MSP	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-6 lokalitet Trubjela od km 152+600 do 155+000	600.000,00	88.929,20	88.929,20			Zbog dugog trajanja tenderske procedure za izbor najpovoljnijeg izvođača radova, radovi su počeli krajem 2015. godine, i

									nastavljaju se u 2016.godini, kada je predviđen rok za završetak radova
		DZS, MSP	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-6 Ilino Brdo-Vilusi od km 129+700 do km 135+500	500.000,00	0,00	0,00			Radovi će početi u 2016.godini, kada će biti i završena tenderska procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova.
	1.2 Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka na državnim putevima	MSP, DZS	Rekonstrukcija dionice puta (izgradnja bulevara) Podgorica-Petrovac dionica skretanje za aerodrom Golubovci – početak obilaznice Golubovci	2.200.000,00	0,00	0,00			Radovi počeli u 2016.godini, zbog dugog trajanja tenderskih procedura
		MSP, DZS	Rekonstrukcija puta Vilusi-Vračnovići,dionica Petrovići-Vračnovići u dužini od 9 km	500.000,00	0,00	0,00			Radovi će početi u 2016.godini, a razlog kašnjenja je dugo trajanja tenderskih procedura
		MSP, DZS	Rekonstrukcija puta Cetinje - Njeguši	700.000,00	954.829,27	954.829,27			Radovi na ovom projektu se nastavljaju u 2016.godini
		MSP, DZS	Rekonstrukcija puta Tuzi - Pljoče	600.000,00	0,00	0,00			Radovi počeli u 2016.godini, zbog dugog trajanja tenderskih procedura.Završetak radova je planiran u prvoj polovini 2016.godine
	1.3 Projekat unapređenja lokalne putne infrastrukture	DJR	Gradske saobraćajnice u Danilovgradu	103.500,00	198.554,07	198.554,07			
		DJR	Gradske saobraćajnice na Cetinju	458.000,00	3.850,00	3.850,00			Po dostavljanju projektne dokumentacije tokom novembra 2015. godine raspisano je javno

									nadmetanje za izbor izvođača radova
		DJR	Gradske saobraćajnice u Nikšiću	461.500,00	473.889,34	473.889,34			
		DJR	Gradske saobraćajnice u Podgorici	270.000,00	0,00	0,00			U 2015. godini se izrađivala projektna dokumentacija za gradsku saobraćajnicu od kružnog toka u Mojanovićima do kružnog toka u Goričanima.
		Opština Nikšić	Eksproprijacija i pribavljanje nepokretnosti za potrebe izgradnje ulica - Nikšić	100.000,00	4.384,62		4.384,62		
		Opština Nikšić	Izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica - Nikšić	50.000,00	50.000,00		50.000,00		
		Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Saobraćajnica Velji put, Golubovci – Podgorica	350.000,00	0,00		0,00		U dogovoru sa predstavnicima GO Golubovci, umjesto ovog puta, dogovorena je rekonstrukcija prve faze puta Golubovci-Mataguži u dužini od 450 m. Radovi su ugovoreni (iznos: 287,985.72 eura), ali nisu otpočeli zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.
		Opština Danilovgrad	Investiciono održavanje lokalnih puteva - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	120.000,00		120.000,00		
	1.4 Unapređenje ostale saobraćajne	Opština Nikšić	Uređenje gradskih kvartova - Nikšić	300.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				

	infrastrukture	Opština Nikšić	Rekonstrukcija Trga slobode - Nikšić	200.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
		Opština Nikšić	Investiciono održavanje - Nikšić	190.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
		Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Izgradnja garaze - Podgorica	300.000,00	0,00		0,00		Završen je i revidovan glavni projekat.
		Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Pjesacki most na Cijevni kod Dinose, GO Tuzi - Podgorica	150.000,00	0,00		0,00		Predstavnici GO Tuzi zatražili su da most bude kolsko-pješački umjesto pješački, te je zatražena dopuna UTU-a, nakon čega će biti objavljen javni poziv za izbor projektanta.
		Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Uredjenje biciklistih staza - Podgorica	30.000,00	0,00		0,00		Ugovorena je izrada gl. Projekta 5 bicikl. staza i traka (iznos: 27,200.00 eura). Gl. projekti 2 koridora su završeni, a radovi su izvedeni na jednom. Radove su donirali Ambasada NR Kine (198,500.00 eura) i Bemax (dio radova na rekonstrukciji trotoara)
2. Unaprjeđenje željezničke infrastrukture	2.1 Izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće željezničke infrastrukture	MSP, DŽŽ, ŽICG	Izgradnja pružnih prelaza Spuž, Ždrebaonik i Pažići i uslužnih saobraćajnica - Danilovgrad	2.000.000,00	70.931,25	70.931,25		Rješavanje imovinsko pravnih odnosa, produžetak tenderskih procedura, žalbe ponuđača i kašnjenja u isporuci projektne dokumentacije	
		MSP, DŽŽ, ŽICG	Izrada Glavnog projekata za modernizaciju postavnice i pregled betonskih mostova	350.000,00	350.000,00		Kredit: 350.000 UKUPNO: 350.000		
		MSP, DŽŽ, ŽICG	Ugradnja grijača skretnica u stanicama Nikšić i Ostrog i sanacija	500.000,00	0,00			Produžetak tenderske procedure i žalbe ponuđača	

			kosina						
<b>UKUPNO: Saobraćaj</b>				<b>13.213.000,00</b>	<b>3.884.112,75</b>	<b>3.359.728,13</b>	<b>174.384,62</b>	<b>Kredit: 350.000 UKUPNO: 350.000</b>	

### Prioritetna oblast 3: Životna sredina

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Jačanje aktivnosti na unaprjeđenju sistema zaštite od poplava	1.1 Dalja saradnja sa predstavnicima Albanije na regulaciji voda Skadarskog jezera	Opština Danilovgrad	Projekat uređenja obale Zete - Danilovgrad	40.000,00	20.000,00		20.000,00		
2. Unapređenje sistema odlaganja čvrstog otpada	2.1 Izgradnja regionalnih centara za obradu otpada i sanacija neuređenih odlagališta.	Glavni grad Podgorica	Izgradnja 3. sanitarne kade - Podgorica	300.000,00	0,00		0,00		Deponija d.o.o je u 2015.godini raspisala tri tendera za izgradnju sanitarne kade br.3.,na kojima nije prispjela nijedna ispravna ponuda koja u potpunosti ispunjava sve propisane I projektovane parametre za materijale koji se ugrađuju u sanitarnu kadu ,a odnose se na zaštitu podzemnih voda i tla.
		Glavni grad Podgorica	Izgradnja 4. reciklalnog dvorista - Podgorica	150.000,00	150.000,00		150.000,00		
		MORT, Prijestonica Cetinje	Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Vrtijeljka“ u	500.000,00	0,00	0,00			Zbog neispunjavanja preduslova za realizaciju projekta,



			prijestonici Cetinje						nijesu trošena sredstva.	
	2.2 Izgradnja sistema ocjednih voda na deponiji	MORT, Glavni grad Podgorica	Izgradnja sistema ocjednih voda na deponiji u Podgorici	1.500.000,00	80.000,00			Kredit: 80.000 UKUPNO: 80.000		
3. Unapređenje sistema odlaganja otpadnih voda i fekalnog otpada	3.1 Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione infrastrukture	MORT, Opština Nikšić	Završetak izgradnje PPOV u Nikšiću	5.310.000,00	1.848.991,26		0,00	Kredit: 1.848.991,26 UKUPNO: 1.848.991,26	Kašnjenje u realizaciji kreditnih sredstava nastalo je usljed kašnjenja u izvođenju radova i nepovoljnih vremenskih uslova; obaveze JLS odnosil su se na plaćanje PDV	
		MORT, Opština Danilovgrad	Izgradnja PPOV vodovodne i kanalizacione mreže u Danilovgradu	1.535.000,00	230.222,98		0,00	Kredit: 230.222,98 UKUPNO: 230.222,98		
		MORT, Prijestonica Cetinje	Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže na Cetinju	3.045.500,00	2.709.619,00			EU fondovi: 2.560.119 Kredit: 149.500 UKUPNO: 2.709.619		
4. Unapređenje sistema vodosnabdijevanja	4.1 Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda u urbanim i ruralnim područjima	MORT, Prijestonica Cetinje	Izgradnja vodovoda u Prijestonici Cetinje	2.000.000,00	524.000,00			Kredit: 524.000 UKUPNO: 524000	Realizovana sredstva odnose se na nabavku opreme. Prvi tender za izvođenje radova je propao tako da će isti biti obnovljen u 2016. godini	
		Opština Nikšić	Vodovod Lukovo, Orah; Banjani i dr Istražni radovi - Nikšić	160.000,00	2.975,00		0,00	Donacija: 2.975 UKUPNO: 2.975		
		Opština Nikšić	Rekonstrukcija seoskih vodovoda - Nikšić.	100.000,00	Podaci nijesu dostavljeni					
		MORT, Glavni grad Podgorica, Procon	Izgradnja sistema vodosnabdijevanja u gradskim opštinama Golubovci i Tuzi	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	283.008,39		45.186,22	Kredit: 237.822,17 UKUPNO: 237.822,17		

5. Izrada strateških karata buke za naročito osjetljive zone	5.1 Izrada strateških karata buke od strane Glavnog grada. Takođe, u Središnjem regionu postoje 2 glavna puta: Podgorica – Cetinje I put Podgorica – Danilovgrad za koje je potrebno uraditi strateške karte buke	MPRR							
6. Sanacija i rekonstrukcija lokaliteta kontaminiranih opsnim industrijskim otpadom	6.1 Sanacija i rekonstrukcija dvije indentifikovane tzv. "crne ekološke tačke" u KAP-u	MORT, AZŽS	Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka“ 50,000,000 EUR (ukupna vrijednost projekta)		0,00	0,00			Aktivnosti su realizovane samo u Brodogradilištu Bijela
<b>UKUPNO: Zaštita životne sredine</b>				<b>14.640.500,00</b>	<b>5.848.816,63</b>	<b>0,00</b>	<b>215.186,22</b>	<b>Donacija: 2.975 EU fondovi: 2.560.119 Kredit: 3.070.536,41 UKUPNO: 5.633.630,41</b>	

## Prioritetna oblast 4: Poljoprivreda i ruralni razvoj

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori - realizovano (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i stvaranje uslova za održivo upravljanje kroz modernizaciju proizvodnje povećanje kvaliteta proizvoda higijene i bezbjednosti hrane	1.1 Mjere tržišno-cjenovne politike	MPRR	Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	823.000,00	724.409,50	724.409,50			
		MPRR	Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	880.000,00	989.151,57	989.151,57			
		MPRR	Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka	195.000,00	140.578,34	140.578,34			
		MPRR	Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	370.000,00	239.725,40	239.725,40			
		MPRR	Podrška proizvodnji duvana	50.000,00	31.990,00	31.990,00			
		MPRR	Program unapređenja pčelarstva	59.000,00	90.047,43	90.047,43			
		Opština Danilovgrad	Premije za mlijeko - program stimulacije iz budžeta Opštine - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	74.030,00		74.030,00		
	1.2 Poboljšanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	MPRR, FU	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	76.000,00	61.795,16	61.795,16			
1.3 Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinja od naročito opasnih zaraznih bolesti	MPRR, VU	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	480.000,00	455.000,00	455.000,00				

	1.4 Razvoj slatkovodnog ribarstva sa značajnim potencijalom za ulov, preradu i prodaju ribe iz Skadarskog jezera	MPRR	Unapređenje slatkovodnog ribarstva i akvakulture	37.800,00	9.611,50	9.611,50			
2. Poboljšanje konkurentnosti kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1 Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	MPRR	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	24.000,00	3.998,40	3.998,40			
3. Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i ruralnom području	3.1 Izgradnja seoske infrastrukture	MORT, MPRR	Izgradnja seoskih vodovoda	160.000,00	160.000,00	160.000,00			
		MPRR	Obnova i nasipanje seoskih puteva	150.000,00	280.700,00	280.700,00			
4. Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje posebno proizvoda sa oznakom porijekla proizvoda sa geografskom oznakom i proizvoda sa oznakom garantovano	4.1 Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD laik	1.400.000,00	0,00				2.10.2015 godine su potpisani prvi ugovori i nije bilo isplata u ovoj godini
		MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva MIDAS/podrska	600.000,00	425.081,45	0,00		Kredit: 425.081,45 UKUPNO: 425.081,45	Zbog poteškoća u dobijanju sredstava većina projekata je imala produženje roka za realizaciju investicije tako da je 89 investicija realizovano u 2015.godini Takođe izbori u 2014.godini su IRFu onemogućili davanje kreditnih sredstava za više od 3 mjeseca

									ljetnjeg perioda nakon čega je nastupila zima i većina investicija se nije mogla realizovati
		MPRR	Podrška podizanju i opremanju voćnih zasada	140.000,00	114.790,90	114.790,90			
		MPRR	Podrška razvoju vinogradarstva i vinarstva	240.000,00	61.729,00	61.729,00			
		MPRR	Podrška povrtnarskoj proizvodnji	200.000,00	477.860,02	477.860,02			
		MPRR	Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	40.000,00	31.535,00	31.535,00			
		MPRR	Podrška investicijama za preradu na porodičnim gazdinstvima	160.000,00	47.930,81	47.930,81			
		MPRR	Unapređenje kvaliteta proizvoda	32.000,00	6.495,50	6.495,50			
		MPRR	Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	68.000,00	68.000,00	68.000,00			
		MPRR	Podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka	67.500,00	25.511,94	25.511,94			
	4.2 Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom	MPRR	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	8.000,00	6.120,00	6.120,00			
		MPRR	Organska proizvodnja	100.000,00	30.932,00	30.932,00			

		MPRR	Odživo korišćenje planinskih pašnjaka	37.000,00	36.450,90	36.450,90			
	4.3 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	MPRR	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	70.800,00	70.800,00	70.800,00			
		MPRR	Program unapređenja stočarstva	62.500,00	26.640,00	26.640,00			
		MPRR	Program stručnih i savjetodavnih poslova u stočarstvu	150.000,00	150.000,00	150.000,00			
		MPRR	Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	180.000,00	180.000,00	180.000,00			
		MPRR	Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	99.000,00	99.000,00	99.000,00			
5. Uspostavljanje poslovnog povezivanja u sektoru poljoprivrede sa Primorskim regionom	5.1 Formiranje klastera i zajednički nastup u primorskom regionu i izvoznim tržištima	MPRR	Podrška aktivnostima kooperativa i nacionalnih udruženja	20.000,00	20.000,00	20.000,00			
<b>UKUPNO: Poljoprivreda i ruralni razvoj</b>				<b>6.979.600,00</b>	<b>5.139.914,82</b>	<b>4.640.803,37</b>	<b>74.030,00</b>	<b>Kredit: 425.081,45 UKUPNO: 425.081,45</b>	
<b>UKUPNO ODRŽIVI RAST</b>				<b>39.867.314,00</b>	<b>18.853.496,17</b>	<b>8.000.531,50</b>	<b>479.995,84</b>	<b>Donacija: 29.787 EU fondovi: 2.560.119 Investitor: 361.535 Kredit: 7.421.527,83 UKUPNO: 10.372.968,83</b>	

## INKLUZIVNI RAST

### Prioritetna oblast 1: *Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Jačanje veza obrazovnog sistema i privrede u cilju prevazilaženja disbalansa u potrebnim i raspoloživim profilima na tržištu rada	1.2 Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	MRSS, MPR	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	50.000,00	52.374,00	42.374,00		Kredit: 10.000 UKUPNO: 10.000	U okviru INVO projekta koji se finansira iz kredita Svjetske banke za nabavku hardvera, softvera i kreiranje upitnika za Studiju praćenja ili Tracer study u 2015. godini utrošeno je 30.000 eura. Ovaj iznos je utrošen na stvaranje predušlova za realizaciju tracer study na nivou svih ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori ., Procjena 1/3 sredstava po regionu.
2. Podsticanje nezapošljenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede	2.1 Razvoj cjeloživornog učenja i obrazovanja odraslih	MRSS, ZZZ	Programi obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada – programi osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu – poznati poslodavac	60.000,00	252.682,00	252.682,00			
	2.2 Program osposobljavanja i obrazovanja nezapošljenih lica	MRSS, ZZZ	Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	60.000,00	70.000,00	70.000,00			

		MPR,MRSS, ZZZ, MIDT, UZK, ustanove visokog obrazovanja	Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	4.675.000,00	3.964.253,04	3.964.253,04			
	2.3 Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanj a nezapošljenih lica	MRSS, IRFCG,MEK/ Direkcija za MSP	Programi javnih radova, stimulisanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	1.300.000,00	872.870,38	872.870,38			
<b>UKUPNO: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje</b>				<b>6.145.000,00</b>	<b>5.212.179,42</b>	<b>5.202.179,42</b>	<b>0,00</b>	<b>Kredit: 10.000</b> <b>UKUPNO:</b> <b>10.000</b>	
<b>Prioritetna oblast 2: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske unfrastrukture</b>									
1. Unapređenje obrazovne zdravstvene socijalne i sportske infrastrukture	1.1 Unapređenje zdravstvene infrastrukture	DJR	Zavod za transfuziju krvi u Podgorici	542.000,00	493.520,74	493.520,74			
	1.2 Unapređenje obrazovne infrastrukture	DJR	Akadamija umjetnosti na Cetinju	1.915.000,00	1.512.222,24	1.512.222,24			
		DJR	Vrtić na Starom aerodromu, Podgorica	1.540.000,00	82.251,16	82.251,16		Kredit: 67.175,7 UKUPNO: 67.175,7	
		DJR	Vrtić u Zagoriču, Podgorica	1.100.000,00	403.729,51	403.729,51		Kredit: 332.459,93 UKUPNO: 332.459,93	
		DJR	Vrtić u Bloku VI, Podgorica	45.000,00	0,00	0,00			U 2015. godini raspisano je javno nadmetanje za odabir obrađivača projektne dokumentacije.
		DJR	Vrtić u Tuzima, Podgorica	10.000,00	4.879,00	4.879,00			



		DJR	Studentski dom „Braća Vučinić“ u Nikšiću	95.000,00	0,00	0,00			<p>p U prethodnom periodu, od 2012. godine do kraja 2014. godine tri puta su raspisivana javna nadmetanja za realizaciju projekta po principu privatno-javnog partnerstva, po modelu sličnom onome kako je realizovan novi Studentski dom u Podgorici.</p> <p>p Kako naprijed navedena javna nadmetanja nisu uspjela, tokom 2015. godine Ministarstvo prosvjete je preduzelo aktivnosti na pregovaranju sa potencijalnim privatnim partnerima, u cilju aktiviranja kapaciteta postojećeg objekta hotela „Onogošt“ u Nikšiću za potrebe smještaja studenata i iste su u toku.</p>
		DJR	Izrada glavnog projekta rekonstrukcije objekta Tehničkih fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici	50.000,00	0,00	0,00			<p>Nakon završene procedure vrednovanja pristiglih ponuda donešena je odluka o izboru najpovoljnije ponude i nakon isteka zakonski predviđenih rokova očekuje se potpisivanje ugovora i nastavak aktivnosti u narednoj godini</p>
		DJR	Srednja stručna škola u Golubovcima, Podgorica	500.000,00	45.327,00	45.327,00			

	1.3 Unapređenje sportske infrastrukture	DJR	Izgradnja stadiona „Sveti Petar Cetinjski“ - Cetinje	1.050.000,00	0,00	0,00			Aktivnosti na realizaciji projekta koordinira Prijestonica Cetinje.
		DJR	Rekonstrukcija bazena u Sportskom centru Nikšić	100.000,00	Podaci nijesu dostavljeni				
		DJR	Sportska dvorana Univerziteta CG u Podgorici	2.145.000,00	2.222.789,27	2.222.789,27			
		DJR	Izgradnja fiskulturne sale fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću	20.000,00	4.760,00	4.760,00			
		Opština Danilovgrad	Projekat rekonstrukcije stadiona Braća Velašević - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	100.000,00		50.000,00	Donacija: 50.000 UKUPNO: 50.000	Donacija - Fudbalski savez Crne Gore
		Opština Danilovgrad	Sportsko-rekreativni centar Grbe - Danilovgrad	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	97.000,00		35.947,00	Donacija: 61.053 UKUPNO: 61.053	Donacija - Ambasada Ujedinjenih Arapskih Emirata
	1.4 Unapređenje socijalne infrastrukture	Glavni grad Podgorica, opština Nikšić, opština Tivat, Zajednica opština, NVO 4 Life, MUP	Izgradnja ženskog bloka za rehabilitacija i resocijalizacija zavisnika od droga u Crnoj Gori, Podgorica	607.685,00	344.477,96	62.006,03	68.895,59	EU fondovi: 213.576,34 UKUPNO: 213.576,34	Projekat je uspješno realizovan uz uštedu od 10.570,09 €. Ženski paviljon otvoren je 17. 12. 2015. Ukupno planirani iznos realizacije projekta bio je 619.966,59 €. Ukupno realizovani troškovi projekta iznose 609.369,50 €.
		MRSS, opština Danilovgrad	Izgradnja Centra za lica sa posebnim potrebama - Danilovgrad	120.000,00	0,00	0,00	0,00		Realizacija projekta započeta je početkom 2016. godine
		MRSS, Opština Nikšić, PROCON	Izgradnja zgrade za raseljena lica - Nikšić	1.250.000,00	0,00		0,00		

		Glavni grad Podgorica	Izgradnja objekata socijalnog stanovanja - Podgorica	1.000.000,00	1.000.000,00		1.000.000,00		
		DJR	Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Podgorici	1.200.000,00	224.671,13	224.671,13			Osim objekata u Podgorici realizovan je i objekat u Pljevljima
		DJR	Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Nikšiću	875.000,00	0,00	0,00			
		DJR	Dnevni centar za djecu i mlade Ljubović, Podgorica	19.500,00	18.799,59	18.799,59			
		DJR	Dom starih u Podgorici	500.000,00	0,00	0,00			Tokom oktobra mjeseca 2015. godine usaglašen je projektni zadatak sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja i Glavnim gradom, nakon čega je Direkcija javnih radova raspisala javno nadmetanje za izbor obrađivača projektne dokumentacije i isto je u toku.
	1.5 Unapređenje društvene poslovne i ostale infrastrukture	Glavni grad Podgorica, Agencija za izgradnju i razvoj	Izgradnja gradskog parlamenta - Podgorica	100.000,00	219.944,32		219.944,32		Za radove na zgradi utrošeno je 57,993.51 eura, a za opremanje zgrade namještajem 161,950.81 eura. U pitanju su završni radovi na objektu sa opremanjem.
		DJR	Kamp na Zlatici za potrebe policije, Podgorica	975.000,00	973.909,97	973.909,97			
		DJR	Objekat CANU-a u		520.000,00	440.598,01	440.598,01		

			Podgorici					
	DJR	Poslovna zgrada Uprave za nekretnine u Podgorici	1.178.000,00	1.592.749,48	1.592.749,48			
	DJR	Eko zgrada Ministarstva održivog razvoja i turizma u Podgorici	321.000,00	339.612,84	339.612,84			
	DJR	Bivša zgrada MUP-a u Podgorici	720.000,00	807.213,57	807.213,57			
	DJR	Izgradnja i opremanje ZIKS-a	345.000,00	364.875,99	364.875,99			
	DJR	Adaptacija prostorija Državnog tužilaštva na Cetinju	125.000,00	124.009,37	124.009,37			
	DJR	Smjestajni kapaciteti za SAJ i PJP u Danilovgradu	115.000,00	0,00	0,00			U 2015. godini, nakon dostavljanja urbanističko-tehničkih uslova raspisano je javno nadmetanje za izradu i reviziju projektne dokumentacije.
	DJR	Adaptacija poslovnog prostora MUP-a u Podgorici	250.000,00	203.906,26	203.906,26			
	DJR	Nova zgrada Skupštine Crne Gore, Podgorica	190.000,00	0,00	0,00			U toku je izrada DUP-a za lokaciju rekreativno kulturne zone – sjeverni dio, na kojoj je predviđena buduća zgrada Skupštine Crne Gore, nakon čijeg će se usvajanja pristupiti raspisivanju konkursa za izradu Idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja, čime će se stvoriti uslovi za konkretnu realizaciju aktivnosti na ovom projektu.

<b>UKUPNO: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture</b>	19.523.185,00	11.621.247,41	9.921.831,16	1.374.786,9	Donacija: 111.053 EU fondovi: 213.576,34 Kredit: 399.635,63 UKUPNO: 724.264,97
<b>UKUPNO INKLUZIVNI RAST</b>	25.668.185,00	16.833.426,83	15.124.010,58	1.374.786,9	Donacija: 111.053 EU fondovi: 213.576,34 Kredit: 409.635,63 UKUPNO: 734.264,97
<b>UKUPNO SREDIŠNJI REGION</b>	140.792.660,00	125.464.117	25.871.843,	1.929.464,7	Donacija: 275.840  EU fondovi: 2.907.487,34  Investitor: 18.828.797  Kredit: 76.065.305,46  UKUPNO: 98.077.429,8

# PRIMORSKI REGION

## PAMETAN RAST

### Prioritetna oblast 1: Konkurentnost i inovacije

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Razvoj MSP i komplementarnih djelatnosti vezanih za turizam	1.1 Finansijska i nefinansijska podrška razvoju malih i srednjih preduzeća	Opština Tivat	Biznis centar - logistički centar za privrednike - Tivat	20.000,00	0,00		0,00		
	1.2 Povećanje konkurentnosti preduzeća kroz udruživanje u biznis klaster	MEK, UNIDO, UNDP	Jačanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška) (1/3 ukupnih sredstava 194.341 EUR)	64.780,00	64.780,00			EU fondovi: 64.780 UKUPNO: 64.780	
		MEK	Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta (1/3 ukupnih sredstava 50.000 EUR)	16.666,00	0,00	0,00			U okviru ovog Programa za 2015. godinu, samo je jedan aplikant ispunio uslove Programa. Podržani klaster se nalazi nateritoriji opštine Pljevlja.
	1.3 Aktivnosti na usaglašavanju poslovanja MSP sa međunarodnim standardima poslovanja	MEK	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS (1/3 ukupnih sredstava 100.000 EUR)	33.333,00	3.290,00	3.290,00			U okviru Programa za 2015. godinu podržano je ukupno 12 privrednih subjekata, a tokom 2015. godine izvršena je i refundacija troškova za 8 korisnika Programa iz 2014. godine. Iznos ukupne podrške je 75.264 EUR. Jedan korisnik je iz Primorskog regiona.

	1.4 Uvođenje dodatnih podsticaja za preduzeća koja povećavaju dodatu vrijednost u proizvodnji	MEK	Program podrške povećanju stepena finalizacije proizvodnje (1/3 ukupnih sredstava 55.000 EUR)	18.333,00	0,00	0,00			Nakon što su razmotrene mogućnosti i modaliteti za implementaciju Programa povećanja stepena finalizacije proizvodnje u privrednim društvima za period 2015-2020. godine, zaključeno je da se program implementira u 2016. godini pod nazivom Program podrške za modernizaciju industrije.
	1.5 Podsticanje konkurentnosti MSP	MEK	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva (1/3 ukupnih sredstava 30.000 EUR)	10.000,00	0,00	0,00			Ministarstvo ekonomije je, u cilju podrške unaprjeđenju inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji raspisalo dva Javna poziva za realizaciju Pilot Programa državne pomoći malim i srednjim preduzećima u prerađivačkoj industriji za 2015. godinu, sa ciljem dodjeljivanja bespovratne finansijske pomoći u vidu grantova za unaprjeđenje inovativnosti.
		MEK	Program podsticanja direktnih investicija (1/3 ukupnih sredstava 1.000.000 EUR)	333.333,00	0,00	0,00			U toku 2015. godine završena je procedura vrjednovanja dostavljenih investicionih projekata, ali su Ugovori potpisani početkom 2016. godine, te će se finansiranje realizovati u 2016.

									godini, iz sredstava Budžeta za 2016. godinu
	1.6 Finansijska podrška Investiciono-razvojnog fonda	IRF	Programi kreditiranja i faktoringa (1/3 ukupnih sredstava 80.000.000 EUR)	26.670.000,00	29.768.178,31			Kredit: 29.768.178,3 UKUPNO: 29.768.178,1	Ukupan iznos realizovanih dugoročnih i kratkoročnih kredita na nivou Crne Gore je 117,1 mil. EUR
2. Jačanje veze MSP sa naučnoistraživačkim ustanovama i kapacitetima razvoja turizma	2.1 Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoja inovativnosti kroz finansiranje krupnih istraživačkih grantova, EUREKA projekata, patenata i realizaciju predpristupnih IPA programa za područje nauke	MN	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ i Centar izvrsnosti BIO-ICT-INVO	300.000,00	185.000,00			Kredit: 185.000 UKUPNO: 185.000	
3. Razvoj i koncentracija visokospecijalizovanih industrijskih djelatnosti	3.1 Program razvoja poslovnih zona i inovativnih preduzetničkih projekata	MEK	Program podsticaja razvoja biznisa – definisanje i razvoj biznis zona, sa akcentom na manje razvijene i sjeverne opštine						
4. Obezbjedivanje uslova za jačanje kapaciteta jedinica lokalne samouprave koje su ispod prosjeka razvijenosti	4.1 Izrada prostorno-planske dokumentacije, idejnih rješenja i projekata	MEK, JLS	Priprema projektnih aplikacija, monitoring, izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih razvojnih planova (1/3 ukupnih sredstava 26.000 EUR)	12.000,00	0,00	0,00			



		UNDP	Donošenje plana upravljanja za solila - Tivat	20.000,00	0,00	0,00			
		Opština Kotor	Izgradnja idejinog rješenja žičare do tvrđave Sv. Ivan i parking garaže - Kotor	50.000,00	0,00		0,00		U 2015. godini raspisan je Konkurs, finansijska realizacija u I tromjesečju 2016.god.
		Opština Kotor	Izrada glavnog projekta žičare do tvrđave Sv. Ivan I parking garaže - Kotor	80.000,00	0,00		0,00		Nije realizovano.Realizacija predviđena Programom u 2016.godini.
		Opština Kotor	Izrada projektne dokumentacije za saobraćajnicu kroz Donji Grbalj - Kotor	25.000,00	0,00		0,00		Uslov za realizaciju je donošenje PUP-a Kotor.Isti nije usvojen iz razloga što je preduslov usvajanje Studije graditeljskog nasljeđa.
		Opština Kotor	Izrada PUP-a opštine Kotor	402.000,00	0,00		0,00		Nije usvojen iz prethodno navedenih razloga.
<b>UKUPNO: Konkurentnost i inovacije</b>				<b>28.055.445,00</b>	<b>30.021.248,31</b>	<b>3.290,00</b>	<b>0,00</b>	<b>EU fondovi: 64.780 Kredit: 29.953.178,3 UKUPNO: 300.17.958,3</b>	

## Prioritetna oblast 2: Turizam i kulturno-istorijsko nasljeđe

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unapređenje razvoja turizma kao ključnog nosioca razvoja regiona daljim jačanjem turističkih	1.1 Privlačenje investicija u oblasti novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta	MORT, Investitor	Izgradnja turističkog naselja Luštica (Tivat)	30.000.000,00	24.000.000,00			Investitor: 24.000.000 UKUPNO: 24.000.000	

kapaciteta i ponude	MORT, Investitor	Izgradnja turističkog naselja Kumbor, Herceg Novi	80.000.000,00	83.000.000,00			Investitor: 83.000.000 UKUPNO: 83.000.000		
	MORT, Investitor	Nastavak izgradnje turističkog Komplexa Porto Montenegro, Tivat	32.000.000,00	58.400.000,00			Investitor: 58.400.000 UKUPNO: 58.400.000		
	MORT, Investitor	"Euromix trade "Budvanska rivijera" ad Budva; Izgradnja hotela Crystal Rivijera u Petrovcu	6.585.376,00	3.000.000,00			Investitor: 3.000.000 UKUPNO: 3.000.000	Podatak se odnosi na period januar- maj 2015. Do kraja 2015. je bilo planirano ulaganje od dodatnih 8.000.000,00 EUR koje nije realizovano. Izvor: Investitor	
	MORT, Investitor	"Nivel Invest" doo i "Luzitanos Invest CO" doo; građenje I faze kondo hotela, Budva	7.151.005,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	"Porto Sole" doo; izgradnja hotela, Bar	1.393.614,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	Peković - Nikolić, kondo hotel u Tivtu	1.403.832,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	„Praxis" doo , izgradnja hotel, Budva	1.098.158,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	Izgradnja hotela „Sekulić“ u Sutomoru	1.362.605,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	Izgradnja condo hotela "Operatio trading Montenegro" doo, Budva;	15.932.822,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	Izgradnja hotela Filotić u Budvi	3.556.850,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				
	MORT, Investitor	Rekonstrukcija depadansa u sklopu Hungest hotels "Sun	565.705,00		Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.				

			resort", H. Novi							
		MORT, Investitor	"Politropus alternative" izgradnja hotela u Herceg Novom	9.699.783,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					
		MORT, Investitor	izgradnja I faze turističkog kompleksa Ponta- Ruža vjetrova, Petrovac	403.571,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					
		MORT, Investitor	"INC" doo izgradnja hotela u Budvi	1.015.817,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					
	1.2 Unapređenje standarda i usluga postojećih smještajnih kapaciteta	MORT, Investitor	Hotels&Restaurant "Primorje" AD; rekonstrukcija Centra za odmor, rekreaciju i liječenje "Igalo	1.000.000,00	2.000.000,00				Investitor: 2.000.000 UKUPNO: 2.000.000	Podatak se odnosi na period zaključno sa novembrom 2015. U decembru 2016. je bilo planirano i dodatnih 500.000,00 Eur.
		MORT, Investitor	"Hungest Hotels Montenegro", rekonstrukcija hotela u Herceg Novom	1.460.502,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					
		MORT, Investitor	Rekonstrukcija hotela Arsić, u Tivtu	2.040.511,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					
	1.3 Stvaranje novih turističkih zona kroz pretvaranje vojnih kompleksa i industrijskih zona u turističke zone	MORT, Investitor	Rekonstrukcija hotela „Magnolija“ u Bečićima, Budva	589.758,00	Nije bilo moguće obezbijediti relevantne podatke jer Investitor nije u obavezi da izvještava o realizaciji investicije.					

2. Razvoj nedovoljno iskorišćenih turističkih potencijala	2.1 Diversifikacija ponude zdravstvenog i wellness, kongresnog, sportskog, kulturnog, nautičkog turizma uz unaprjeđenje lokacija pogodnih za ove vidove turizma	Opština Tivat	Unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga kroz njihovu specijalizaciju/diversifikaciju - Tivat	112.000,00	14.030,48			EU fondovi: 14.030,48 UKUPNO: 14.030,48	Za realizaciju ovog projekta u 2013 izvojeno je 108587.91EUR, u 2014 god 86381.61EUR dok je u 2015 izdvojeno 14030.48EUR. Ovaj projekat je završen krajem 2015god.
3. Unaprjeđenje valorizacije i zaštite kulturne i prirodne baštine	3.1 Jačanje pravne i institucionalne infrastrukture u cilju očuvanja i zaštite izuzetne univerzalne vrijednosti područja	MK, MORT, JLS	Ekonomska valorizacija i zaštita područja prirodne i kulturne baštine - Tivat	22.500,00	0,00				
	3.2 Investiranje u obnavljanje, zaštitu i revitalizaciju kulturno-istorijskog nasljeđa	MK	Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	375.260,00	174.425,00	174.425,00			Navedeni iznos se odnosi na realizaciju sredstava iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2015. godine, preko kojeg su projekti realizovani na teritoriji cijele države, ukupne vrijednosti 523.277 EUR. Procjena 1/3 sredstava za Sjeverni region
		MK	Godišnji konkursi za sufinansiranje projekata	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	90.250,00	90.250,00			

		MORT, UNDP	Towards carbon neutrals tourism of Montenegro	682.840,00	405.855,00			Donacija: 405.855 UKUPNO: 405.855	<b>KOREKCIJA:</b> U AP projekat je bio razvrstzan u Sjevernom regionu, međutim zbog realizacije aktovnosti u opštinama Tivat, Herceg Novi, Kotor i Cetinje, u Izveštaju projekat je adekvatnije premjestiti u Primorski region tiče primorskog regiona. Projekat se finansira iz Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF), a implementaciona agencija je UNDP
		Opština Kotor	Izvođenje radova na uređenju gradskih bedema i šetne staze od Gurdića do Ljetnje pozornice - Kotor	150.000,00	0,00		0,00		Raspisan javni poziv u 2015. godini.Procjenjena vrijednost 148.000,00eura.
		Opština Kotor	Rekonstrukcija zgrade Doma Kultire u Dobroti - Kotor	200.000,00	0,00		0,00		Urađeno Idejno rješenje na koje nije data saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara.
		Opština Kotor	Projekat rekonstrukcije "Ljetnje pozornice" - Kotor	15.000,00	0,00		0,00		Nije realizovano, nije uvršteno u Program rada Direkcije za 2015. godinu.
		Opština Kotor	Projekat uređenja Peraške tvrđave - Kotor	20.000,00	0,00		0,00		Nije realizovano, zbog nedobijanja Konzervatorskih uslova.
		DJR	Rekonstrukcija bivšeg zatvora u Kotoru	110.000,00	29.097,88	29.097,88			
<b>UKUPNO: Turizam i kulturno-istorijsko nasleđe</b>				<b>198.947.509</b>	<b>171.113.658,3</b>	<b>293.772,88</b>	<b>0,00</b>	<b>Donacija: 405.855 EU fondovi: 14.030,48 Investitor: 170.400.000 UKUPNO: 170.819.885,4</b>	

<b>UKUPNO PAMETAN RAST</b>	227.002.954	201.134.906,6	297.062,88	0,00	<b>Donacija:</b> <b>405.855</b> <b>EU fondovi:</b> <b>78.810,48</b> <b>Investitor:</b> <b>170.400.000</b> <b>Kredit:</b> <b>29.953.178,3</b> <b>UKUPNO:</b> <b>200.837.843,7</b>
----------------------------	-------------	---------------	------------	------	---

## ODRŽIVI RAST

### Prioritetna oblast 1: *Saobraćaj*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unapređenje putne infrastrukture	1.1 Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka na državnim putevima	DZS	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 CT-BD od km 45+700 do km 51+000	600.000,00	0,00	0,00			Zbog kašnjenja sa sprovođenjem tenderskih procedura, radovi će početi u 2016.godini.
		DZS	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2 Debeli Brijeg- H.Novi od km 859+800 do km 861+900	400.000,00	0,00	0,00			Zbog nezavršene projektne dokumentacije radovi još nijesu počeli
		DZS	Program rekonstrukcija raskrsnica u 2015. godini u okviru Programa biće rekonstruisana raskrsnica u Sutomoru i raskrsnica na putu Bar-Ulcinj	1.200.000,00	546.410,38	546.410,38			Radovi se nastavljaju u 2016.godini kada je predviđen završetak radova radova
	1.2 Rješavanje uskih grla na	DZS	Izgradnja bulevara Bečići - Budva	4.100.000,00	367.958,56	58.749,69		Kredit: 309.208,87	Radovi se nastavljaju u 2016.godini kada je

	državnim putevima							UKUPNO: 309.208,87	predviđen završetak radova radova
		DZS	Rekonstrukcija puta Ulcinj-Krute	2.000.000,00	0,00	0,00			Zbog kašnjenja sa sprovođenjem tenderskih procedura, radovi će početi u 2016.godini.
		DZS	Rekonstrukcija puta Bar-Sukobin,dionica Bar-Krute	1.500.000,00	0,00	0,00			Izrada projektne dokumentacije je u toku.
		DZS	Izgradnja trećih traka - Markovići	3.300.000,00	708.530,42	113.126,70		Kredit: 654.153,41 UKUPNO: 654.153,41	Radovi se nastavljaju u 2016.godini kada je predviđen završetak radova radova
	1.3 Izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće putne mreže	Opština Bar	Izgradnja saobraćajnica sa pratećom infrastrukturom u zoni „B” i zoni „Aa” po DUP-u „ILINO” i saobraćajnice Ilino-Šušanj - Bar	550.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana u toku 2015.god.Programom uređenja Opštine Bar za 2016.god.predviđena je izgradnja saobraćajnice, pa se realizacija se očekuje u toku ove godine.
		Opština Bar	Rekonstrukcija 2 saobraćajnice na Velikom pijesku - Bar	550.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana u toku 2015.god.Programom uređenja Opštine Bar za 2016.god.predviđena je izgradnja saobraćajnica, a u toku je izrada projektno tehničke dokumentacije.
		Opština Kotor	Izrada i rekonstrukcija ulica , trotoara i lokalnih puteva - Kotor	200.000,00	226.000,00		226.000,00		
		DJR	Gradske saobraćajnice u Baru	50.000,00	74.035,54	74.035,54			

		DJR	Gradske saobraćajnice u Ulcinju	200.000,00	6.230,07	6.230,07			Nakon ponovljenog javnog nadmetanja, jer na prethodnom nije bilo pristiglih ponuda, odabran je obrađivač projektne dokumentacije i u toku je izrada iste. Za narednu godinu je planiran početak i završetak radova.
		DJR	Lokalna putna infrastruktura u Herceg Novom	5.000,00	102.107,95	102.107,95			
	1.4 Unapređenje ostale saobraćajne infrastrukture	Opština Tivat, Investitor	Izgradnja autobuske stanice - Tivat	2.001.140,00	5.748.000,00		2.424.000,00	Investitor: 3.324.000 UKUPNO: 3.324.000	
Opština Bar, JP Morsko dobro		Uređenje trga u Sutomoru i ulice Ivana Novakovića - Bar	200.000,00	0,00		0,00		Investicija nije realizovana. Po završetku projekta izgradnje i rekonstrukcije fekalne i vodovodne mreže (projekat finansiran od strane KFW banke), steći se uslovi za realizaciju projekta.	
Opština Kotor		Sanacija dijela šetne staze do tvrđave " San Đovani " - Kotor	60.000,00	0,00		0,00		U toku 2015. godine raspisan je Javni poziv.	
Opština Kotor		Realizacija projekta javne rasvjete - Kotor	60.000,00	111.855,00		111.855,00			
2. Stvaranje uslova za unapređenje pomorskog saobraćaja	2.1 Razvoj projekata priobalne plovidbe	MSP, Uprava pomorske sigurnosti	Uspostava sistema za nadzor pomorskog saobraćaja i nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja	490.000,00	0,00	0,00			U pitanju je nacionalna kontribucija za projekat IPA 2011. Stavka nije odobrena.



3. Unapređenje avio saobraćaja	3.1 Realizacija Projekata u skladu sa Master Planom razvoja aerodroma 2012–2030. god.	MSP, Aerodromi CG	Proširenje i rekonstrukcija manevarskih površina i pristanišne platforme na Aerodromu Tivat	1.000.000,00	0,00				Nije još zaključen ugovor o kreditiranju sa EBRD, u toku je završna faza pregovora po ovom pitanju.
		MSP, Aerodromi CG	Izgradnja nove terminalne zgrade na aerodromu Tivat sa pratećom infrastrukturom	150.000,00	300.000,00			Donacija: 300.000 UKUPNO: 300.000	Sredstva od 300.000,00 eura su obezbijeđena kroz grant od strane EBRD-a, i iskorišćena su za izradu idejnog rješenja. Izrada idejnog rješenja je pri kraju.
<b>UKUPNO: Saobraćaj</b>				<b>18.616.140,00</b>	<b>8.191.127,92</b>	<b>900.660,33</b>	<b>2.761.855</b>	<b>Donacija: 300.000 Investitor: 3.324.000 Kredit: 963.362,28 UKUPNO: 4.587.362,28</b>	
<b>Prioritetna oblast 2: <i>Zaštita životne sredine</i></b>									
Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Stvaranje uslova za potpuno rješavanje pitanja vodosnabdijevanja	1.1 Realizacija projekta izgradnje vodovodnih sistema	Opština Kotor, JP Vodovod i kanalizacija	Realizacija projekta zoniranja vodovodnog sistema po visini pritiska – Kotor	50.000,00	9.280,00		9.280,00		
		Opština Kotor, JP Vodovod i kanalizacija	Izrada i realizacija projekta za komandno povezivanje pumpi i rezervoara – Kotor	50.000,00	36.735,00		36.735,00		

		DJR	Rezervoar za poboljšanje vodosnadbijevanja u Tivtu	150.000,00	0,00	0,00			Za 2015. godinu planirana je realizacija projekta u saradnji sa Opštinom Tivat, pri čemu opredijeljena sredstva predstavljaju učešće Vlade Crne Gore. Opština Tivat se nije izjasnila u pogledu realizacije projekta, aktivnosti na realizaciji projekta nisu sprovedene.
		DJR	Sanacija i rekonstrukcija hidrotehničkog tunela u Mojdežu, Herceg Novi	615.000,00	588.792,98	588.792,98			
2. Unaprijeđenje sistema odlaganja otpadnih voda i fekalnog otpada	2.1 Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione infrastrukture	MORT, Opština Tivat	Završetak izgranje kanalizacione mreže u opštini Tivat	2.000.000,00	990.355,00		990.355,00		Projekat je završen , ali redukovan, odnosno ugovor nije realizovan u obimu i iznosu u kojem je projektovan
		MORT, Opština Herceg Novi	Završetak izgranje PPOV i vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Herceg Novi	10.558.880,00	5.416.419,61		50.844,14	Kredit: 5.365.575,47 UKUPNO: 5.365.575,47	Dio projekta koji se odnosi na izgradnju PPOV je u fazi testiranja. U dijelu projekta koji se odnosi na izgradnju kanalizacione mreže, dinamika je sporija od ugovorene pa je bilo manje povlačenja sredstava
		MORT, Opština Bar	Izgranja PPOV i vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Bar	2.400.000,00	0,00				Realizacija ugovora kasnije započeta zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa
		MORT, Opština Kotor, Opština Tivat	Izgranja PPOV za Kotor i Tivat	5.800.000,00	5.626.667,54			Kredit: 5.626.667,54 UKUPNO: 5.626.667,54	Radovi su završeni; u toku su pripreme za puštanje u rad

		MORT, Opština Ulcinj	Izgradnja kanalizacione mreže u opštini Ulcinj	1.270.000,00	0,00		0,00		Zbog kašnjenja u ispunjenju uslova Banke od strane Opštine Ulcinj, kasnilo se sa potpisivanjem ugovora, tako da se s aktivnostima započelo u 2016. godini
		JKP Kotor, u saradnji sa: JKP Tivat, JKP Budva, KSP Herceg Novi, Eko Centar Delfin, MUP	Uvođenje kompostiranja i selektivnog prikupljanja otpada u opštinama: Kotor, Budva, Tivat i Herceg Novi	419.296,00	443.000,00	0,00	0,00	EU fondovi: 443.000 UKUPNO: 443.000	
		Opština Kotor, JP Vodovod i kanalizacija	Realizacija projekta sanacije šahti i čvorišta – Kotor	25.000,00	7.569,00		7.569,00		
		Opština Kotor	Rekonstrukcija pumpne stanice na Solilima sa sanacijom dijela kanalizacione mreže u Ind. Zoni - Kotor	250.000,00	0,00		0,00		Javni postupak je u toku. Uložena žalba.
		Opština Kotor	Sufinansiranje radova na izgradnji zajedničkog postrojenja za otpadne vode (faza V) - Kotor	70.000,00	70.000,00		70.000,00		
		Opština Kotor	Realizacija projekta kanalizacionog sistema u gornjem dijelu Starog grada – Kotor	700.000,00	0,00		0,00		U decembru otpočeli radovi. I privremena situacija nije ispostavljena do 31.12.2015. godine.
		Opština Kotor	Izvođenje radova na razdvajanju atmosferskih i kanalizacionih voda - Kotor	30.000,00	0,00		0,00		Nije realizovano.
3. Unaprjeđenje sistema odlaganja čvrstog otpada	3.1 Izgradnja lokalnih i regionalnog	Opština Tivat	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta – Tivat	200.000,00	0,00		0,00		

	centra za obradu otpada	Opština Tivat	“Nula otpada” za događaje i festivale u jadranskom basenu – Tivat	24.728,00	22.172,17			EU fondovi: 22.172,17 UKUPNO: 22.172,17	
		MORT, Opština Bar	Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Čafe“ u opštini Bar	1.500.000,00	0,00	0,00			Po odobrenju Vlade RCG, Direkcija javnih radova je krajem 2015.god. potpisala je Ugovor za projektovanje i izvođenje radova (po sistemu "ključ u ruke"). Takođe je početkom 2016.god.potpisan ugovor za nadzor i reviziju.
4. Sanacija i rekultivacija lokaliteta kontaminiranih opasnim industrijskim otpadom	4.1 Sanacija i remedijacija 1 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, a to je Brodogradilište Bijela	MORT, AZŽS	„Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka“ (ukupna vrijednost projekta)		106.000,00			Kredit: 106.000 UKUPNO: 106.000	Aktivnosti su realizovane samo u Brodogradilištu Bijela
<b>UKUPNO: Zaštita životne sredine</b>				<b>26.112.904,00</b>	<b>13.316.991,30</b>	<b>588.792,98</b>	<b>1.164.783,1</b>	<b>EU fondovi: 465.172,17 Kredit: 11.098.243,0 UKUPNO: 11.563.415,1</b>	

### Prioritetna oblast 3: Energetika

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Podsticanje razvoja i primjene obnovljivih izvora energije	1.1 Izgradnja malih hidroelektrana	MEK, Investitor	Izgradnja mHE na vodotoku Reževići – Budva	900.000,00	0,00				Nije bilo ulaganja tokom 2015. godine. Odluka o mirovanju važi do 18.06.2016.godine

	1.2 Program podsticanja razvoja vjetroelektrana	MEK, Investitor	Vjetroelektrana Možura	5.000.000,00	5.000.000,00			Investitor: 5.000.000 UKUPNO: 5.000.000	Sredstva su u 2015. godini realizovana za otkup vlasništva od prethodnog vlasnika, izradu Studije izvodljivosti i depozit za izdavanje bankarske garancije.
2. Razvoj ušteda u snabdevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	2.1 Obezbjedenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	Opština Bar u saradnji sa opštinama: Ulcinj, Budva, Kotor, Tivat i Cetinje	Unaprijeđene energetske efikasnosti kroz međuopštinsku upravljačku mrežu	647.310,00	0,00	0,00	0,00		BAR - Radi se o višegodišnjem projektu finansiranim od strane Evropske unije. U toku 2015.god.nije bilo ulaganja po istom.
		MEK,MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno poboljšanje energetske efikasnosti Opšte bolnice Kotor	385.000,00	453.498,31			Kredit: 453.498,31 UKUPNO: 453.498,31	Radovi na objektu su završeni. Tokom izrade detaljnih energetske pregleda, a koji je poslužio za dobijanje procijenjene vrijednosti radova, auditori nijesu obuhvatili sve radove koji prethode i prate izvođenje radova, kao i radove koji se tiču poboljšanja unutrašnjeg konfora korisnika pacijenata. Iz ovog razloga postoji razlika između planirane i izvedene vrijednosti radova.
		MEK, MF, MZ	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno poboljšanje energetske efikasnosti Doma zdravlja Kotor	252.000,00	238.384,01			Kredit: 238.384,01 UKUPNO: 238.384,01	Radovi na objektu su završeni. Razlika između planirane i ugovorene vrijednosti radova, jeste u nižim cijenama za izvođenje predmetnih radova, a koje su dobijene tokom tenderskog postupka. Napomena: Kredit je

									obezbijeđen od strane IBRD banke
		MEK, UNEP, IMELS	MONTESOL - Projekat beskamratnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	285.912,00	0,00				Projekat nije realizovan. Predstavnici UNEP-a su 21. 04. 2015. godine, obavijestili Ministarstvo ekonomije da UNEP više nije u mogućnosti da ispuni obaveze preuzete Sporazumom o saradnji. Italijansko Ministarstvo za zaštitu životne sredine, kopna i mora je, kao donator projekta, zvanično obavijestilo UNEP da više nije u mogućnosti da implementira donatorske sporazume putem kojih je ovaj projekat finansiran, te je stoga tražilo od UNEP-a da obustavi aktivnosti u Crnoj Gori...
		MEK	ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamratnih kredita za sisteme grijanja na moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva	30.000,00	17.040,00			Donacija: 17.040 UKUPNO: 17.040	Projekat se uspješno realizuje. Dinamika Projekta zavisi od dinamike puštanja sredstava od Donatora. U 2015. godini, plasirano je 100.000 €. Ukupna vrijednost projekta 240.000 € Napomena: Aplicirano je za 300.000 €, a odobreno 240.000 €

	2.2 Racionalno korišćenje energije u saobraćaju i promocija mjera energetske efikasnosti	Opština Kotor	Realizacija projekta rekonstrukcije javne rasvjete u funkciji smanjenja potrošnje	50.000,00	1.400.000,00		11.000,00	Donacija: 1.389.000 UKUPNO: 1.389.000	Projekat realizovan iz Donacije Kineske Vlade u vrijednosti od 1.400.000,00eura .Učešće Direkcije za uređenje i izgradnju Kotora 11.000,00eura.
<b>UKUNO: Energetika</b>				<b>7.550.222,00</b>	<b>7.108.922,32</b>	<b>0,00</b>	<b>11.000,00</b>	<b>Donacija: 1.406.040 Investitor: 5.000.000 Kredit: 691.882,32 UKUPNO: 7.097.922,32</b>	

#### Prioritetna oblast 4: *Poljoprivreda i ruralni razvoj*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i stvaranje uslova za održivo upravljanje kroz modernizaciju proizvodnje povećanje kvaliteta proizvoda higijene i bezbjednosti hrane	1.1 Mjere tržišno-cjenovne politike	MPRR	Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	74.000,00	13.999,20	13.999,20			
		MPRR	Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	147.000,00	105.152,00	105.152,00			
		MPRR	Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	144.000,00	131.006,09	131.006,09			
		MPRR	Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka	15.000,00	18.626,97	18.626,97			
		MPRR	Program unapređenja pčelarstva	29.600,00	31.928,39	31.928,39			
	1.2 Poboljšanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	MPRR - FU	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	38.000,00	22.532,00	22.532,00			

	1.3 Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinja od naročito opasnih zaraznih bolesti	MPRR - VU	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	240.000,00	229.997,17	229.997,17			
2. Poboljšanje konkurentnosti kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1 Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	MPRR	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	12.000,00	0,00	0,00			
3. Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i ruralnom području	3.1 Izgradnja seoske infrastrukture	MPRR	Izgradnja seoskih vodovoda	80.000,00	80.000,00	80.000,00			
		MPRR	Obnova i nasipanje seoskih puteva	83.000,00	52.000,00	52.000,00			
4. Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje posebno proizvoda sa oznakom porijekla proizvoda sa geografskom oznakom i proizvoda sa oznakom garantovano	4.1 Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD laik	700.000,00	0,00				2.10.2015 godine su potpisani prvi ugovori i nije bilo isplata u ovoj godini
		MPRR	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva MIDAS/podrska	300.000,00	20.011,35			Kredit: 20.011,35 UKUPNO: 20.011,35	
		MPRR	Podrška podizanju i opremanju voćnih zasada	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu		34.706,30	34.706,30		
		MPRR	Podrška razvoju vinogradarstva i vinarstva	60.000,00	1.823,00	1.823,00			
		MPRR	Podrška razvoju maslinarstva	120.000,00	42.302,02	42.302,02			
		MPRR	Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	20.000,00	0,00	0,00			



		MPRR	Podrška povrtlarskoj proizvodnji	30.000,00	14.242,33	14.242,33			
		MPRR	Podrška investicijama za preradau na porodičnim gazdinstvima	80.000,00	5.736,00	5.736,00			
		MPRR	Unapređenje kvaliteta proizvoda	16.000,00	0,00	0,00			
		MPRR	Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	34.000,00	34.000,00	34.000,00			
		MPRR	Podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka	Projekat nije bio u AP za 2015. godinu	2.260,90	2.260,90			
	4.2 Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom	MPRR	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	7.000,00	2.640,00	2.640,00			
		MPRR	Organska proizvodnja	40.000,00	962,50	962,50			
		MPRR	Korišćenje planinskih pašnjaka	2.000,00	1.010,70	1.010,70			
	4.3 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	MPRR	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	35.400,00	35.400,00	35.400,00			
		MPRR	Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	30.000,00	30.000,00	30.000,00			
		MPRR	Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	16.500,00	16.500,00	16.500,00			
		MPRR	Program unapređenja stočarstva	7.500,00	2.400,00	2.400,00			
5. Razvoj sektora morskog ribarstva i marikulture	5.1 Mjere jačanja ribarske flote	MPRR	Jačanje ribarske flote za ulov demerzalnih resursa	45.000,00	110.803,95	110.803,95			
		MPRR	Povećanje profesionalne ribarske flote za ulov pelagičnih resursa	35.000,00	0,00	0,00			
		MPRR	Modernizacija ribarska flote u malom privrednom ribolovu	30.000,00	16.797,84	16.797,84			

	5.2 Mjere unapređenja sektora marikulture	MPRR	Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture	30.000,00	6.275,00	6.275,00			
		MPRR	Poboljšanje zaštite uzgajališta školjki od predatora	15.000,00	715,70	715,70			
	5.3 Unapređenje sektora morskog ribarstva	MPRR	Stvaranje uslova za održavanje i čuvanje ribe i drugih morskih organizama	30.000,00	30.000,00	30.000,00			
	5.4 Mjere održivog upravljanja i očuvanja resursa ribe i drugih morskih organizama	MPRR	Održivo upravljanje i očuvanje resursa ribe i drugih morskih organizama	60.866,00	47.600,00	47.600,00			
<b>UKUPNO: Poljoprivreda i ruralni razvoj</b>				<b>2.606.866,00</b>	<b>1.109.501,02</b>	<b>1.089.489,6</b>	<b>0,00</b>	<b>Kredit: 20.011,35 UKUPNO: 20.011,35</b>	
<b>UKUPNO ODRŽIV RAST</b>				<b>54.886.132,00</b>	<b>29.726.542,5</b>	<b>2.578.942,9</b>	<b>3.937.638,1</b>	<b>Donacija: 1.706.040 EU fondovi: 465.172,17 Investitor: 8.324.000 Kredit: 12.773.498,9 UKUPNO: 23.268.711,1</b>	

## INKLUZIVNI RAST

### Prioritetna oblast 1: *Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje*

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Uspostaviti sistemske veze između privrede i sistema obrazovanja i primjena instrumenata za analizu praćenje i predviđanja potreba tržišta	1.2 Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	MP, MRSS, ZZZ	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	50.000,00	52.374,00	42.374,00		Kredit: 10.000 UKUPNO: 10.000	U okviru INVO projekta koji se finansira iz kredita Svjetske banke za nabavku hardvera, softvera i kreiranje upitnika za Studiju praćenja ili Tracer study u 2015. godini utrošeno je 30.000 eura. Ovaj iznos je utrošen na stvaranje preduslova za realizaciju tracer study na nivou svih ustanova visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Procjena 1/3 sredstava po regionu.
2. Podsticanje nezapošljenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede	2.1 Razvoj cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih	MPR, MRSS, ZZZ	Programi obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada –programi osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu – poznati poslodavac	50.000,00	132.689,00	132.689,00			
	2.2 Program osposobljavanja i obrazovanja nezapošljenih lica	MRSS, ZZZ, MP, MIDT, UZK	Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	1.870.000,00	1.633.349,52	1.633.349,52			
	2.3 Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezapošljenih lica	MRSS, IRF, MEK/Direkcija za MSP	Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	50.000,00	35.000,00	35.000,00			

	2.4 Ostali programi aktivne politike zapošljavanja	MRSS, ZZZ	Programi javnih radova, stimulisanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	1.050.000,00	353.382,40	353.382,40			
<b>UKUPNO: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje</b>				<b>3.070.000,00</b>	<b>2.206.794,92</b>	<b>2.196.794,9</b>	<b>0,00</b>	<b>Kredit: 10.000</b>	<b>UKUPNO: 10.000</b>

### **Prioritetna oblast 2: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne I sportske infrastrukture**

Prioritet	Mjera	Nadležna institucija	Naziv projekta / aktivnosti	Planirana investicija / ulaganje za 2015. godinu (u €)	Realizovana investicija/ ulaganja u 2015. godini (u €)	Realizovano iz Budžeta CG (u €)	Realizovano iz budžeta JLS (u €)	Ostali izvori finansiranja - realizovano (€)	Komentar realizacije/ odstupanja od plana
1. Unapređenje obrazovne zdravstvene socijalne i sportske infrastrukture	1.1 Unapređenje zdravstvene i socijalne infrastrukture	Opština Kotor	Adaptacija prostora za potrebe dnevnog boravka djece ometene u razvoju - Kotor	20.000,00	0,00		0,00		Nije realizovano.
		Opština Kotor	Rješavanje problema smještanja lica u stanju socijalne potrebe - Kotor	120.000,00	0,00		0,00		U toku je izrada projektne dokumentacije.(UGOVO RENA)
	1.2 Unapređenje obrazovne infrastrukture	DJR	Izgradnja vrtića u Baru	1.900.000,00	0,00	0,00			U martu 2015. godine je raspisano novo javno nadmetanje za izbor izvođača radova. Uložena žalba na postupak. Nakon donošenja odluke nastaviće se sa aktivnostima na realizaciji projekta.

		DJR	Izgradnja vrtića u Ulcinju	30.000,00	0,00	0,00			U drugoj polovini 2015. godine Opština Ulcinj je donijela odluka o ustupanju lokacije na kojoj će se graditi objekat. Ministarstvo prosvjete koordinira aktivnosti na administrativnim procedurama za prenos vlasništva nad zemljištem na kom će biti izgrađen objekat, i iste su u toku.
	1.3 Unapređenje sportske infrastrukture	Opština Kotor	Troškovi stručnog nadzora na izgradnji sportske dvorane - Kotor	80.000,00	12.200,00		12.200,00		
		Opština Kotor	Investiciono održavanje zatvorenog plivačkog bazena - Kotor	20.000,00	8.538,00		8.538,00		
		Opština Kotor	Sufinansiranje u izgradnji i rekonstrukciji sportskih terena - Kotor	25.000,00	3.000,00		3.000,00		
		DJR	Sportska dvorana u Kotoru	50.000,00	0,00	0,00			U 2015. godini nije bilo ulaganja od strane Direkcije javnih radova, već su trošena sredstva koja je obezbijedila Opština Kotor.
2. Unapređenje društvene poslovne i ostale infrastrukture	2.1 Izgradnja i rekonstrukcija administrativnih objekata	Opština Kotor	Investiciono održavanje poslovnih prostora - Kotor	50.000,00	45.527,00		45.527,00		
		Opština Kotor	Izgradnja i sanacija društvenih prostorija po mjesnim centrima - Kotor	40.000,00	12.189,00		12.189,00		
		Opština Kotor	Sufinansiranje u rekonstrukciji starih mlinova i bistjerni - Kotor	15.000,00	15.000,00		15.000,00		

		Opština Kotor	Sufinansiranje u rekonstrukciji vjerskih objekata - Kotor	40.000,00	38.136,00		38.136,00		
		DJR	Državno tužilaštvo u Kotoru	777.000,00	530.273,38	530.273,38			
<b>UKUPNO: Unapređenje obrazovne zdravstvene socijalne sportske i ostale društvene ifrastrukture</b>				<b>3.167.000,00</b>	<b>664.863,38</b>	<b>530.273,38</b>	<b>134.590,00</b>		
<b>UKUPNO INKLUZIVNI RAD</b>				<b>6.237.000,00</b>	<b>2.871.658,30</b>	<b>2.727.068,3</b>	<b>134.590,00</b>	<b>Kredit: 10.000 UKUPNO: 10.000</b>	
<b>UKUPNO PRIMORSKI REGION</b>				<b>288.126.086</b>	<b>233.733.107</b>	<b>5.603.074,1</b>	<b>4.072.228,1</b>	<b>Donacija: 2.111.895  EU fondovi: 543.982,65  Investitor: 178.724.000  Kredit: 42.736.677,2  UKUPNO: 224.116.554,9</b>	

## REKAPITULACIJA ULAGANJA: Struktura i izvori ulaganja u 2015. godini

Region/Pravci razvoja	Realizovana vrijednost investicija/ulaganja u 2015. / u €	Izvori finansiranja / u €					
		Državni budžet	Lokalni budžeti	Kredit	EU fondovi	Privatni kapital	Donacije
<b>Ukupno Sjeverni region</b>	<b>299.979.520,86</b>	<b>202.341.118,51</b>	<b>1.324.428,53</b>	<b>27.072.260,28</b>	<b>3.189.193,94</b>	<b>62.501.566,58</b>	<b>939.363,01</b>
Održivi rast	253.420.731,30	191.022.016,65	1.082.521,83	7.034.718,28	2.830.954,94	47.979.566,58	859.363,01
Pametno rast	38.852.345,21	3.850.657,51	93.906,70	20.027.542,00	358.239,00	14.522.000,00	0,00
Inkluzivno rast	7.706.444,35	7.468.444,35	148.000,00	10.000,00	/	/	80.000,00
<b>Ukupno Središnji region</b>	<b>125.464.117,01</b>	<b>25.871.843,09</b>	<b>1.929.464,75</b>	<b>76.065.305,46</b>	<b>2.907.487,34</b>	<b>18.828.797,00</b>	<b>275.840,00</b>
Održivi rast	18.853.496,17	8.000.531,50	479.995,84	7.421.527,83	2.560.119,00	361.535,00	29.787,00
Pametno rast	89.777.194,01	2.747.301,01	74.682,00	68.234.142,00	133.792,00	18.467.262,00	135.000,00
Inkluzivno rast	16.833.426,83	15.124.010,58	1.374.786,91	409.635,63	213.576,34	/	111.053,00
<b>Ukupno Primorski region</b>	<b>233.733.107,53</b>	<b>5.603.074,16</b>	<b>4.072.228,14</b>	<b>42.736.677,27</b>	<b>543.982,65</b>	<b>178.724.000,00</b>	<b>2.111.895,00</b>
Održivi rast	29.726.542,56	2.578.942,98	3.937.638,14	12.773.498,96	465.172,17	8.324.000,00	1.706.040,00
Pametno rast	201.134.906,67	297.062,88	/	29.953.178,31	78.810,48	170.400.000,00	405.855,00
Inkluzivno rast	2.871.658,30	2.727.068,30	134.590,00	10.000,00	/	/	/
<b>UKUPNO CRNA GORA</b>	<b>659.176.745,40</b>	<b>233.816.035,76</b>	<b>7.326.121,42</b>	<b>145.874.243,01</b>	<b>6.640.663,93</b>	<b>260.054.363,58</b>	<b>3.327.098,01</b>
Održivi rast	302.000.770,03	201.601.491,13	5.500.155,81	27.229.745,07	5.856.246,11	56.665.101,58	2.595.190,01
Pametno rast	329.764.445,89	6.895.021,40	168.588,70	118.214.862,31	570.841,48	203.389.262,00	540.855,00
Inkluzivno rast	27.411.529,48	25.319.523,23	1.657.376,91	429.635,63	213.576,34	/	191.053,00

## PRILOG 1: Pokazatelji uspješnosti realizacije SRR Crne Gore, 2014-2020.

Opšti pokazatelji, kao i pokazatelji po ključnim razvojnim sektorima na osnovu kojih se prati uspješnost realizacije Strategije na nacionalnom nivou:

Pokazatelj na nivou Crne Gore	2013	2015
Broj stanovnika	620.029 (Popis 2011.)	620.029 (Popis 2011.)
BDP u tekućim cijenama u EUR	3.362.481	3.590.000 <sup>1</sup>
Realni rast BDP u %	3,5	3,2 <sup>2</sup>
BDP PPS u odnosu na EU (%)	40	41 <sup>3</sup>
BDP po glavi stanovnika u EUR	5.412	5.700 <sup>4</sup>
BDP PPS po glavi stanovnika u EUR	10 800	11.225 <sup>5</sup>
Oporezivi dohodak po glavi stanovnika u EUR	2.303,89	2.221,45
Stopa nezaposlenosti (u%)	19,5 (anketa radne snage) 14,88 (administrativni izvori)	17,6 (anketa radne snage) 17,24 (administrativni izvor)
Broj zaposlenih	201.900 (anketa radne snage) 171.474 (administrativni izvor)	221.700 (anketa radne snage) 175.617 (administrativni izvor)
Stopa rasta industrijske proizvodnje u %	10,6%	7,9%
Stopa rasta proizvodnje u prerađivačkoj industriji u %	-5,0%	19,9%
Stopa rasta proizvodnje električne energije u %	38,7%	-5,9%
Broj noćenja turista	9.411.943	11.054.947
Prihodi od turizma (% rasta)	N/A	9,2%
Stopa rasta prodaje i otkupa u poljoprivrednoj proizvodnji %	6	3,7
Strane direktne investicije – neto u EUR	324 miliona EUR	619 miliona EUR
Saldo trgovinskog bilansa % BDP	-39,5	-40,5
Deficit tekućeg računa % u BDP	-14,5	-13,4
Rang u Izvještaju SB Doing Business	44.	46.
Rang prema Globalnom indeksu konkurentnosti	67.	70.
Stepen konkurentnosti jedinica lokalne samouprave i regiona <sup>6</sup>	Stepen konkurentnosti za period 2009-2011. godina, Lista prikazana u posebnom aneksu.	Stepen konkurentnosti za period 2012-2014. godina, Lista prikazana u posebnom aneksu.

<sup>1</sup> Prelimiarni podatak za 2015. godinu

<sup>2</sup> Preliminarni podatak za 2015. godinu

<sup>3</sup> Podatak za 2014. godinu objavljen na kraju 2015. godine

<sup>4</sup> Preliminarni podatak za 2015. godinu

<sup>5</sup> Podatak za 2014. godinu objavljen na kraju 2015. godine



Stepen razvijenosti jedinica lokalne samouprave i regiona <sup>7</sup>	Stepen razvijenosti za period 2010-2012. godina, Lista prikazana u posebnom aneksu.	Stepen razvijenosti za period 2013-2015. godina, izračunava se krajem 2016. godine
Broj malih i srednjih preduzeća	21.324	24.097
Broj preduzetnika	11.517	11.951
Broj zaposlenih u preduzećima	115.592	119.804
Broj zaposlenih u sektoru – poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	9.100 (anketa radne snage) 2.771 (administrativni izvor)	17.100 (anketa radne snage) 2.552 (administrativni izvor)
Broj zaposlenih u sektoru – prerađivačka industrija	15.600 (anketa radne snage) 12.879 (administrativni izvor)	14.800 (anketa radne snage) 11.29 (administrativni izvor)
Ucesce obnovljivih izvora energije u ukupnoj finalnoj potrošnji energije.	56,8%	Podaci ce biti dostupni u novembru 2016.
Prevezeni putnici na aerodromima	1 558 940	1.643.907
Prevezeni putnici, luke	43.097	39.198
prevezena roba –Luke (u tonama)	51.059	52.441

Pored indikatora praćenja realizacije Strategije na nacionalnom nivou, sljedeći pokazatelji će pratiti uspješnost realizacije Strategije na nivou regiona i to:

Pokazatelj na nivou Sjevernog regiona	2013	2015
Stopa nezaposlenosti u regionu (u%)	40,6 (anketa radne snage) 21,90 (administrativni izvor)	37,3 (anketa radne snage) 26,45 (administrativni izvor)
Broj stanovnika	177.837 (popis 2011.)	177.837 (popis 2011.)
Broja malih i srednjih preduzeća	2.883	3.031
Broj preduzetnika	2.526	2.429
Broj zaposlenih u preduzećima	13.182	13.919
Broj turista u regionu	51.271	63.503
Broj noćenja	107.548	127.448
Indeks razvijenosti	50,1% u odnosu na prosjek Crne Gore	n/a
Indeks konkurentnosti	77,0% u odnosu na prosjek Crne Gore	72,9% u odnosu na prosjek Crne Gore
Broj zaposlenih u sektoru - poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	3.400 (anketa radne snage)	9.300 (anketa radne snage)
Broj zaposlenih u sektoru nepoljoprivrednih djelatnosti (bez usluga)	8.100 (anketa radne snage)	9.000 (anketa radne snage)

<sup>6</sup> Stepenn konkurentnosti se utvrđuje na osnovu indeksa konkurentnosti koji predstavlja trogodišnji prosjek pokazatelja poslovnog okruženja i poslovnog sektora, koji se izračunava na osnovu analize kvalitativnih i kvantitativnih podataka na nivou jedinice lokalne samouprave.

<sup>7</sup> Indeks razvijenosti predstavlja trogodišnje prosječno ponderisano odstupanje standardizovanih vrijednosti osnovnih pokazatelja od nacionalnog prosjeka. Pokazatelji koji ulaze u sastav indeksa razvijenosti izračunati su na osnovu podataka u periodu od tri godine koje prethode postupku ocjenjivanja i to su: stopa nezaposlenosti, dohodak JLS per capita, budžetski prihodi JLS (sopstveni zakonom ustupljeni) per capita, stopa rasta stanovništva i stopa obrazovanja stanovništva na nivou JLS.

<b>Pokazatelj na nivou Središnjeg regiona</b>	<b>2013</b>	<b>2015</b>
Stopa nezaposlenosti u regionu (u%)	15,0 (anketa radne snage) 13,0 (administrativni izvor)	12,4 (anketa radne snage) 14,6 (administrativni izvor)
Broj stanovnika	293.509 (popis 2011.)	293.509 (popis 2011.)
Broja malih i srednjih preduzeća	9.608	10.833
Broj preduzetnika	4.052	4.229
Broj zaposlenih u preduzećima	57.190	60.017
Broj turista u regionu	92.341	205.586
Broj noćenja	120.533	239.585
Indeks razvijenosti	123.5%u odnosu na prosjek Crne Gore	n/a
Indeks konkurentnosti	113,1% u odnosu na prosjek Crne Gore	106,7 u odnosu na prosjek Crne Gore
Broj zaposlenih u sektoru - poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	3.800 (anketa radne snage)	7.200 (anketa radne snage)
Broj zaposlenih u sektoru nepoljoprivrednih djelatnosti (bez usluga)	18.500 (anketa radne snage)	17.700 (anketa radne snage)

<b>Pokazatelj na nivou Primorskog regiona</b>	<b>2013</b>	<b>2015</b>
Stopa nezaposlenosti u regionu (u%)	8,4(anketa radne snage) 11,47 (administrativni izvori)	7,8(anketa radne snage) 13,32 (administrativni izvori)
Broj stanovnika	293.509 (popis 2011.)	293.509 (popis 2011.)
Broja malih i srednjih preduzeća	8.833	10.233
Broj preduzetnika	4.939	5.293
Broj zaposlenih u preduzećima	45.220	45.868
Broj turista u regionu	1.348.394	1.529.073
Broj noćenja	9.128.809	10.687.914
Indeks razvijenosti	162% u odnosu na prosjek Crne Gore	n/a
Indeks konkurentnosti	132,2% u odnosu na prosjek Crne Gore	143,0% u odnosu na prosjek Crne Gore
Broj zaposlenih u sektoru - poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	1.600 (anketa radne snage)	600(anketa radne snage)
Broj zaposlenih u sektoru nepoljoprivrednih djelatnosti (bez usluga)	7.800 (anketa radne snage)	8.800 (anketa radne snage)

**PRILOG 2: Usporedni prikaz indeksa konkurentnosti JLS (IK 2009-2011 i IK 2012-2014)**

Jedinica lokalne samouprave	Indeks konkurentnosti 2009-2011	Stepen konkurentnosti 2009-2011	Indeks konkurentnosti 2012-2014	Stepen konkurentnosti 2012-2014	Promjena u indeksu konkurentnosti	Promjena u stepenu konkurentnosti
<b>Budva</b>	161,00	1	180,2	1	<b>19,16</b>	0
<b>Tivat</b>	156,00	2	176,3	2	<b>20,30</b>	0
<b>Herceg Novi</b>	121,10	7	164,3	3	<b>43,17</b>	+4
<b>Podgorica</b>	142,00	3	140,7	4	-1,27	-1
<b>Kotor</b>	135,00	4	128,7	5	-6,27	-1
<b>Bar</b>	116,00	8	109,4	6	-6,62	+2
<b>Danilovgrad</b>	122,00	6	104,2	7	-17,82	-1
<b>Žabljak</b>	129,00	5	104,1	8	-24,95	-3
<b>Nikšić</b>	99,30	10	99,5	9	<b>0,20</b>	+1
<b>Ulcinj</b>	103,90	9	99,4	10	-4,49	-1
<b>Rožaje</b>	83,00	13	97,6	11	<b>14,58</b>	+2
<b>Cetinje</b>	89,20	11	82,5	12	-6,66	-1
<b>Bijelo Polje</b>	67,00	19	82,2	13	<b>15,22</b>	+6
<b>Plav</b>	64,50	20	78,9	14	<b>14,37</b>	+6
<b>Mojkovac</b>	77,00	14	78,3	15	<b>1,28</b>	-1
<b>Pljevlja</b>	86,00	12	72,9	16	-13,07	-4
<b>Šavnik</b>	64,40	21	69,8	17	<b>5,41</b>	+4
<b>Berane</b>	66,60	18	66,8	18	<b>0,16</b>	0
<b>Kolašin</b>	69,50	16	54,0	19	-15,47	-3
<b>Plužine</b>	69,40	17	50,8	20	-18,59	-3
<b>Andrijevica</b>	71,00	15	46,2	21	-24,83	-6

**PRILOG 3: Stepen razvijenosti jedinica lokalne samouprave Crne Gore, prosjek za period 2010-2012.**

Jedinica lokalne samouprave	Indeks razvijenosti (Crna Gora=100)	Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave	Grupe (prema % odstupanja od prosječne vrijednosti indeksa razvijenosti u Crnoj Gori)	
Budva	331,73	1.	Iznad 125%	Šesta grupa
Tivat	173,09	2.		
Herceg-Novi	160,17	3.		
Kotor	143,21	4.		
Podgorica	141,13	5.		
Bar	133,86	6.		
Plužine	131,30	7.		
Danilovgrad	100,94	8.	Od 100% do 125%	Peta grupa
Nikšić	95,03	9.	Od 75% do 100%	Četvrta grupa
Žabljak	77,51	10.		
Ulcinj	75,44	11.		
Cetinje	74,95	12.	Od 50% do 75%	Treća grupa
Pljevlja	70,74	13.		
Kolašin	64,41	14.		
Mojkovac	63,38	15.		
Berane	60,08	16.		
Šavnik	49,40	17.		
Rožaje	39,64	18.		
Bijelo Polje	38,06	19.		
Plav	38,00	20.		
Andrijevica	37,92	21.		

## PRILOG 4: Prihodi lokalnih samouprava, Egalizacioni fond i Uslovne dotacije

### Prihodi lokalnih samouprava

Sopstveni i zakonom ustupljeni prihodi lokalnih samouprava na državnom nivou u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu su niži u apsolutnom iznosu i per capita. Ukupan pad prihoda jedinica lokalne samouprave per capita na nivou Crne Gore iznosio je 9%, u Sjevernom regionu taj pad je iznosio 10,65%, u Središnjem regionu 10,5%, a u Primorskom regionu 9,55%.

Značajne razlike u приходima per capita prisutne su između regiona i između JLS u okviru jednog regiona, posebno su izražene ako se posmatraju izvorni prihodi JLS u kojima Sjeverni region zaostaje za Središnjim i Primorskim 1,7 odnosno 5 puta. Ovaj odnos je znatno povoljniji ako se pored izvornim приходima u JLS dodaju sredstva iz Egalizacionog fonda, u ovom slučaju Sjeverni region zaostaje u odnosu na Središnji i Primorski 1,06 odnosno 2,6 puta.

Tabela: Prihodi JLS po glavi stanovnika u 2015. godini

JLS	Sopstveni prihodi JLS EUR	Sopstveni prihod i prihodi iz Egalizacionog fonda EUR	Broj stanovnika	Prihod JLS po glavi stanovnika EUR	Prihod JLS po glavi stanovnika kada se uključi Egalizacioni fond EUR
Andrijevica	362.389	1.318.403	5.071	71,47	259,99
Berane	1.620.509	4.671.984	2.8779 <sup>8</sup>	56,31	162,34
Bijelo Polje	2.317.968	6.726.822	46.051	50,34	146,08
Gusinje	-	233.328	4.239 <sup>9</sup>	-	55,05
Kolašin	982.758	1.806.574	8.380	117,28	215,59
Mojkovac	1.046.970	1.813.505	8.622	121,43	210,34
Petnjica	106.403	608.805	5.191 <sup>10</sup>	20,50	117,28
Plav	699.782	1.635.771	8.869 <sup>11</sup>	78,91	154,00
Plužine	2.103.031	2.103.031	3.246	647,89	647,89
Pljevlja	6.579.645	8.701.072	30.786	213,73	282,63
Rožaje	1.593.967	3.819.244	22.964	69,42	166,32
Šavnik	102.483	876.476	2.070	49,51	423,42
Žabljak	776.416	1.256.929	3.569	217,55	352,18
<b>Sjeverni region</b>	<b>18.292.321</b>	<b>35.661.944</b>	<b>177.837</b>	<b>102,86</b> <b>(115,13)<sup>12</sup></b>	<b>200,54</b> <b>(201,36)<sup>13</sup></b>

<sup>8</sup> Umanjeno za broj stanovnika Petnjice

<sup>9</sup> Nezvanični podatak iz Studije o opravdanosti osnivanja opštine Gusinje

<sup>10</sup> MONSTAT, podatak iz procjene broja stanovnika za 2014. godinu

<sup>11</sup> Umanjeno za broj stanovnika Gusinja

<sup>12</sup> Vrijednost za 2014. godinu

<sup>13</sup> Vrijednost za 2014. godinu

<b>Cetinje</b>	1.712.304	4.427.713	16.657	102,80	265,82
<b>Danilovgrad</b>	1.608.953	2.981.695	18.472	87,11	161,42
<b>Nikšić</b>	9.934.883	15.406.716	72.443	137,21	212,68
<b>Podgorica</b>	39.386.355	39.386.355	185.937	211,83	211,83
<b>Središnji region</b>	<b>52.642.495</b>	<b>62.202.479</b>	<b>293.509</b>	<b>179,36</b> <b>(200,04)</b>	<b>211,93</b> <b>(228,77)</b>
<b>Bar</b>	10.472.624	10.472.624	42.048	249,07	249,07
<b>Budva</b>	33.025.816	33.025.816	19.218	1.718,49	1.718,49
<b>Herceg Novi</b>	8.742.972	8.742.972	30.864	283,28	283,28
<b>Kotor</b>	11.873.718	11.873.718	22.601	525,37	525,37
<b>Tivat</b>	8.560.875	8.560.875	14.031	610,14	610,14
<b>Ulcinj</b>	3.769.121	4.493.944	19.921	189,21	225,59
<b>Primorski region</b>	<b>76.445.126</b>	<b>77.169.949</b>	<b>148.683</b>	<b>514,15</b> <b>(563,31)</b>	<b>519,03</b> <b>(568,37)</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>147.379.942</b>	<b>175.034.372</b>	<b>620.029</b>	<b>237,70</b> <b>(262,80)</b>	<b>282,30</b> <b>(302,34)</b>

Izvor: Ministarstvo finansija

### Egalizacioni fond

Odredbama člana 29 **Zakona o finansiranju lokalne samouprave** ("Sl. list RCG", br. 42/03 i 44/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 05/08, 74/10 i 1/15) propisano je da se finansijsko ujednačavanje opština vrši preko Egalizacionog fonda. Sredstva Egalizacionog fonda koriste opštine koje ispune zakonske kriterijume, a raspored opštinama se vrši na osnovu fiskalnog kapaciteta i budžetskih potreba (čl. 30 i 31 navedenog zakona).

Saglasno navedenim odredbama, JLS koje su koristile sredstva Fonda za 2015. godinu (16 JLS) je, u toku 2015. godine **raspoređeno je 27.474.430,00 EUR.**

U narednoj tabeli dat je pregled konačno uplaćenih sredstava iz Egalizacionog fonda, za 2013, 2014. i 2015. godinu.

Tabela: Egalizacioni fond po JLS, 2013-2015. godina

JLS	2013. god.	2014. god.	2015. godina
Andrijevića	706.576	779.658	956.014
Bijelo Polje	3.952.533	4.366.574	4.408.854
Berane	2.821.196	3.165.215	3.051.475
Gusinje	0	0	323.328
Kolašin	692.065	801.724	823.816
Petnjica	0	0	502.402
Mojkovac	531.594	617.842	766.535
Plav	950.636	921.860	935.989
Plužine	0	0	
Pljevlja	2.063.339	1.569.123	1.941.427
Rožaje	2.004.956	1.995.728	2.225.277
Šavnik	718.375	681.588	773.993
Žabljak	449.712	433.960	480.513
<b>Sjeverni region</b>	<b>14.890.982</b>	<b>15.333.272</b>	<b>17.189.623</b>
Cetinje	1.763.386	2.736.609	2.715.409
Danilovgrad	1.096.712	1.019.930	1.372.742
Nikšić	4.264.371	4.673.044	5.471.833
Podgorica	0	0	0
<b>Središnji region</b>	<b>7.124.469</b>	<b>8.429.583</b>	<b>9.559.984</b>
Bar	0	0	0
Budva	0	0	0
Herceg Novi	0	0	0
Kotor	0	0	0
Tivat	0	0	0
Ulcinj	630.028	752.689	724.823
<b>Primorski region</b>	<b>630.028</b>	<b>752.689</b>	<b>724.823</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>22.618.479</b>	<b>24.517.544</b>	<b>27.474.430</b>

Izvor: Ministarstvo finansija

## Uslovne dotacije

Odredbama člana 36 navedenog Zakona o finansiranju lokalne samouprave propisano je da opštine, za finansiranje investicionih projekata koji su od posebnog interesa za opštinu ili više opština, imaju pravo na korišćenje uslovnih dotacija iz Budžeta Crne Gore. Takođe, prema odredbama navedenog člana, uslovne dotacije se mogu koristiti i za kofinansiranje projekata koji se većim dijelom finansiraju iz donatorskih sredstava.

U skladu sa navedenim, Odlukom Vlade Crne Gore iznos od **198.000,00 EUR**, koji je Budžetom Crne Gore za 2014. godinu opredijeljen za uslovne dotacije, je raspoređen pojedinim opštinama na ime kofinansiranja infrastrukturnih projekata koji su odobreni od strane EU i koje je većim dijelom finansira Evropska unija u okviru Grant programa za razvoj JLS, i to:

1. Opštini Berane ..... 4.951,24 EUR  
(za pokriće dijela troškova projekta Uspostavljanje Regionalnog biznis centra sa inkubatorom za Sjeverno-istočni region);
2. Opštini Mojkovac..... 5.336,29 EUR  
(za pokriće dijela troškova projekta Osnivanje Regionalnog parka Sinjajevina u sjevernom regionu)
3. Opštini Bar..... 12.231,84 EUR  
(za pokriće dijela troškova projekta Unaprijeđene energetske efikasnosti kroz međuopštinsku upravljačku mrežu);
4. Javno-komunalnom preduzeću Kotora (Opština Kotor) ..... 8.121,16 EUR  
(za pokriće dijela troškova projekta Uvođenje kompostiranja i selektivnog prikupljanja otpada u opštinama: Kotor, Budva, Tivat i Herceg Novi);
5. Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica (Glavni grad Podgorica) ..... 11.648,91 EUR  
(za pokriće dijela troškova projekta Rehabilitacija i resocijalizacija zavisnika od droga u Crnoj Gori).
6. Opštini Kolašin..... 46.777,00 EUR  
(za pokriće dijela troškova realizacije projekta „Jačanje turističke infrastrukture u Kolašinu“)
7. Opština Berane..... 50.000,00 EUR  
(za pokriće dijela troškova realizacije projekta „Unapređenje vodosnabdijevanja i izgradnja sistema za tretman otpadnih voda u opštini Berane“)
8. Opština Danilovgrad..... 59.233,56 EUR  
(za pokriće dijela troškova realizacije projekta „Rekonstrukcija Centra za kulturu“)



## PRILOG 5: Nezaposlenost

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na kraju 2015. godine u Crnoj Gori na evidenciji nezaposlenih se nalazilo 39.991 lica, a stopa nezaposlenosti je iznosila 17.24% što u odnosu na na kraj 2014. godine čini povećanje od 15.3%.

*Tabela: Broj nezaposlenih i stopa nezaposlenosti po JLS, 2013-2015. godina*

JLS	31.12.2013.		31.12.2014.		31.12.2015.	
	Broj nezaposlenih	Stopa %	Broj nezaposlenih	Stopa %	Broj nezaposlenih	Stopa %
Andrijevića	466	32.50	492	34.31	503	35.08
Berane	2.135	19.74	2.099	19.40	2.865	26.49
Bijelo Polje	3.918	26.59	4.087	27.74	4.176	28.34
Kolašin	806	26.24	822	26.76	854	27.80
Mojkovac	699	24.45	722	25.25	768	26.86
Plav	502	13.22	576	15.17	789	20.79
Plužine	137	9.70	114	8.07	235	16.63
Pljevlja	2.560	22.13	2.445	21.13	2.902	25.08
Rožaje	1.184	17.71	1.222	18.28	1.936	28.96
Šavnik	90	11.84	115	15.13	134	17.63
Žabljak	313	23.27	300	22.30	306	22.75
<b>Sjeverni region</b>	<b>12.810</b>	<b>21.90</b>	<b>12.994</b>	<b>22.22</b>	<b>15.468</b>	<b>26.45</b>
Cetinje	1.554	23.24	1.385	20.71	1.467	21.94
Danilovgrad	948	13.42	908	12.85	1.128	15.97
Nikšić	3.997	15.51	4.197	16.28	5.161	20.02
Podgorica	8.478	11.25	8.179	10.85	8.955	11.88
<b>Središnji region</b>	<b>14.977</b>	<b>13.04</b>	<b>14.669</b>	<b>12.77</b>	<b>16.711</b>	<b>14.55</b>
Budva	768	8.74	801	9.11	790	8.99
Bar	1.868	11.49	1.908	11.74	2.479	15.25
Tivat	744	13.08	808	14.21	740	13.01
Ulcinj	1.068	17.21	1.200	19.33	1.466	23.62
Herceg Novi	1.336	10.49	1.432	11.25	1.521	11.94
Kotor	943	10.51	875	9.76	816	9.10
<b>Primorski region</b>	<b>6.727</b>	<b>11.47</b>	<b>7.024</b>	<b>11.98</b>	<b>7.812</b>	<b>13.32</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>34.514</b>	<b>14.88</b>	<b>34.687</b>	<b>14.95</b>	<b>39.991</b>	<b>17.24</b>

*Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore*

Najveća stopa nezaposlenosti na kraju 2015. godine 35,08% evidentirana je u opštini Andrijevića, stopa nezaposlenosti iznad 20% evidentirana je u svim opštinama Sjevernog regiona osim u Šavniku i Plužinama, iznad 20% nezaposlenih ima u Cetinju, Nikšiću i Ulcinju. Najniže stope nezaposlenosti evidentirane su u Budvi, Kotoru i Podgorici.

Stopa i broj nezaposlenih lica posmatrano po regionima prikazana je u narednoj tabeli:

*Tabela: Stopa i broj nezaposlenih lica po regionima, 2013-2015. godina*

Region	Nezaposlenost 31.12.2013.		Nezaposlenost 31.12.2014.		Nezaposlenost 31.12.2015.	
	Stopa %	Broj	Stopa %	Broj	Stopa %	Broj
<b>Sjeverni region</b>	21,90	12.810	22,22	12.994	26,45	15.468
<b>Središnji region</b>	13,04	14.977	12,77	14.669	14,55	16.711
<b>Primorski region</b>	11,47	6.727	11,98	7.024	13,32	7.812
<b>Crna Gora</b>	14,88	34.514	14,95	34.687	17,24	39.991

*Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore*

Stopa nezaposlenosti na nivou države povećana je sa 14,95% na kraju 2014. godine na 17,24% na kraju 2015. godine, u istom periodu stopa nezaposlenosti u Sjevernom regionu povećana je sa 22,22% na 26,45%. u središnjem regionu povećanje stope nezaposlenosti je sa 12,77% na 14,55%, a u Primorskom regionu sa 11,98% na 13,32%.

## PRILOG 6: Preduzetnici, mikro, mala, srednja preduzeća i broj zaposlenih

Zbog nepreciznosti i nepouzdanosti podataka, iz više različitih izvora, o broju preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća i zaposlenih u njima, sa Poreskom upravom je usaglašena nova metodologija obrade ovih podataka iz njihovog informacionog sistema. Na osnovu nove metodologije prikazani su podaci po opštinama za 2013, 2014. i 2015. godinu.

U posmatranom periodu evidentiran je trend rasta ukupnog broja MMS preduzeća, na kraju 2015. godine bio je 24.097 što je u odnosu na 21.324 sa kraja 2013. godine više za 12,99%, u istom periodu broj zaposlenih je porasta sa 115.503 na kraju 2013. godine na 119.804 na kraju 2015. godine ili za 3,6%.

Posmatrano po regionima, u Sjevernom regionu povećan je broj MMS preduzeća za 5,1% u 2015. u odnosu na 2013. godinu, broj zaposlenih u njima u 2015. je povećan 5,6%. U Središnjem regionu je broj MMS preduzeća u odnosu na 2013. godinu povećan je za 12,8%, dok je broj zaposlenih povećan 5,6%. U Primorskom regionu ostvaren je rast broja MMS preduzeća i zaposlenih u njima, u odnosu na 2013, za 15,9% odnosno 1,4%.

Tabela: Broj MMS preduzeća po JLS, 2013- 2015. godina

JLS	2013.		2014.		2015.	
	MMSP	Br. zap.	MMSP	Br. zap.	MMSP	Br. zap.
Andrijevića	57	188	57	198	60	239
Berane	441	2.151	463	2.126	499	2.269
Bijelo Polje	862	4.324	865	4.193	867	4.496
Gusinje	3	5	3	6	4	8
Kolašin	169	694	181	712	189	788
Mojkovac	126	785	126	700	125	766
Plav	78	303	84	315	87	329
Plužine	33	324	35	320	36	318
Pljevlja	503	2.246	517	2.250	541	2.524
Rožaje	482	1.567	487	1.527	491	1.532
Šavnik	31	128	30	144	29	149
Žabljak	98	472	104	540	103	509
<b>Sjeverni region</b>	<b>2.883</b>	<b>13.182</b>	<b>2.952</b>	<b>13.031</b>	<b>3.031</b>	<b>13.919</b>
Cetinje	465	2010	475	1.919	517	1.966
Danilovgrad	381	2.543	402	2.525	432	2.487
Nikšić	1.465	9.186	1.517	8.716	1.595	8.980
Podgorica	7297	43.451	7851	44.285	8.289	46.584
<b>Središnji region</b>	<b>9.608</b>	<b>57.190</b>	<b>10.245</b>	<b>57.445</b>	<b>10.833</b>	<b>60.017</b>
Bar	2.194	9.598	2.433	9.613	2.566	9.640
Budva	2.295	12.111	2.543	12.226	2.721	11.999
Herceg Novi	1.777	9.876	1.928	9.687	2.036	9.781
Kotor	885	5.384	975	5.668	1.027	5.963
Tivat	904	4.206	1.009	4.276	1.075	4.921
Ulcinj	778	4.045	811	3.772	808	3.564
<b>Primorski region</b>	<b>8.833</b>	<b>45.220</b>	<b>9.699</b>	<b>45.242</b>	<b>10.233</b>	<b>45.868</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>21.324</b>	<b>115.592</b>	<b>22.896</b>	<b>115.718</b>	<b>24.097</b>	<b>119.804</b>

Izvor podataka: Poreska uprava Crne Gore

Ukupan broj preduzetnika u 2015. bio je 11.951 što je u odnosu na 11.517 koliko ih je bilo u 2013. godini povećanje za 3,8%, dok je broj zaposlenih kod preduzetnika smanjen sa 6.504 u 2013. na 6.015 u 2015. godini ili za 7,5%. U posmatranom periodu broj preduzetnika je smanjen u Sjevernom regionu za 3,8%, dok je u Središnjem i Primorskom regionu došlo do povećanja za 4,3% odnosno 7.2%. Kad su u pitanju zaposleni kod preduzetnika, do smanjenja je došlo u svim regionima i to u Sjevernom za 17,2%, Središnjem za 9,2% a u Primorskom za 4,1%.

*Tabela: Broj preduzetnika i zaposlenih kod preduzetnika po JLS, 2013-2015. godina*

JLS	2013.		2014.		2015.	
	Preduzetnici	Br. zap.	Preduzetnici	Br. zap.	Preduzetnici	Br. zap.
Andrijevića	76	21	73	19	73	19
Berane	552	220	544	193	526	186
Bijelo Polje	583	256	598	226	589	220
Kolašin	224	26	216	29	209	31
Mojkovac	159	111	152	91	147	85
Plav	207	85	205	87	210	96
Plužine	26	7	25	7	24	9
Pljevlja	450	235	444	176	418	165
Rožaje	162	89	152	80	151	66
Šavnik	16	5	17	3	16	0
Žabljak	70	39	71	40	66	29
<b>Sjeverni region</b>	<b>2.526</b>	<b>1.094</b>	<b>2.497</b>	<b>951</b>	<b>2.429</b>	<b>906</b>
Cetinje	262	118	262	108	260	103
Danilovgrad	179	110	175	99	176	100
Nikšić	926	460	939	390	915	370
Podgorica	2.685	881	2834	845	2878	852
<b>Središnji region</b>	<b>4.052</b>	<b>1.569</b>	<b>4.210</b>	<b>1.442</b>	<b>4.229</b>	<b>1.425</b>
Bar	1.434	905	1.496	821	1.516	837
Budva	1.130	1.231	1.183	1.103	1.197	1.137
Herceg Novi	815	588	859	553	880	559
Kotor	662	452	675	448	687	425
Tivat	259	108	262	107	264	106
Ulcinj	639	557	702	599	749	620
<b>Primorski region</b>	<b>4.939</b>	<b>3.841</b>	<b>5.177</b>	<b>3.631</b>	<b>5.293</b>	<b>3.684</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>11.517</b>	<b>6.504</b>	<b>11884</b>	<b>6024</b>	<b>11.951</b>	<b>6.015</b>

*Izvor podataka: Poreska uprava Crne Gore*

## PRILOG 7: Oporezivi dohodak jedinica lokalne samouprave

Oporezivi dohodak po glavi stanovnika svih JLS u Crnoj Gori, u 2015. u odnosu na predhodnu godinu opao je za 1,7% i iznosio je 2.221,45 EUR. Međutim, pozitivno je što je u Sjevernom, kao najmanje razvijenom regionu, oporezivi dohodak per capita porastao 2,1%, u Središnjem je ostao na istom nivou, a u Primorskom opao za 1,7% u odnosu na 2014. godinu

Tabela: Oporezivi dohodak per capita JLS, 2013-2015. godina

JLS	Oporezivi dohodak JLS 2013.	Oporezivi dohodak JLS 2014.	Oporezivi dohodak JLS 2015.	Broj stanovnika (Popis 2011.)	Per capita 2013.	Per capita 2014.	Per capita 2015.
Andrijevića	5.208.964	5.038.711	5.229.015	5071	1.027	994	1.031
Berane	40.367.863	39.921.293	40.156.040	28779 <sup>14</sup>	1.403	1.387	1.395
Bijelo Polje	57.210.246	55.977.895	54.811.358	46051	1.242	1.216	1.190
Gusinje	409.827	476.631	522.436	4239 <sup>15</sup>	97	112	123
Kolašin	13.920.929	13.922.874	14.102.608	8380	1.661	1.661	1.683
Mojkovac	14.258.058	13.996.286	14.018.702	8622	1.654	1.623	1.626
Petnjica	283.116	299.841	413.746	5191 <sup>16</sup>	55	58	80
Plav	9.301.070	9.111.550	8.931.098	8869 <sup>17</sup>	1.049	1.027	1.007
Pljevlja	59.995.350	58.978.868	65.062.022	30786	1.949	1.916	2.113
Plužine	6.929.797	6.956.110	6.384.961	3246	2.135	2.143	1.967
Rožaje	17.005.133	16.862.422	17.277.129	22964	741	734	752
Šavnik	2.976.686	3.035.707	3.023.500	2070	1.438	1.467	1.461
Žabljak	7.301.359	6.979.776	6.712.135	3569	2.046	1.956	1.881
<b>Sjeverni region</b>	<b>235.168.398</b>	<b>231.557.964</b>	<b>236.644.750</b>	<b>177.837</b>	<b>1.322,39</b>	<b>1.302,08</b>	<b>1.330,69</b>
Cetinje	36.616.921	37.167.611	39.039.707	16657	2.198	2.231	2.344
Danilovgrad	30.614.826	29.520.385	29.743.400	18472	1.657	1.598	1.610
Nikšić	132.872.123	131.709.532	131.142.458	72443	1.834	1.818	1.810
Podgorica	586.069.023	568.590.296	564.749.387	185937	3.152	3.058	3.037
<b>Središnji region</b>	<b>786.172.893</b>	<b>766.987.824</b>	<b>764.674.952</b>	<b>293.509</b>	<b>2.678,53</b>	<b>2.613,17</b>	<b>2.605,29</b>
Bar	85.543.196	86.869.460	78.863.458	42048	2.034	2.066	1.876
Budva	91.127.686	92.516.323	87.380.042	19218	4.742	4.814	4.547
Herceg Novi	82.959.787	81.578.825	75.423.545	30864	2.688	2.643	2.444
Kotor	63.215.129	63.870.640	60.199.258	22601	2.797	2.826	2.664
Tivat	53.804.178	48.691.625	47.203.711	14031	3.835	3.470	3.364
Ulcinj	30.487.694	29.393.798	26.968.995	19921	1.530	1.476	1.354
<b>Primorski region</b>	<b>407.137.670</b>	<b>402.920.671</b>	<b>376.039.009</b>	<b>148.683</b>	<b>2.738,30</b>	<b>2.709,94</b>	<b>2.529,14</b>
<b>Ukupno Crna Gora</b>	<b>1.428.478.961</b>	<b>1.401.466.459</b>	<b>1.377.358.711</b>	<b>620.029</b>	<b>2.303,89</b>	<b>2.260,33</b>	<b>2.221,45</b>

<sup>14</sup> Umanjeno za broj stanovnika Petnjice

<sup>15</sup> Neslužbeni podatak iz Studije o opravdanosti osnivanja opštine Gusinje

<sup>16</sup> MONST, podatak iz procjene broja stanovnika sredinom 2014. godine

<sup>17</sup> Umanjeno za broj stanovnika Gusinja